

KILPAILUSÄÄNNÖT IX

Valjakkoajo ja paravaljakkoajo

voimassa 1.2.2024 alkaen

fotografie-bygghjeller.ch

Jarmo Tauriainen, groomer Bettina Skogberg - Kornet ja King. CH-M-A2 Haras national du Pin

ESIPUHE

Suomen Ratsastajainliiton valjakkoajokilpailujen sääntöjen tarkoituksena ei ole kilpailujen täydellinen yhdenmukaistaminen, vaan luoda kaikille kilpailijoille samanlaiset olosuhteet ja yhdenmukaiset arvosteluperusteet. Tämän saavuttamiseksi on tärkeää, että on tarkkoja ja helposti ymmärrettäviä sääntöjä, joita noudatetaan. Samalla järjestäjillä on oikeus sääntöjen puitteissa käyttää omaa harkintaansa saadakseen kilpailut kiinnostaviksi osanottajille ja mielenkiintoisiksi yleisölle. Säännöt käsittelevät yksi- ja parivaljakkoja, sekä osin myös nelivaljakkoja. Nelivaljakoita koskevat kansainväliset määräykset löytyvät FEI:n sivuilta.

Kaikkia esille tulevia tilanteita ei voi käsitellä näissä säännöissä. Tapauksissa, joista säännöissä ei ole mainintaa, tuomariston ja urheilijoiden ohjeina ovat Suomen Ratsastajainliiton (SRL) <http://www.ratsastus.fi> kilpailusääntöjen yleinen osa (KS I) sekä kansainväliset (FEI:n) <http://www.fei.org> ”Driving Rules”. Kilpailujärjestäjille on apuna FEI:n ”Driving Guidelines for Organisers & Officials”.

(Näiden sääntöjen numerointi on pääosin sama kuin FEI:n valjakkoajosääntöjen versio 12, 1.tammikuuta 2022 ja päivitykset, jotka astuvat voimaan 1.1.2024) Ulkomaisiin kilpailuihin osallistuvien on tarkistettava maakohtaiset sekä FEI:n säännöt.

(Normaalilla painettu sana hevonen tarkoittaa hevosta/ponia. **Tummennettu sana tarkoittaa ainoastaan joko hevosta tai ponia**)

SISÄLLYS

Esipuhe.....	2	OSA VIII Urheilijaan liittyviä määräyksiä.....	22
Sisälllys.....	3	943 § Osanotto.....	22
OSA I Yleistä.....	5	944 § Tunnusnumerot.....	22
900 § Valjakkoajon säännöt.....	5	945 § Ulkopuolinen apu.....	23
OSA II Kilpailun rakenne.....	6	OSA IX Urheilijan / Hevosen vaihto.....	24
901 § Tasot ja luokat.....	6	946 § Urheilijan / hevosen vaihto.....	24
OSA III Sijoittuminen.....	7	OSA X Lähtöjärjestys.....	25
902 § Osakokeet.....	7	947 § varalla.....	25
903 § Kilpailu.....	7	948 § Lähtöjärjestys.....	25
904 § Tasapistheet.....	7	OSA XI Koulukoe.....	26
905-910 § Varalla.....	7	949 § Yleistä.....	26
911 § Periaatteet.....	7	950 § Rata.....	26
OSA IV Kilpailukelpoisuus.....	9	951 § Koulukoeohjelmat.....	26
912 § Ikärajat- Ajurit, avustajat ja hevoset.....	9	952 § Säädöksiä.....	26
913 § Kilpailukelpoisuus.....	10	953 § Tuomaritoiminta.....	26
914 § Varalla.....	11	954 § Askellajit.....	27
915 § Kilpailun ulkopuolella kilpaileminen.....	11	955 § Yleisvaikutelma.....	30
916 § Ilmoittautuminen.....	11	956 § Pisteytys.....	31
917 § Kilpailukutsu.....	11	958 § Sijoittuminen.....	34
918-927 § varalla.....	11	OSA XII Kestävyysskoe.....	35
OSA V Ajuri ja avustaja.....	12	959 § Yleistä.....	35
928 § Pukeutuminen, turvallisuus ja piiska.....	12	960 § Rata.....	35
OSA VI Hevoset.....	14	961 § B-osuuden esteet.....	37
929 § Hevosen ikä.....	14	962 § Rataan tutustuminen.....	39
930 § Säkäkorkeus.....	14	963 § Ajat.....	39
931 § Hevosten lukumäärä.....	14	964 § Virheet matkaosuuksilta.....	40
932 § Erikoistilanteet.....	14	965 § Virheet esteillä.....	42
933 § Hevosen hyvinvointi.....	14	966 § Tuomarit.....	43
934 § varalla.....	15	967 § Toimihenkilöt.....	43
935 § Hevosten tarkastukset.....	15	968 § Sijoittuminen.....	44
OSA VII Vaunut ja valjaat.....	17	OSA XIII Tarkkuuskoe.....	47
936 § varalla.....	17	970 § Yleistä.....	47
937 § Painot ja mitat.....	17	971 § Kilpailut.....	47
938 § Varusteet.....	18	972 § Rata.....	47
939 § Pyörät.....	18	973 § Esteet.....	47
940 § Valjaat, vaunu ja hevoset.....	18	974 § Yhteenvetotaulukko.....	50
941 § Mainostaminen vaunuissa, valjaissa ja vaatetuksessa.....	21	975 § Tarkkuuskilpailun arvostelu.....	50
942 § Turvallisuus.....	21	976 § Virhepistekilpailu.....	53
		977 § Uusinta.....	53
		978 § Aikakilpailu.....	54

979 § Kilpailu kahdessa vaiheessa.....	54	Liite 6 Vaihtoehtoinen/valinnainen kartiopari.....	75
OSA XIV Toimihenkilöt.....	56	Liite 7 Okseri.....	76
982 §- 983 § Kulut, kuljetukset.....	56	Liite 8 Valjakkoajon Suomen mestaruuskilpailujen säännöt.....	77
984 § Eturistiriita.....	56	Liite 9 Aluemestaruus.....	79
985 § Toimihenkilöiden luokittelu ja oikeuksien tarkastaminen.....	56	Liite 10 Valjakkoajon alueluokkien sääntötarkennukset.....	80
986 §- 987 § Tuomarit.....	56	Liite 11 Valjakkoajon seurakilpailuluokkien sääntötarkennukset.....	82
988 § Tekninen asiantuntija (TA).....	58	Liite 12 Säännöt II-poniyksiköiden kilpailemiseen valjakkoajossa.....	84
989 § Ratamestarit.....	58	Liite 13 Tarkkuuskoululuokka.....	85
990 § Steward.....	59	Liite 14 Säännöt valjakkoajon yksipäiväiseen kolmiosaiseen kilpailuun.....	86
991 § Appeal Committee.....	60	Liite 15 Indoor-kilpailut.....	87
992 § Kilpailujen eläinlääkäri.....	60	Liite 16 Säännöt valjakkoajon kaksipäiväiseen kolmiosaiseen yhdistettyyn kilpailuun.....	88
993 § Paravaljakkoajo.....	60	Liite 17 Ponimittaus valjakkoajossa.....	89
Liitteet.....	63	Liite 18 Yhteenveto osakokeiden mitoista ja kouluohjelmista.....	90
Liite 1 Valjakkotarkastus.....	63	Liite 19. Valjakkoajon kilpailutasotaulukko.....	91
Liite 2 Koulukokeen rata.....	64		
Liite 3 Suljetut sarjaesteet.....	65		
Liite 4 Avonaiset sarjaesteet.....	71		
Liite 5 Silta.....	74		

OSA I YLEISTÄ

900 § Valjakkoajon säännöt

1. Näiden sääntöjen tarkoitus on yhdenmukaistaa valjakkoajokilpailut mahdollisimman paljon siten, että olosuhteet kilpailuissa ovat tasapuoliset kaikille urheilijoille.
2. Kilpailu alkaa yksi tunti ennen yhden tai useamman osakokeen sisältämän kilpailun ensimmäistä hevostarkastusta tai mikäli tätä hevostarkastusta ei kilpailussa järjestetä, ensimmäisen luokan alkamista ja päättyy puoli tuntia virallisten tulosten julkaisun jälkeen.
3. Toimivallan ja valmistautumisen aikajakso kilpailupaikalla

Toimivalta alkaa yksi (1) tunti ennen ensimmäistä hevostarkastusta tai mikäli tätä hevostarkastusta ei järjestetä, ensimmäisen luokan alkamista ja päättyy kolmekymmentä (30) minuuttia lopullisten tulosten julkaisemisen jälkeen (vrt. KSI).

Valmistautumisjakso kilpailupaikalla määritellään ajanjaksoksi tallin avaamisesta yhteen (1) tuntiin ennen ensimmäistä hevostarkastusta tai, jos kilpailu alkaa ennen ensimmäistä hevostarkastusta, yhteen (1) tuntiin ennen kilpailun ensimmäisen luokan alkua.

Kilpailupaikalla tapahtuvan valmistautumisjakson aikana hevosen vastuuhenkilöitä, omistajaa ja muita tukihenkilöitä valvovat tallin johtaja, tuomaristo ja/tai eläinlääkäri. Vastuuhenkilö, omistaja ja/tai muu tukihenkilö, joka rikkoo voimassaolevaa sääntöä ja/tai ei noudata SRL:n lisenssitoimihenkilöiden ohjeita kilpailupaikalla valmistautumisjakson aikana, voidaan määrätä seuraamuksiin päästewardin, tuomariston puheenjohtajan tai teknisen asiantuntijan (soveltuvin osin) toimesta, kun toimivaltajakso on alkanut.

OSA II KILPAILUN RAKENNE

901 § Tasot ja luokat

1. Kilpailutasot

Kilpailutasot on määritelty liitteessä.

2. Kilpailuluokat

Luokat ovat avoimia hevosvaljakoille (yksikkö-, pari- ja nelivaljakot), I-ponivaljakoille (yksikkö-, pari- ja nelivaljakot) sekä II-ponipareille ja II-poninelivaljakoille.

2.1 Noviisiluokka

Avoin nuorille hevosille (4 – 6 vuotta) ja junioriajureille, sekä ensimmäistä tai toista kautta kilpaileville valjakoille. Osallistumisoikeus päättyy, kun valjakko on saavuttanut yhteensä kaksi sijoitusta kolmen osakokeen valjakkoajokilpailusta. Osallistumisoikeuden päättyminen ei koske nuoria hevosia, eikä junioreita.

2.2 Helppo B luokka

Avoin § 901.2 mukaisesti.

2.3 Helppo A luokka

Avoin § 901.2 ja § 913 mukaisesti.

2.4 Vaativa luokka

Avoin § 901.2 ja § 913 mukaisesti.

2.5 Vaikea luokka

Avoin § 901.2 ja § 913 mukaisesti.

3. Kilpailuluokat II-poniyksiköille.

3.1 Noviisiluokka

Avoin nuorille II-poneilta (4 – 6 vuotta) ja junioriajureille, sekä ensimmäistä tai toista kautta kilpaileville valjakoille. Osallistumisoikeus päättyy, kun valjakko on saavuttanut yhteensä kaksi sijoitusta. Osallistumisoikeuden päättyminen ei koske nuoria hevosia, eikä junioreita.

3.2 Helppo B luokka

Avoin § 901.3 mukaisesti

3.3 Helppo A luokka

Avoin § 901.3 ja 913§ mukaisesti.

3.4 Vaativa luokka

Avoin § 901.3 ja 913§ mukaisesti.

OSA III SIOITTUMINEN

902 § Osakokeet

1. Osakokeen lopputuloksena urheilijat sijoittuvat kyseisessä osakokeessa saatujen virhepisteiden mukaiseen järjestykseen.
2. Jokaisessa osakokeessa, voittaja on se urheilija, joka kerää vähiten virhepisteitä. Tulokset lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella.

903 § Kilpailu

1. Lopullinen järjestys määräytyy laskemalla yhteen virhepisteet jokaisesta osakokeesta. Urheilija, jolla on vähiten virhepisteitä, on kyseisen kilpailun voittaja.
2. Urheilija, joka on hylätty, suljettu kilpailusta tai joka vetäytyy kilpailusta tai keskeyttää missä tahansa osakokeessa, ei voi sijoittua lopputuloksissa. Heidät tulee vain luetella lopputuloksissa seuraavasti: Hylätty (E), suljettu kilpailusta (D), keskeyttänyt (R) tai vetäytynyt (W)

904 § Tasapisteet

Jos kolmen osakokeen kilpailussa kilpailijoilla on tasapisteitä, niin urheilija, jolla on vähiten virhepisteitä kestävyyskokeessa, sijoittuu edelle. Jos vieläkin on tasapisteet, niin koulukokeen pisteet on määräävä tekijä.

905-910 § Varalla

911 § Periaatteet

1. Rangaistukset

Tuomariston tulee noudattaa koko kilpailua ja osakoetta koskevia sääntökohtia. Urheilijaa, joka rikkoo näitä sääntöjä, voidaan rangaista kilpailusta sulkemisella tai suorituksen hylkäämisellä, ellei jokin sääntökohta määrää muunlaista rangaistusta.

2. (A) Keltainen kortti

Kurinpito ja oikeusturva-asiat on määritetty SRL:n kilpailusääntöjen yleisessä osassa (KS I). Lisäksi näiden sääntöjen eri kohdissa on mainittu erikseen rikkeistä, joista seuraamuksena on keltainen varoituskortti.

(B) Keltainen kirjallinen varoituskortti on annettava henkilölle, joka on vastuussa seuraavista rikkomuksista kilpalupaikalla tapahtuvan toimivallan ja/tai valmistelun ajanjakson aikana tuomariston, päätuomarin tai tekninen asiantuntijan toimesta:

- a) Hallitsematon ajaminen, kun hevonen (-set)/poni (-t) eivät selvästikään reagoi ajurin pidätteisiin tai apuihin
- b) Hevosen (-ten)/ ponin(-en) tai ajurin vakava reagoimattomuus
- c) Yleisön vaarantaminen millään tavalla, esim. poistuminen radalta
- d) Ohittavan ajurin tahallinen estäminen ja/tai ajurin toimihenkilön ohjeiden noudattamatta jättäminen ja toiselle ajurille vaaran aiheuttaminen

Keltaisen varoituskortin lisäksi tuomariston puheenjohtaja voi hylätä ajurin kohdan 911.4 mukaisesti. Ennen keltaisen kortin antamista tuomariston puheenjohtajalla, päästewardilla tai teknisellä asiantuntijalla on velvollisuus kuulla ajuria, jos mahdollista. Milloin tahansa ajurilla on oikeus pyytää toimihenkilöiltä selitys, joka liittyy kyseiseen varoitukseen.

3. Kilpailusta sulkeminen (D)

- 3.1 Urheilija voidaan sulkea kilpailusta rikottuaan sääntöjä kilpailun aikana. Rangaistuksen saanut urheilija tai hevonen ei saa jatkaa kilpailua eikä saa sijoituksia eikä palkintoja.

4. Hylkäys (E)

- 4.1 Urheilijan suoritus voidaan hylätä sääntöjen määrittämän rikkeen tapahduttua.

4.2 Hylätty urheilija voi tuomariston luvalla jatkaa seuraavassa kokeessa.

5. Keskeyttäminen (R)

5.1 Urheilija, joka jostain syystä ei halua jatkaa osakoetta, voi keskeyttää. Osakokeen keskeyttänyt tai koulukokeessa alle 50 % tuloksen saanut urheilija voi tuomariston luvalla jatkaa seuraavassa osakokeessa.

6. Vetäytyminen (W)

6.1 Urheilijan katsotaan vetäytyneen kilpailusta, jos hän jostain syystä ei lähde osakokeeseen. Hän ei voi osallistua sen jälkeen muihinkaan osakokeisiin. Urheilija saa halutessaan osallistua vain koulu- ja/tai tarkkuusosakokeisiin.

7. Ontuva tai sopimaton hevonen

7.1 Jos hevonen arvioidaan ontuvaksi tai epäsovivaksi:

C-pisteen tuomari koulukokeessa sulkee hevosen kilpailusta (hevonen ei voi jatkaa kilpailussa, on suljettu kilpailusta (D)). Urheilija on hylätty (E).

Tuomariston jäsen hylkää suorituksen kestävyys- ja tarkkuuskokeessa (valjakko ei voi jatkaa kilpailussa, hevonen ja urheilija on hylätty (E)).

7.2 Toiminta vastoin hevosen hyvinvoinnin periaatteita ts. kohta 9.

8. Sijoitus ja palkinnot

8.1 Osakokeessa keskeyttänyt (R) tai hylätty (E) urheilija ei sijoitu siinä osakokeessa eikä kokonaiskilpailussa. Urheilija voi saada ainoastaan hyväksytysti suoritetusta osakokeesta palkinnon.

9 Hevosen hyvinvointi

9.1 Tuomariston puheenjohtaja (tai hänen poissaollessa tuomariston puheenjohtajan nimeämä tuomariston jäsen) voi oman harkintansa mukaan soittaa kelloa/puhaltaa pilliä koulu- tai tarkkuusosakokeessa tai kestävyyskokeessa pysäyttää ajuri ja hylätä ajuri kilpailun aikana, jos päätöksen perusteena on ajurin toiminta vastoin hevosen hyvinvoinnin periaatteita. Päätös on lopullinen, eikä siitä voi valittaa tai tehdä protestia.

OSA IV KILPAILUKELPOISUUS

912 § Ikärajat - Ajurit, avustajat ja hevoset

1. Ikärajat

1.1 Vaativa ja vaikea luokka

Alaikäraja	Ajuri	Avustaja		Hevonen
		kestävyyskoe	koulu- ja tarkkuuskoe	
Hevosyksiköt	14/18	18/14	14	5
Hevosparit	16/18	18/14	14	5
Poniparit ja -nelivaljakot	14/18	18/14	14	5
I-Poniyksiköt	14/18	18/14	14	5
II-Poniyksiköt	14	(14)	(14)	5

Mikäli ajuri on vähintään 14-vuotias, mutta alle 18-v., on avustajan oltava B-kokeessa vähintään 18-v. Mikäli avustaja on kestävyyskokeessa vähintään 14-v., mutta alle 18-v., on ajurin oltava yli 18-vuotias. Para-ajurin vaunuavustajan on oltava vähintään 18-vuotias ja kykenevä tehtäväänsä.

1.2 Novisiiluokka ja Helpot luokat

Alaikäraja	Ajuri	Avustaja		Hevonen
		kestävyyskoe	koulu- ja tarkkuuskoe	
Hevosyksiköt	14/18	18/14	14	4
Hevosparit	16/18	18/14	14	4
I-Poniparit	14/18	18/14	14	4
II-Poniparit	14	14	14	4
I-Poniyksiköt	12	14 (18)*	14 (18)*	4
II-Poniyksiköt	10	(12) (18)**	(12) (18)**	4
Urheilijan osallistuessa pelkkään koulu- ja/tai tarkkuusosakokeeseen, Seura- ja aluekilpailut				
Alaikäraja	Ajuri		Avustaja	Hevonen
			koulu- ja tarkkuuskoe	
I-Poniyksiköt	10		10 (18)**	4
II-Poniyksiköt	8		(10) (18)***	4
I-Poniparit	12	-	12	4
II-Poniparit	12	-	12	4

Poninelivaljakot kuten I-poniparit ja II poniparit

Para-ajurin vaunuavustajan on oltava vähintään 18-vuotias ja kykenevä tehtäväänsä.

* 12 ja 13-vuotiaan ajurin avustajan on oltava vähintään 18-v kaikissa osakokeissa.

** 10 ja 11-vuotiaan ajurin avustajan on oltava vähintään 18-v kaikissa osakokeissa.

*** 8-9 -vuotiaan ajurin avustajan on oltava vähintään 18-v kaikissa osakokeissa.

1.3 8-11-vuotiaiden kilpaileminen valjakkoajossa

- 8-9 -vuotiaiden kilpaileminen on sallittua ainoastaan II-poneilla noviisi- ja helpossa koulu- ja tarkkuusosakokeissa.
- 10-11 -vuotiaiden kilpaileminen on sallittua I-poneilla ainoastaan helppoissa koulu- ja tarkkuusosakokeissa.
- 10-11 -vuotiaiden ajureiden kilpaileminen kestävyyskokeessa on sallittua ainoastaan II-poneilla. Kyydissä on oltava vähintään 18-v avustaja.
- Kilpailualueella ajaessaan 8-9 vuotiailla ajureilla vaunuilla on aina oltava vähintään 18-vuotias avustaja.

- Ajurin on käytettävä asianmukaisesti kiinnitettyä turvakypärää, turvaliiviä ja oranssia huomioliiviä aina kilpailupaikalla ajaessaan.
  - Avustajan on käytettävä asianmukaisesti kiinnitettyä turvakypärää aina kilpailupaikalla ajettaessa.
  - Avustaja saa puhua koulu- ja tarkkuuskokeessa.
  - Ajurin huoltaja on vastuussa kilpailevasta valjakosta.
  - Kestävyysskokeessa avustaja saa pitää kiinni ohjista ajurin käsien takaa. Avustaja ei saa vaikuttaa ajamiseen, vaan tarkoituksena on taata turvallisuus tarvittaessa.
- 1.4 Osallistumisoikeus on sen kalenterivuoden alusta ja sen vuoden loppuun saakka jonka aikana ko. iät saavutetaan.
- 1.5 II-poniyksiköillä ei vaadita avustajaa yksiakselisessa vaunussa. Poikkeuksena 8-11 vuotiaat ajurit.
- 1.6 Kilpailuun osallistuvalla ajurilla on oltava SRL:n kilpailulupa. Vaunuavustajan on oltava SRL:n seuran jäsen, tai hänellä tulee olla SRL:n Green Card.
- 1.7. Vaunuavustajalla tarkoitetaan kilpailusuorituksen aikana vaunussa mukana olevaa avustajaa.
- 1.8 Avustajan tulee olla kykenevä tehtävänsä.
- 1.9 Näiden sääntöjen noudattamatta jättäminen johtaa valjakon kilpailusta sulkemiseen (D).

913 § Kilpailukelpoisuus

1. Kilpailukelpoisuus

- 1.1 Kilpailukelpoisuudella tarkoitetaan urheilijan ja/tai hevosen oikeutta osallistua kilpailuihin tai luokkaan kilpailusääntöjen ja kutsun perusteella. Urheilija tai alle 15-vuotiaan urheilijan huoltaja on vastuussa urheilijan ja hevosten kilpailukelpoisuudesta.
- 1.2 Novisiiluokkaan ja helppo B luokkaan voi osallistua ilman aiempaa kilpailukokemusta. Kestävyysskokeeseen voi osallistua, kun koulukokeen lopputuloksesta on hyväksytty pistemäärä.

Osallistuakseen Helppo A luokkaan pitää ajurilla ja hevosella olla hyväksytty tulos helppo B luokasta (sis. kaikki osakokeet samasta kilpailusta, koulukokeen lopputuloksesta on saatava enintään 64 vp, tai kahden eri kilpailun koulukokeessa kummastakin enintään 72 vp).

Osallistuakseen vaativaan luokkaan pitää ajurilla ja hevosella olla hyväksytty tulos Helppo A (2019 Helppo) luokasta (sis. kaikki osakokeet samasta kilpailusta, koulukokeen lopputuloksesta on saatava enintään 64 vp, tai kahden eri kilpailun koulukokeessa kummastakin enintään 72 vp).

Osallistuakseen vaikeaan luokkaan pitää ajurilla ja hevosella olla hyväksytty tulos vaativasta luokasta. (sis. Kaikki osakokeet samasta kilpailusta, koulukokeen lopputuloksesta on saatava enintään 64 vp, tai kahden eri kilpailun koulukokeessa kummastakin enintään 72 vp).

Indoor-kilpailu, tai yksipäiväinen 3-osainen kilpailu ei anna osallistumisoikeutta ylemmälle tasolle.

Kokeneella yli 18-vuotiaalla ajurilla, jolla on hyväksytty tulos avoimesta SM- tai CAI 2*- kilpailusta (sis. kaikki osakokeet samasta kilpailusta), on oikeus kilpailla valitsemallaan tasolla.

Hyväksytyllä tuloksella tarkoitetaan kokonaistulosta, joka on saavutettu täysimittaisessa kolmen tai kahden päivän kolmiosaisessa kilpailussa.

Pari- ja nelivaljakossa osallistumiseen oikeuttava tulos tulee olla ajurilla ja vähintään yhdellä kilpailuun osallistuvalla hevosella.

2. Ajuri, vaunut ja valjaat saavat osallistua kestävyyskokeeseen kerran per 15 osallistujaa tai kilpailun järjestäjän päätöksen mukaan.
3. CAN -kilpailuihin (kotimainen kilpailu) voi osallistua enintään kahdeksan ulkomaista urheilijaa neljästä eri maasta.

914 § Varalla

915 § Kilpailun ulkopuolella kilpaileminen

- 1.1 Urheilija ei saa osallistua kilpailuun sen ulkopuolella.
- 1.2 Mikäli luokkaan osallistuu alle kolme valjakkoa ja urheilija ei halua siirtyä toiseen luokkaan, saa urheilija ajaa kutsun mukaisesti ja saa tuloksen, mutta ei ole oikeutettu ranking-pisteisiin, eikä palkintoihin. II-ponin siirtyessä toiseen luokkaan, kouluradan koko ja ohjelma, sekä kestävyyskokeen matkat ja esteiden lukumäärä ovat sama, kuin muilla luokkaan osallistuvilla.

916 § Ilmoittautuminen

1. Ilmoittautuminen.

- 1.1 Kilpailuihin ilmoittaudutaan internetissä KIPA-ohjelmaan.

Urheilija voi alustavasti ilmoittaa pariluokkiin kuusi ja yksikköluokkiin kaksi hevosta/valjakko. Neljä vuorokautta ennen kilpailun alkua järjestäjälle on ilmoitettava em. hevosista kilpailupaikalle tuotavaksi sallittavat kolme parivaljakkoon ja yksi hevosvaljakkoon osallistujaa. Ilmoittautuminen on tehtävä täydellisesti.
- 1.2 Vaunuavustajan/avustajien nimi on mainittava ilmoittautumisen yhteydessä. Mahdolliset muutokset on tehtävä viimeistään kilpailupaikalla kilpailukansliaan ilmoittautumisen yhteydessä.
- 1.3 Koulu- ja tarkkuuskokeessa käytettävän vaunun leveys on mainittava ilmoittautumisen yhteydessä. Mahdolliset muutokset on tehtävä viimeistään kilpailupaikalla kilpailukansliaan ilmoittautumisen yhteydessä. Vaununleveys voidaan mitata tarkkuuskokeen jälkeen. Mikäli vaunut ovat ilmoitettua kapeammat, tarkkuuskokeen tulos hylätään.

917 § Kilpailukutsu

1. Kilpailukutsut

- 1.1 Kilpailukutsu julkaistaan SRL:n KIPA-ohjelmassa.
- 1.2 Kilpailukutsu on julkaistava KIPA-ohjelmassa viimeistään 4 viikkoa ennen kilpailun alkua.

Kilpailukutsun sisältö: ks. SRL KS I.

918-927 § varalla

OSA V AJURI JA AVUSTAJA

928 § Pukeutuminen, turvallisuus ja piiska

1. Pukeutuminen koulu- ja tarkkuuskokeessa

- 1.1 Ajurin ja avustajan pukeutumisen tulee soveltua vaunujen ja valjaiden tyyliin.
- 1.2 Takki (perinteistä tyyliä oleva jakku- tai puvuntakkityyppinen ylävartalon vaate; maratonvaunujen kanssa voidaan hyväksyä pusakkatyypinen takki, mikäli se sopii kokonaisuuteen) tai kansallispuku, ajoesiliina, päähine, käsineet ovat pakollisia urheilijalle. Para-ajurit määritellyn luokituksen mukaisesti voivat ajaa käsineittä ja luokituksen sisältävä kilpailukortti on esitettävä kilpailupaikalla.
- 1.3 Avustajalla on oltava takki tai kansallispuku, päähine ja käsineet.
- 1.4 Tarkkuuskokeessa avustajan on istuttava omalla (§ 937.3 mukaisella) istuimellaan. Ensimmäisestä poikkeamasta seuraa 5 vp., toisesta 10 vp. ja kolmas aiheuttaa hylkäyksen (E).
- 1.5 TPJ voi antaa sääolosuhteiden mukaan poikkeusluvan koskien pukeutumista:
Erittäin kuumalla ja kostealla säällä voidaan ajaa ilman takkia;
Viilennysliivejä saa käyttää erittäin kuumalla säällä paitsi silloin, kun turvaliivi on pakollinen;
Kostealla säällä voidaan käyttää sadevaatetusta, eikä silloin vaadita ajoesiliinaa.
- 1.6 Tarkkuuskokeessa kaikkien vaunussa olevien on käytettävä asianmukaisesti kiinnitettyä turvakypärää. Ilman kypärää ajaminen aiheuttaa välittömän hylkäyksen (E) osakokeesta. Urheilija tai avustaja, jonka kypärä putoaa päästä, tai jonka kiinnityshihna aukeaa suorituksen aikana, tulee välittömästi kiinnittää kypärä takaisin. Tällaisessa tapauksessa tuomaristo antaa äänimerkin ja pysäyttää ajan. Tästä seuraa 5 vp. Urheilijan on pysähdyttävä ja kypärä on kiinnitettävä takaisin. Urheilijaa, joka jatkaa suoritusta väärin kiinnitetyn tai kiinnittämättömän kypärän kanssa, rangaistaan hylkäyksellä (E), paitsi niissä tapauksissa, missä on vaarallista pysähtyä välittömästi kiinnittämään kypärää takaisin.
- 1.5 Väärästä pukeutumisesta seuraavat virhepisteet § 957 ja § 981.

2. Pukeutuminen kestävyyskokeessa

- 2.1 Kestävyyskokeessa pukeutuminen on vapaampaa sekä ajurilla että avustajalla. Shortsien käytöstä seuraa 10 vp. jokaista henkilöä kohden.
- 2.2 Vaunumiehistön on kestävyyskokeen hevostarkastuksesta jäähdyttelyyn käytettävä asianmukaisesti kiinnitettyä turvakypärää (Luettelo sovellettavista suojapäähineiden kansainvälisistä testausstandardeista löytyy fei.org – sivuilta) sekä turvaliiviä tai selkäsuojusta.
- 2.3 A-osuuden, valvotun verryttelyn, lämmittelyesteen ja B-osuuden aikana säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa hylkäyksen (E).
- 2.4 Hevostarkastuksen, tauon ja jäähdyttelyn aikana turvakypärän sekä selkäsuojuksen tai turvaliivin käyttämättä jättämisestä rangaistana keltaisella kortilla.
- 2.5 Käytettäessä iskusta aktivoituvaa suojausta (esimerkiksi ilmalla täyttyvää liiviä) tulee sen alla käyttää selkäsuojusta tai turvaliiviä ja niiden paikkaa ei voi vaihtaa.

3. Alle 18-vuotiaan pukeutuminen

- 3.1 Alle 18-vuotiaan ajurin ja avustajan on kilpailun aikana vaunuilla ollessaan aina käytettävä asianmukaisesti kiinnitettyä turvakypärää sekä turvaliiviä tai selkäsuojusta. Säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa hylkäyksen (E).
- 3.2 Hevosta esitettäessä hevostarkastuksessa alle 18-vuotiaille suositellaan asianmukaisesti kiinnitetyn turvakypärän käyttöä.

3.3 Alle 18-vuotiaan ajurin avustajan on käytettävä asianmukaisesti kiinnitettyä turvakypärää kaikissa osakokeissa.

4. Ajopiiska koulu- ja tarkkuuskokeessa

4.1 Urheilijalla on oltava valjakkoajoon soveltuva ajopiiska.

4.2 Ilman kädessä olevaa piiskaa suorituksen aloittavaa urheilijaa rangaistaan 5 vp.

4.3 Jos lähdön ja maalin välillä oleva urheilija pudottaa piiskan tai ei pidä piiskaa kädessä, seuraa 5 vp.

4.4 Pudonnutta piiskaa ei tarvitse nostaa ja ajuri voi ajaa suorituksensa loppuun ilman piiskaa. Avustaja voi ojentaa ajurille varapiiskan ilman lisävirhepisteitä.

4.5 Nimetyn luokituksen omaavat para-ajurit voivat kilpailla siten, että piiskaa pitää/käyttää vaunuavustaja. Käytäntö on merkittävä luokitustietoihin, jotka esitetään kilpailupaikalla.

5. Ajopiiska kestävyyskokeessa

5.1 Jos urheilija ajaa estealueelle eikä hänellä ole piiskaa kädessä, seuraa 5 vp. Jos urheilija poistuu estealueelta ilman kädessä olevaa piiskaa, seuraa 5 vp. Jos ajuri panee estealueella tahallaan piiskan pois, seuraa 5 vp. Avustaja voi ojentaa varapiiskan estealueella ajurille tämän saamatta virhepisteitä. Jos muu kuin ajuri käyttää piiskaa, on seurauksena 20 vp.

5.2 Nimetyn luokituksen omaavat para-ajurit voivat kilpailla siten, että piiskaa pitää/käyttää vaunuavustaja. Käytäntö on merkittävä luokitustietoihin, jotka esitetään kilpailupaikalla.

OSA VI HEVOSET

929 § Hevosen ikä

1. Nelivuotias hevonen saa osallistua noviisi- ja helppoihin luokkiin ja viisivuotias myös vaativiin ja vaikeisiin luokkiin mikäli osallistumisesta ei ole toisin määrätty (SM-säännöt). Erivapauksia ei myönnetä.

930 § Säkäkorkeus

1. **Hevosen** säkäkorkeus on yli 148 cm. 148 cm ja sitä pienemmät eläimet luokitellaan **poneiksi**.
2. **Ponit** jaetaan kahteen kokoluokkaan: I-ponit; säkäkorkeus 121 cm ja yli. sekä II-ponit; säkäkorkeus 120 cm ja alle. (KS I Liite 1)

931 § Hevosten lukumäärä

1. Valjakossa tulee olla luokan vaatimusten mukainen määrä hevosia jokaisen osakokeen läpi. Urheilija ei voi poistaa yhtä tai useampaa hevosta osakokeessa ja jatkaa vähemmällä määrällä hevosia.
2. Yhdistetyssä valjakkoajokilpailussa, joka käsittää kaikki kolme osakoea hevonen saa kilpailla ainoastaan kerran samassa osakokeessa. Jos kilpailu käsittää ainoastaan koulu- ja/tai tarkkuuskokeet, voi sama hevonen kilpailla kahdessa luokassa.
3. Näiden sääntöjen noudattamatta jättäminen johtaa valjakon hylkäämiseen (E)

932 § Erikoistilanteet

Tammat eivät voi kilpailla neljännen tiineyskuun jälkeen, eivätkä vieroittamattoman varsan kanssa. Jos rike toistuu, niin urheilijan tulos hylätään (D) kaikista kilpailuista, joissa tilanne tapahtui ja rike raportoidaan SRL:oon.

933 § Hevosen hyvinvointi.

1. Hevosten sopimatonta kohtelua, joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa kipua tai tarpeetonta haittaa hevoselle ovat mm. seuraavat asiat:
  - a) väsyneen hevosen käskeminen suorituksen jatkamiseksi
  - b) voimakas piiskan käyttö
  - c) vääränlaisen, hevoselle sopimattoman, vaurioituneen tai rikkoutuneen kuolaimen käyttö
  - d) hevoselle sopimattomien hankaumia ja lyöttymiä aiheuttavien valjaiden käyttö
  - e) sellaisen rikkoutuneen vaunun käyttö, joka voi haavoittaa hevosta
2. **Haavat ja verenvuodot**
  - 2.1 Tuore veri hevosessa voi johtua hevosen sopimattomasta kohtelusta. Toimihenkilöiden on ilmoitettava havainnosta kenelle tahansa tuomariston jäsenelle, joka tapauskohtaisesti selvittää asian.
  - 2.2 Hevonen voidaan hylätä. Mikäli hevosen sopimaton kohtelu on ollut ilmeistä, voidaan urheilijalle antaa keltainen kortti.
  - 2.3 Tuomariston jäsenen todettua, että verinen kuola hevosen suussa johtuu kieleen tai huuleen puremisesta tai vähäinen verinen pintahaava hevosen kehossa ei vaaranna hevosen hyvinvointia, urheilija voi jatkaa suoritustaan.
  - 2.4 Hevosen katsotaan kaatuneen, kun se ei pysty nousemaan heti seisaalleen itse ja tarvitsee apua noustakseen ylös. Jos hevonen kaatuu kilpailun aikana, urheilija hylätään.

3. Raportointi

Stewardien ja kilpailun virallisten toimihenkilöiden on ilmoitettava välittömästi tuomariston jäsenelle hevosten sopimattomasta kohtelusta.

4. Rangaistus

Mikä tahansa edellä mainituista tuomariston todentamasta hevosen sopimattomasta kohtelusta johtaa seuraaviin rangaistuksiin:

- keltainen kortti
- suorituksen hylkääminen (E)
- kilpailuista sulkeminen (D)
- ja/tai muut SRL:n määrittelemät rangaistustoimenpiteet

934 § varalla

935 § Hevosten tarkastukset

Hevoset tarkastetaan seuraavasti:

1. Tarkastus 1

- 1.1 Tarkastus suoritetaan kilpailukutsussa tai kilpailutiedotteessa määrättyinä aikana. Tarkastus suoritetaan ennen kilpailun (koulukoe) alkamista. Mikäli tätä tarkastusta ei tehdä, tarkastus tehdään ennen kestävyyskokeeseen osallistumista ainakin niille hevosille, jotka koulukokeessa ovat liikkuneet epäsäännöllisesti, erityisen jäykästi tai muuten antaneet aiheutta tarkastukseen.
- 1.2 Tarkastuslautakunnan muodostavat TPJ/tuomaristo ja eläinlääkäri, joka tekee tarkastuksen. Tarkastusta johtaa vastuullisena TPJ.

(Katso tarkemmat tiedot eläinlääkintäsäännöistä, KSI)
- 1.3 Turvallisuussyistä hevoset esitetään suitsittuna, löysin ohjin tai liinalla. Hevosen suitsissa tulee olla valjakkonumero.(944.2 §). Hevonen on voitava tunnistaa. (Rokotusten tarkistaminen pitää hoitaa aiemmin saavuttaessa kilpailupaikalle!)
- 1.4 Hevoset eivät saa käyttää tarkastuksessa pinteitä, peitteitä tai loimia.
- 1.5 Hevosen ulkoista olemusta ei saa millään tavalla peitellä tai esittää sitä käsiteltynä esim. maalilla tai väriaineella.
- 1.6 Paikalla on oltava yksi valjakkostewardi, jolla on piiska. Valjakkostewardi on ainoa henkilö, joka voi auttaa ravista kieltäytyvää hevosta. Hevosen esittäjällä ei saa olla piiskaa. Tarkastuslautakunta voi pyynnöstä sallia lyhyen raipan käytön oriin ja vaikeiden hevosten hillitsemiseksi (KSI eläinlääkintämääräykset, 1043 §).
- 1.7 Yleiskatsaus tehdään hevosen seisoessa paikallaan. Hevonen tarkastetaan käynnissä ja ravissa eläinlääkärin /tarkastuslautakunnan katsoessa edestä ja takaa.
- 1.8 Eläinlääkäri voi tunnustella raajaa tai muita kehon osia, mutta hän ei saa suorittaa muita kliinisiä testejä esim. koukistaa raajaa tai kävelyttää /juoksuttaa hevosta ympyrällä. (KSI eläinlääkintämääräykset, 1038 §)
- 1.9 Poikkeus- tai epäilyttävissä tapauksissa tarkastuslautakunta voi määrätä, että hevonen ohjataan virallisesti valvotulle odotusalueelle (piiskat eivät sallittuja) sopivana ajankohtana tehtävää lisätarkastusta varten meneillään olevan tarkastuksen aikana tai sen lisäksi se määrätään uusintatarkastukseen seuraavana päivänä ilman urheilijan pyyntöä tai olettamusta.

- 1.10 Uusintatarkastus seuraavana päivänä on mahdollista vain, jos päätöstä (hyväksytyt tai hylätyt) ei ole tehty ensimmäisessä hevostarkastuksessa. Hevosen esittää sama henkilö kuin aiemmassa tarkastuksessa. Äänten jakautuessa tarkastuslautakunnassa tasan TPJ:llä on toinen ja ratkaiseva ääni, ja päätös julkaistaan välittömästi.
- 1.11 Kaikista hevosista, jotka on määrää tarkastaa uudelleen seuraavana päivänä ja jotka hyväksytään, voidaan ottaa näytteitä kiellettyjen aineiden varalta.
- 1.12 Vain tuomariston jäsenellä on oikeus hylätä hevonen, joka katsotaan sopimattomaksi kilpailuun (merkittävä ontuminen, vakava loukkaantuminen tai huono yleiskunto). Eläinlääkärillä ei ole oikeutta hylätä hevosta paitsi silloin, kun on kysymys hevosen hyvinvoinnista.
- 1.13 Urheilijan tai hänen edustajansa, joka esittelee hevosen, tulee olla siististi pukeutunut.

2. Tarkastus 2

Hevosen tarkastaminen valjastettuna ennen kestävyyskokeen A osuutta/valvottua verryttelyä.

- 2.1 Tarkastus suoritetaan kaikissa kilpailuissa ennen kestävyyskokeen A-osuuden/valvotun verryttelyn alkua. Tästä tarkastuksesta vastaa eläinlääkäri.
- 2.2 Hevosten kunto tulee määrittää kliinisen havainnoinnin avulla, joka voi sisältää: sykkeen, hengitystiheyden ja lämpötilan mittaamisen eläinlääkintämääräysten mukaisesti. Nämä havainnot on kirjattava. Tuomariston jäsenen on hylättävä urheilija, jos hänen hevosensa katsotaan olevan ontuva, loukkaantunut tai ilmeisen uupunut eikä kelpaa jatkamaan kilpailua.
- 2.3 Jos hevonen osallistuu kestävyyskokeeseen ilman tarkastusta (§ 935.2), rangaistuksena on hylkäys (E)

3. Tarkastus 3

Hevosen tutkiminen valjastettuna B-osuuden jälkeen

- 3.1 Kaikissa kilpailuissa hevosen tutkiminen on suoritettava 10-15 minuuttia sen jälkeen, kun urheilija on saapunut jäähdyttelyalueelle. Urheilijan on esitettävä hevonen / hevoset eläinlääkärille. Se voidaan myös suorittaa hoitavan eläinlääkärin valvonnassa siltä varalta, että joku hevonen tarvitsee välitöntä hoitoa. Eläinlääkärillä ei ole oikeutta hylätä hevosta. Eläinlääkärin tulee raportoida havainnoistaan tuomariston puheenjohtajalle mahdollisimman pian.

4. Tarkastus 4

Hevosen tarkastaminen valjastettuna ennen tarkkuusosakoetta

- 4.1 Tarkastus tehdään ennen kuin valjakko aloittaa tarkkuuskokeen. Tarkastus suoritetaan valjakkostewardin toimesta ja valvonnassa ja siitä raportoiden tuomariston puheenjohtajalle. Tarkastus on pakollinen kaikissa kilpailuissa, joissa tarkkuuskoetta ei kilpailla samana päivänä koulukokeen jälkeen. Urheilijoiden itsensä tulee esittää hevonen/hevoset; Tarkkuuskokeen aloittaminen ilman tarkastusta johtaa hylkäykseen.
- 4.2 Hevoset tarkastetaan vaunujen eteen valjastettuina. Pintelit / suojat ovat sallittuja, mutta ne on poistettava pyydettyäessä. Vain tuomariston jäsenellä on oikeus hylätä hevonen, jos se katsotaan sopimattomaksi jatkamaan kilpailua. Hevosen, lukuun ottamatta yksikkövaljakkoa, vaihtaminen on sallittua, mikäli hevonen ei läpäise tätä tarkastusta.

5. Hevosen poistaminen kilpailusta

- 5.1 Tuomariston jokaisella jäsenellä on oikeus ja velvollisuus milloin tahansa poistaa kilpailusta hevonen, joka on ilmeisen ontuva, loukkaantunut tai sopimaton jatkamaan. Tämän pykälän mukaisesti tehdystä päätöksestä ei voi valittaa.
- 5.2 Urheilija voi keskeyttää kilpailun milloin tahansa.

OSA VII VAUNUT JA VALJAAT

936 § varalla**937 § Painot ja mitat****1. Yleistä**

- 1.1 Toimivallan ajanjakson aikana kaikkien luokkien jarruttomien vaunujen hevosilla tulee olla mäkivyö. Säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa hylkäyksen (E).
- 1.2 Toimivallan ajanjakson aikana valjastetuilla yksikköhevosilla mäkivyö on pakollinen. Säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa hylkäyksen (E).
- 1.3 Vetokarttua, lokasuoja ja pyörän napoja lukuun ottamatta mikään osa vaunusta ei saa ulottua takapyörien ulkopuolelle koulu- ja tarkkuuskokeissa.
- 1.4 Vaunujen leveys mitataan takapyörien ulkopuolelta maanpinnan tasolta.
- 1.5 Urheilija, jonka vaunut eivät täytä sääntöjen määräyksiä, eivät ole turvalliset, hylätään (E) ko. Osakokeesta.

2. Vaunut para-ajossa

- 2.1 Para-ajurien on käytettävä heille soveltuvia vaunuja ja yksikkövaunut voivat olla 2- tai 4-pyöräisiä.
- 2.2 TA / TPJ voi kieltää tietyn vaunun käytön, mutta hänen on perusteltava päätöksensä.

3. Vaunujen mitat koulu- ja tarkkuuskokeessa

Luokka	Pyörät	Avustaja	Minimileveys		
			Vaikea	Vaativa	Helppo
Hevosparit	4	1 takana	148 cm	148 cm	125 cm
Hevosyksiköt	2 tai 4	1 vieressä (2 pyörää) tai takana (4 pyörää)	138 cm	138 cm	125 cm
Poniparit	4	1 takana	138 cm	138 cm	125 cm
Poninelivaljakot	4	2 takana tai 1 vieressä ja 1 takana	138 cm	138 cm	125 cm
I-Ponyyksiköt	2 tai 4	1 vieressä (2 pyörää) tai takana (4 pyörää)	138 cm	138 cm	125 cm
II-Ponyyksiköt	2 tai 4	1 Ei pakollinen ks. edell.*	-	125 cm	110 cm

* Kaksiakselisessa vaunussa **II-poniyksiköllä** on oltava avustaja.

- 3.1 Koulu- ja tarkkuuskokeessa on käytettävä samaa vaunua. Yksiköillä tarkkuuskoetta ajettaessa avustajan on istuttava keskellä ajurin takana (4 pyörää) tai vieressä (2 pyörää).
- 3.2 Pyörien lisälevikkeet ovat kielletyt tarkkuuskokeessa.
- 3.3 Kaikki vaunut voidaan tarvittaessa mitata välittömästi koulukokeen suorittamisen jälkeen

4. Vaunujen mitat kestävyyskokeessa

Luokka	Pyörät	Minimipaino	Avustaja	Minimileveys		
				Vaikea	Vaativa	Helppo
Hevosparit	4	350 kg	1 takana	125 cm	125 cm	125 cm
Hevosyksiköt	4	150 kg	1 takana	125 cm	125 cm	125 cm
Poniparit	4	225 kg	1 takana	125 cm	125 cm	125 cm
II-Poninelivaljakot	4	225 kg	2 takana	125 cm	125 cm	125 cm
I-Ponyyksiköt	4	90 kg	1 takana	125 cm	125 cm	125 cm
II-Ponyyksiköt	2 tai 4	50 kg	1 vieressä tai takana (Ei pakollinen)*	-	125 cm	110 cm

* Kaksiakselisessa vaunussa II-poniyksiköllä on oltava avustaja.

Hevos- ja I-poniyksiköt saavat kilpailla yksiakselisella vaunulla noviisiluokissa ja helppoissa luokissa. Tällöin laukkaaminen on kuitenkin kielletty.

- 4.1 Kestävyyskokeessa vaunujen leveys voidaan tarkastaa ennen A-osuuden ja/tai valvotun verryttelyn alkua ja samalla vaunulla tulee ajaa kaikki osuudet.
- 4.2 TPJ voi määrätä kaikkien tai arvottujen vaunujen punnituksen kestävyyskokeen jälkeen.

938 § Varusteet

Vaunuissa tulee olla heijastimet (punainen taakse ja valkoinen eteen). Koulukokeessa vaunussa voi olla vaativassa ja vaikeassa luokassa lyhdyt (takalyhty ei ole pakollinen). Lyhdyt eivät ole pakolliset tarkkuuskokeessa. Säännön noudattamatta jättämisestä seuraa enintään 5 vp / osakoe.

939 § Pyörät

1. Ilmakumirenkaat on sallittu ainoastaan noviisiluokassa ja helppoissa luokissa.
2. Vaunujen pyörät ovat rauta- tai kovakumipintaiset. Pyörän ulkopinnan tulee olla sileä. Säännön noudattamatta jättäminen aiheuttaa hylkäyksen.
3. Para-ajossa ilmakumirenkaat on sallittu

940 § Valjaat, vaunu ja hevoset

Kilpailuissa noudatetaan varusteiden osalta FEI Tack, Equipment and Dress Database or the FEI Tack App ohjeistusta valjakkovarusteista.

1. Valjaat

- 1.1 Hevosten ja vaunun etäisyys on oltava vähintään 50 cm kintereestä liikkeen suuntaisesti, vähintään 50 cm kartusta tai 40 cm kiinteästä vaunun osasta kuitenkin niin että mikään osa vaunusta ei voi koskettaa hevosta ajon aikana.
- 1.2 Juhlavaunu
  - 1.2.1 **Hevosen** vetoliinojen väli tulee olla vähintään 60 cm. **Poneilla** vähintään 50 cm.
  - 1.2.2 Vetoliinat eivät saa olla ristissä.
- 1.3 Maratonvaunu
  - 1.3.1 Vetoliinojen etäisyys toisistaan tulee olla vähintään 55 cm **hevosella** sekä 50 cm **ponilla**.

1.3.2 Vetoliinat eivät saa olla ristissä.

- 1.4 Parivaljakolla, puomin kannattimen vähimmäispituus on 30 cm, mitattuna puomin päästä kiinnityskohtaan valjaissa.
- 1.5 Mikäli puominpäässä käytetään T-kappaletta, sen kokonaispituus tulee olla vähintään 60 cm, sekä vähintään 30 cm kumpaankin suuntaan keskipisteestä, mukaan lukien pikalukko.
- 1.6 Puomin T-kappale tulee aina ja kaikissa tapauksissa olla hevosen lavan etupuolelle.
- 1.7 Puomin ja puominkannattimien tulee olla niin pitkät, että varmistetaan hevosen esteetön liikkuminen.
- 1.8 Koulu- ja tarkkuuskokeessa voi käyttää eri valjaita, joiden on oltava puhtaat, ehjät ja turvalliset sekä tyyliin sopivat.
- 1.9 Hevosten tulee olla valjastettu oikein sekä kytketty vaunuun sääntöjen mukaisesti.
- 1.10. Näiden sääntöjen noudattamatta jättäminen johtaa suulliseen huomautukseen tai keltaiseen korttiin tuomariston jäseneltä. Toistuvasta rikkeestä samassa kilpailussa voidaan jakaa toinen keltainen kortti, kolmas kerta johtaa kilpailusta hylkäämiseen (E).
- 1.11. Mäkiwyö on pakollinen yksikkövaljakon ollessaan valjastettua vaunuun toimivallan ja valmistautumisen aikajakson aikana. Säännön noudattamatta jättäminen toimivallan aikajakson aikana johtaa hylkäämiseen (E). Säännön noudattamatta jättäminen valmistautumisen aikajakson aikana johtaa keltaiseen korttiin.
- 1.12. Kiellettyjen välineiden/apuvälineidenkäyttö sekä toistuvat hevosen hyvinvointiin liittyvät rikkeet johtavat kilpailusta hylkäämiseen tai kilpailusta sulkemiseen (D), ellei rikkeestä ole jo seuraamusta näiden sääntöjen mukaisesti.

2. Pintelit ja suojat

- 2.1 Pintelien ja suojien käyttö on kielletty koulukokeessa. Käytöstä seuraa 10 virhepistettä.
- 2.2 Suorituksen jälkeen on pintelit/suojat poistettava sekä eläinlääkärin tai stewardin tarkastettava rangaistuksen saanut hevonen ja tehtävä ilmoitus tuomaristolle.

3. Turpahihnat, varusteet ja silmälaput

- 3.1 Turparemmien, varusteiden tai muiden lisien, jotka estävät vapaan ilmankulun hevosten sieraimien kautta, käyttö ei ole sallittua. Jos hevosella on lääkärin todistus turpaverkon käyttöön, tulee se olla käytössä aina kun hevonen on valjastettuna, ratsastettaessa ja juoksutuksen aikana.
- 3.2 Silmälaput ja muut varusteet eivät saa estää hevosta näkemästä eteensä, eivätkä ne saa olla niin lähellä silmiä, että ne aiheuttavat ärsytystä.

4. Hevosten yhdistäminen

- 4.1 Kaikissa kokeissa voidaan parivaljakon hevoset yhdistää vain längistä tai rintaremmestä.

5. Apuohjat

- 5.1 Valjastetulla hevosella apuohjat ovat kiellettyjä.
- 5.2 Para-ajossa tuplaohjat tai jaetut ohjat ovat kiellettyjä.

6. Häntä

Hevosen häntää ei saa sitoa vaunuihin, eikä valjaihinkin. Poikkeuksena hyväksytyt häntäsuojus tai häntärajoitin. Kaikki muut hännän luonnollista liikettä estävät varusteet ovat kiellettyjä.

7. Ohjasten vaikutusta lisäävät välineet

Ohjasten tehoa lisäävien renkaiden ja muiden apuvälineiden käyttö on kielletty koko kilpailualueella.

8. Kuolaimet

8.1 Kuolainten ei tarvitse olla samanlaisia.

8.2 Kuolaimeton suitsinta, hackamoren ja gägien käyttö (myös yhdistettynä sallittujen kuolainten kanssa) on kielletty hevosen ollessa valjastettuna vaunun eteen.

8.3 Kuolainten pitää olla oikein sovitettut, jotta ne eivät aiheuta kipua tai vaurioita.

8.4 Vain yhdentyypinen kuolaimen nostaja (bitlifter) saa olla kerralla käytössä

9. Kieli

Kielen sitominen on kielletty. Kielihihnan, -siteen tai vastaavan käyttö on kielletty.

10. Näkemisen heikentäminen

10.1 Mitään lisävarusteita ei saa sijoittaa puomi- ja etuhevosten väliin heikentämään puomihevosten näkemistä.

10.2 Nahan, lampaan villan tai vastaavan käyttö suitsissa on sallittua, kunhan läpimitta ei ylitä 3 cm, hevosesta mitattuna.

11. Ylimääräiset varusteet

11.1 Vetopuomiin, aisoihin tai vetoliinoihin ei saa kilpailualueella kiinnittää aineita tai välineitä jotka voivat ärsyttää tai aiheuttaa epämukavuutta hevoselle.

11.2 Korvahuput ja -tulpat ovat sallittuja. Korvahuppu ei saa olla kiinni turparemmissä ja korvien tulee voida liikkua vapaasti. Väärinkäytöksestä seuraa 5vp.

12. Kengitys

12.1 Kaikki tavanomaiset kengät ovat sallittuja. Kaksoiskengät ja lisäpainojen käyttö on kielletty. Pudonneen, vahingoittuneen tai vääntyneen kengän saa vaihtaa myös kestävyyskokeen aikana, mutta aikahyvitystä ei anneta.

13. Verryttelyalueet

13.1 Kapsonit ovat sallittuja juoksutuksessa. Ohjasajo ja juoksutus kahdella ohjalla on sallittua, kunhan ohjat on kiinnitetty suoraan kuolaimen ilman vipuvaikutuksellisia/sitovia apuohjavälineitä.

13.2 Juoksutusliina on kiinnitettävä joko kapsoniin tai ratsastus-/ajosuitsiin/bridooniin. Juoksutusliinan kiinnittäminen kuolaimen alimpaan lenkkiin ei ole sallittua.

13.3 Ratsain verryteltäessä kannusten tulee olla sileää materiaalia (metallia tai muovia). Kannuksen varren pituus ei saa olla yli neljä senttimetriä (varsi on mitattava kengästä kannuksen varren päähän) ja sen tulee osoittaa vain taaksepäin. Poneilla verrytellessä rissakannukset eivät ole sallittuja.

13.4 Enintään 120 cm piiska nyöri mukaan lukien on sallittu ratsain verrytellessä. Piiskaa ei voi korvata millään muulla esineellä.

13.5 Harjoittelun aikana ratsastettaessa sivuohjat ja martingaalit ovat sallittuja. Gramaanit ovat kiellettyjä.

14. Rangaistukset

14.1 940 §:n minkä tahansa kohdan rikkomisen kilpailussa johtaa hylkäykseen (E), ellei toisin mainita.

- 14.2 Rikkomukset kilpailupaikalla valmistelujakson aikana, lukuunottamatta 940.2.1 §, johtaa huomautukseen tai keltaiseen korttiin. Rikkeen toistuessa tuomaristo voi sulkea valjakon kilpailusta (D).

941 § Mainostaminen vaunuissa, valjaissa ja vaatetuksessa

1. Koulu- ja tarkkuuskokeessa

- 1.1 Valjaiden valmistajan nimi saa esiintyä kerran kaikissa valjaissa. Merkin leveys saa olla enintään sen kaistaleen leveys, mihin se on kiinnitetty. Pituus saa olla korkeintaan 10 cm.
- 1.2 Sponsorin nimi tai logo saa olla vaunun molemmin puolin. Sen koko saa olla enintään 400 cm².
- 1.3 Vaunun valmistajan logo vaunuissa saa olla enintään 50 cm². Vaatteen valmistajan tunnus saa esiintyä ainoastaan kerran kussakin vaatekappaleessa enintään 3 cm²:n suuruisena.
- 1.4 Urheilijalla on radalla ollessaan oikeus kantaa vain yhtä takkinsa tai päällysvaatteensa rintataskun korkeudella olevaa, enintään 80cm² suuruista, henkilökohtaisen- tai joukkueen sponsorin nimeä ja/tai logoa.
- 1.5 Myös paidan kauluksissa saa näkyä 16 cm²:n nimi ja/tai logo.

2. Kestävyyskokeessa

Mainostaminen vaunuissa ja vaatteissa on sallittu. Valjaiden valmistajan nimi saa esiintyä kerran kaikissa valjaissa. Merkin leveys saa olla enintään sen kaistaleen leveys, mihin se on kiinnitetty. Pituus saa olla korkeintaan 10 cm.

3. Rangaistukset

Väärästä mainonnasta seuraa keltainen kortti.

942 § Turvallisuus

1. Kilpailupaikalla hevosen/hevosten ollessa valjastettuna vaunun eteen avustajan on oltava koko ajan saatavilla ja valmiina auttamaan tarvittaessa.
2. Ajuri voi poistua vaunuista ainoastaan avustajan ollessa hevosen edessä valmiina tarvittaessa pitämään hevosta kiinni tai ohjien ollessa annettuna vaunuissa toiselle vastuulliselle henkilölle.
3. Käsihevosen taluttaminen liikkuvasta vaunusta on kielletty.
4. Toimivallan ja valmistautumisen aikajaksona (900.3 §) ei alle 14-vuotias henkilö saa olla kilpailupaikalla vaunuissa, lukuunottamatta junioriurheilijoita.
5. Kuulokkeita ja/tai elektronisia viestintälaitteita ei saa koskaan käyttää koulu- ja tarkkuusosakokeessa. Epäselvyyksien välttämiseksi urheilijat, vaunuavustajat tai muut henkilöt voivat käyttää yhtä kuuloketta muuna aikana vaunuissa tai ratsailla ollessaan.
6. Hevosen tulee olla turvallisesti hallittavissa sitä kilpailualueella käsiteltäessä.
7. Kaikkien edellä mainittujen sääntöjen rikkomuksesta on tuomariston annettava suullinen huomautus tai keltainen kortti. Rikkeen toistosta samassa kilpailussa on seurauksena toinen keltainen kortti ja hylkäys tai kilpailusta sulkeminen.
8. Mikäli valjakko ei ole saanut kilpailun koulukokeesta hyväksytyä tulosta, voi TPJ evätä lähtöluvan kestävyyskokeeseen.

OSA VIII URHEILIJAAN LIITTYVIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

943 § Osanotto

1. Ajotyyli

1.1 Kukin urheilija saa käyttää omaa ajotyyliään.

2. Urheilija ja avustajat

2.1 Urheilijan tulee käyttää samaa hevosta/hevosia kaikissa osakokeissa. Poikkeuksena § 946 ja § 935.3.1 määräykset.

2.2 Ajuri on ainoa henkilö vaunussa joka saa käsitellä ohjia, käyttää piiskaa tai jarrupolkimia kilpailusuorituksen aikana. Säännön noudattamatta jättämisestä seuraa kaikissa tapauksissa – myös onnettomuuksien estämiseksi – 20 vp. Vaunun seisoessa paikoillaan avustaja saa käsitellä ohjia ja jarrupolkimia.

2.2.1 Määrätyn luokituksen omaavat para-ajurit voivat kilpailla siten, että vaunuavustaja pitää kädessään tai käyttää piiskaa tai jarrua tai pitää sormisilmukasta kiinni, mutta nämä on oltava merkittynä luokitukseen ja esitettävä kilpailupaikalla.

2.3 Turvallisuuden takaamiseksi kukaan vaunussa oleva ei saa olla kokeen aikana kiinteästi sidottu vaunuun. Ajurilla voi olla tukenaan köysi, liina tai vastaava, mikäli avustaja pitää kiinni sen toisesta päästä, joka ei ole kierretty tai kiinnitetty vaunuun millään tavalla. Säännön noudattamatta jättämisestä seuraa hylkäys.

2.3.1 Para-ajuri voidaan kiinnittää vaunuun lantio- tai 4-pistevyöllä, joissa on oltava pikalukitusjärjestelmä.

2.4 Avustajan vaihto kestävyyskokeen aikana johtaa hylkäämiseen (E).

2.5 Koulu- ja tarkkuuskokeessa urheilijan tulee tervehtiä tuomaristoa.

2.6 Minkään osakokeen aikana mukana ei saa olla matkustajaa. Palkintojenjaossa matkustaja on sallittu TPJ:n luvalla. Vaunussa ei saa olla alle 14 vuotiasta matkustajaa missään vaiheessa kilpailun aikana.

2.7 Jokaisesta kerrasta, kun ajuri poistuu vaunusta, seuraa 20 vp

2.8 Avustajan poistumisesta vaunusta seuraa ensimmäisestä kerrasta 5 vp, toisesta 10vp ja kolmannelta hylkääminen. Poikkeuksena kestävyyskokeen 964.5.1.

3. Para-ajurit saavat kilpailla valjakkoajokilpailuissa käyttämällä korvaavia apuvälineitä vamma-asteensa mukaisesti, siten kuin se on määritelty luokituksessa ja merkitty para-ajurin kilpailukorttiin.

944 § Tunnusnumerot

1. Jokainen urheilija hankkii ennen ilmoittautumistaan valjakkokohtaisen kilpailunumeron, jonka on oltava näkyvillä kiinnitettynä vaunuun koko kilpailun ajan, myös verryttelyssä.

2. Kilpailupaikalle saavuttaessa kullakin hevosella on urheilijan hankkima hevosnumero tunnistamista varten (tämä on sama kuin valjakkonumero + pareilla A, B ja C ja nelivaljakoilla A, B, C, D ja E, jollei kilpailukutsussa toisin mainita). Numeron tulee olla näkyvissä kaikkialla missä hevosta liikutetaan, yksiköillä vasemmalla puolella ja pareilla sekä nelivaljakoilla ulkopuolella.

3. Ajuri ja/tai avustaja on velvollinen käyttämään kilpailujärjestäjän ohjeiden mukaan liiviä tai muuta tunnusta kilpailusuorituksen aikana.

4. Tunnusnumeron puuttumisesta voidaan ensimmäisellä kerralla antaa huomautus. Toistuvasta tapauksesta seuraa keltainen kortti.

945 § Ulkopuolinen apu

1. Määritelmä

Kaikki vaunumiehistöön kuulumattomien ulkopuolisten henkilöiden fyysiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on helpottaa ajurin suoritusta tai hevosten työtä, katsotaan ulkopuoliseksi avuksi, oli sitä pyydetty tai ei.

2. Kielletty ulkopuolinen apu

2.1 Koulu- ja tarkkuuskoe

2.1.1 Tuomaristo voi hylätä (E) urheilijan, joka on saanut fyysistä ulkopuolista apua.

2.1.2 Avustajan tulee koulu- ja tarkkuuskokeessa istua paikallaan radalle saapumisen ja sieltä poistumisen välisenä aikana. Avustaja ei saa käyttää ohjia tai piiskaa (20 vp). Koulukokeessa avustajan ei ole sallittua puhua tai muuten osoittaa ajettavaa tietä ajurille (10 vp). Avustaja saa kuitenkin käsitellä ohjia ja piiskaa ilman rangaistusta, kun vaunu on pysähtyneenä.

2.1.3 Jos tuomari on antanut äänimerkin ja ajuri ei ole kuullut sitä, voi avustaja mainita tästä.

2.1.4 Ajuri ja avustaja eivät saa käyttää elektronisia yhteydenpitovälineitä suorituksen aikana.

2.1.5 Määrätyn luokituksen omaavat para-ajurit voivat kilpailla siten, että vaunuavustaja pitää kädessään tai käyttää piiskaa ja/tai pitää sormisilmukasta kiinni, mutta luokitustieto on oltava merkittynä kilpailukorttiin, joka esitetään kilpailupaikalla.

2.1.6 Para-ajurin vaunuavustajan pitää istua vaunussa siten, että tarvittaessa hän voi avustaa ajuria. TPJ:lla / TA:lla on oikeus olla hyväksymättä vaunuavustajan istumapaikkaa vaunussa.

2.2 Kestävyysskoe

2.2.1 Estehuomioitsija, maahuomioitsijat, ajanottajat tai muut toimihenkilöt eivät saa antaa urheilijalle neuvoja tai ohjeita avustaakseen häntä suorituksessa. Poikkeuksena § 945.3

2.2.2 Tuomaristo voi hylätä (E) urheilijan, joka on saanut fyysistä ulkopuolista apua.

2.2.3 Määrätyn luokituksen omaavat para-ajurit voivat kilpailla siten, että vaunuavustaja pitää kädessään tai käyttää piiskaa ja/tai pitää sormisilmukasta kiinni, mutta luokitustieto on oltava merkittynä kilpailukorttiin, joka esitetään kilpailupaikalla.

3. Sallittu apu

3.1 Seuraavat lasketaan sallituksi avuksi

- Kestävyysskokeen tauon ja osuukien ulkopuolella saatu apu.
-
- Onnettomuustapauksessa hevosten auttaminen estealueella avustajan ollessa pois vaunusta.

4. Avustaja taluttaa valjastettua hevosta kestävyys- tai tarkkuuskokeen esteen läpi. (Avustaja saa koskea ohjiin kuolainten vierestä.) Tästä seuraa 20 virhepistettä sekä virhepisteet vaunusta poistumisesta.

OSA IX URHEILIJAN / HEVOSEN VAIHTO

946 § Urheilijan / hevosen vaihto**1. Vaihto ennen kilpailun alkua**

- 1.1 Ennen kilpailun alkua urheilijalle tai hevoselle tapahtuneen onnettomuuden tai sairastumisen johdosta vaihto voidaan tehdä kilpailun järjestäjän luvalla; seuraavin ehdoin.
- 1.2 Urheilija esittää virallisen lääkärintodistuksen itsensä tai hevosen terveydentilasta tai kilpailun eläinlääkärin ehdotuksesta ja tuomariston päätöksellä hevonen todetaan kilpailukelvottomaksi.
- 1.3 Hevonen tai urheilija, tai näiden yhdistelmä voidaan vaihtaa ainoastaan samaan luokkaan ennakoilmoittautuneisiin.

2. Vaihto kilpailun aikana

- 2.1 Urheilijan tai hevosen vaihto osakokeiden aikana on kielletty. Seurauksena on kilpailusta sulkeminen (D). Vaihto on kuitenkin sallittu, jos parivaljakon toinen hevonen ei läpäise tarkkuuskokeen tarkastusta (935.3 §)
- 2.2 Urheilija voi käyttää pariluokissa jokaisessa osakokeessa kahta kolmesta ennakkoon ilmoitetuista hevosista.
- 2.3 Yksikköluokissa urheilija ei voi vaihtaa hevosta.

OSA X LÄHTÖJÄRJESTYS

947 § varalla

948 § Lähtöjärjestys

1. Ensimmäisenä ajettavan kokeen lähtöjärjestys arvotaan. Ensimmäisenä ajettavan kokeen luokkien alkamisajat on julkaistava viimeistään kaksi vuorokautta ennen kilpailun alkua kutsussa määritellyllä tavalla. Lopullinen aikataulu on julkaistava viimeistään 12 tuntia ennen kilpailun alkua.
2. Lopullisen lähtöjärjestyksen julkaisemisen jälkeen ei valjakolla ole velvollisuutta lähteä osakokeensa suorittamiseen ennen ilmoitettua (tai lähtöjärjestyksestä hyväksyttävästi laskemaansa) aikaa. Jälki-ilmoittautunut valjakko lähtee ensin, mahdollisesti jo ennen ennakoilmoittautuneen saamaa lähtöaikaa.
3. Yhdistetyn kilpailun toisena ja kolmantena ajettavan kokeen lähtöjärjestys on mahdollisuuksien mukaan: osakokeessa keskeyttäneet, hylätyt ja käänteinen aikaisempien kokeiden yhteenlaskettujen tulosten suhteen.
4. Urheilija, joka osallistuu kilpailuun useammalla valjakolla, lähtee toiseen ja kolmanteen osakokeeseen ensin sillä hetkellä luokassa paremmin sijoittuneella valjakolla. Pois lukien mestaruuskilpailut, joissa mestaruudesta kilpaileva valjakko lähtee ensin. Kaksipäiväisen kilpailun samana päivänä ajettava toinen osakoe ajetaan samassa järjestyksessä kuin ensimmäinen.

OSA XI KOULUKOE

949 § Yleistä

Koulukokeen ajo-ohjelmassa arvostellaan hevosen irtonaisuutta, liikkeiden säännöllisyyttä, eteenpäinpyrkimystä, tasapainoisuutta, notkeutta, keveyttä ja vapautta sekä oikeaa asetusta ja taivutusta. Ajurin arvostelussa kiinnitetään huomiota ajotyylisiin tarkkuuteen, pukeutumiseen, valjaiden ja vaunujen kuntoon ja siisteyteen yleiseen ajotaitoon sekä valjakon kokonaisuuteen ja huoliteltuun esittämiseen.

950 § Rata

1. Kouluradan koko on 80 x 40 m. II-poniyksikköluokassa ajetaan 40 x 20 m kokoisella radalla. Ratojen merkinnät ovat liitteissä.
2. Yleisö tulisi erottaa radasta vähintään viiden metrin etäisyydellä olevalla aidalla.
3. Kilpailupaikalla on oltava koulukokeen kilpailukenttää kohden yksi mielellään 3200 m² (esim. 40 m x 80 m) kokoinen kouluajoon soveltuva verryttelykenttä.

951 § Koulukoeohjelmat

Kilpailukutsussa on tarkoin määriteltävä luokissa käytettävät ohjelmat. Valjakkoajon hyväksytyt kouluohjelmat on julkaistu SRL:n nettisivuilla.

952 § Säädöksiä

1. Saapuminen radalle

Tuomariston puheenjohtaja ja/tai luokan C-tuomari voi hylätä urheilijan, joka tulee radalle ennen lupaa tai myöhästyy yli 90 s.

2. Muisti

Koulukokeen ohjelma on ajettava ulkomuistista. Avustajan puhumalla, tai muulla tavalla antamasta neuvosta seuraa 10 vp. (10vp voidaan antaa vain kerran / kouluohjelma)

3. Ontuminen

- 3.1 Kun C-tuomari havaitsee selvän ontumisen, hän hylkää valjakon (Hevonen suljetan kilpailusta (D) ja ajuri hylätään (E). Päätöksestä ei voi valittaa.
- 3.2 Epäselvässä tapauksessa C-tuomari voi lähettää hevosen eläinlääkärin tarkastettavaksi välittömästi suorituksen jälkeen, mikäli kilpailujen eläinlääkäri on koulukokeen aikana kilpailupaikalla.

953 § Tuomaritoiminta

1. Tuomareiden sijoittelu

Käytettäessä viittä tuomaria heidät tulee sijoittaa pisteisiin CRSVP. Kolmea tuomaria käytettäessä heidät sijoitetaan pisteisiin CVP tai muuhun sopivaan paikkaan radalla riippuen käytettävästä ohjelmasta, radan koosta sekä olosuhteista. Mikäli arvostelemassa on vain kaksi tuomaria, sijoitetaan heidät pisteisiin CB tai CV. Kaikissa luokissa TPJ päättää tuomareiden sijaintipaikoista.

2. Pisteiden antaminen

Jokainen tuomari antaa pisteensä itsenäisesti ja kilpailun alettua tuomarit eivät saa neuvotella keskenään. Vain C-tuomari antaa erilliset virhepisteet.

3. Useamman hevosen valjakko

Pari- ja nelivaljakot arvostellaan kokonaisuutena, ei itsenäisinä hevosina.

4. Askellajit

Askellajimääritelmät koskevat kaikentyypisiä ja -rotuisia hevosia.

5. Koulukokeen suoritus

Koulukoe alkaa kun valjakko saapuu radalle pisteestä A, ellei muuta erityisohjetta ole annettu. Koe päättyy loppuerverehdykseen. Suorituksesta ei oteta aikaa. Valjakko poistuu radalta ravissa.

954 § Askellajit

1. Pysähdys

Pysähdyksessä tulee hevosten seistä ohjelman vaatimassa kokoamisasteessa, suorina, liikkumatta, kuolaimella.

2. Käynti

Käynnin tulee olla säännöllistä ja nelitahtista. Hevosen tulee kulkea kevyellä kuolaintuntumalla energisesti, elastisesti, tarmokkaasti, määrätietoisin askelin. Takajalkojen tulee astua etujalkojen jäljen eteen ja hevosen venyttää etuosaa alaspäin.

3. Vapaa käynti

Sama päämäärä kuin käynnissä, ja sen lisäksi mahdollisimman matkaavoittava askellus, selkeästi rungon venytys ja pidennys eteenpäin.

4. Lisätty käynti

Lisätty käynti on niin matkaavoittavaa kuin mahdollista, askel on kuitenkin kiireetön ja säännöllinen. Takajalkojen tulee selvästi astua etujalkojen jälkien eteen. Ajuri antaa hevoselle vapauden venyttää päätä ja kaulaa eteen ja alaspäin, kuolaintuntuma on silti säilytettävä. Hevosen turpa on selkeästi luotiviivan edessä.

5. Harjoitusravi

Eteenpäinpyrkivä, aktiivinen, säännöllinen ravi. Hevonen kuolaimella, kantaa itseään tasapainossa ja liikkuu tahdissa. Elastiset askeleet, hyvä kintereen työskentely ja eteenpäinpyrkimys. Takajalat astuvat vähintään etujalkojen jälkiin.

6. Koottu ravi

Koottu ravis askel lyhenee, mutta saa samalla enemmän korkeutta, takaosa pyrkii syvemmälle alle antaen etuosalle keveyttä ja lavoille lisääntyvää irtonaisuutta. Etuosa kohoaa, kaula kaartuu voimakkaammin niskan pysyessä kuitenkin korkeimpana kohtana. Turpa lähestyy luotiviivaa menemättä kuitenkaan sen taakse kuolaintuen säilyessä kevyenä. Hevonen liikkuu energisesti eteenpäinpyrkimyksen säilyttäen.

7. Lisätty ravi

7.1 Lisätyssä ravissa hevosen askel on mahdollisimman matkaavoittava takaosan työntövoiman kasvaessa. Hevosen annetaan venyä rungostaan, jotta askel muuttuisi matkaavoittavammaksi. Ajuri säilyttää kuolaintuen. Hevosen turpa on hienokseltaan luotiviivan edessä. Takajalkojen tulee selvästi astua etujalkojen jälkien eteen.

7.2 Hevosen tulee liikkua tasapainoisena ja tahdin sekä askelpituuden tulee säilyä tasaisena ja säännöllisenä koko liikkeen ajan. Tahdin kiihtyminen on vakava virhe.

8. Keskiravi

Keskiravi on harjoitusravin ja lisätyn ravin väliin sijoittuva askellaji, joka on kuitenkin "pyöreämpi" kuin lisätty ravi. Hevonen liikkuu tahdikkaasti eteenpäin pidentäen hieman askelta ja työntäen hyvin takaa. Ajuri antaa hevosen liikkua turpa hieman selvemmin luotiviivan edessä verrattuna koottuun tai harjoitusraviin ja hevonen

voi laskea hieman päätä ja kaulaa. Takajalkojen tulee astua etujalkojen jälkien eteen. Askelten tulee olla tasaiset ja koko liikkeen tasapainoinen ja luonteva. Tahdin kiihtyminen on vakava virhe.

9. Harjoituslaukka

- 9.1 Harjoituslaukka on aktiivista ja eteenpäin pyrkivää, säännöllistä, kolmitahtista. Hevonen säilyttää hyvän tasapainon ja kuolaintuen, nojaamatta kättä vasten etenee lennokkaasti ja jäntevällä kintereen työskentelyllä.
- 9.2 Laukka on kolmitahtinen askellaji, jossa esimerkiksi oikeassa laukassa jalkojensiirto on seuraava: vasen takajalka, vasen diagonaalijalkapari (vasen etujalka ja oikea takajalka), oikea etujalka, jonka jälkeen seuraa liitovaihe, jossa kaikki jalat ovat irti maasta ennen seuraavaa laukka-askelta.
- 9.3 Laukkaa arvosteltaessa kiinnitetään huomiota yleisvaikutelmaan sekä kolmitahtisen askellajin säännöllisyyteen ja keveyteen, johon vaikuttavat kuolaintuen hyväksyminen, pehmeä peräänanto ja takaosan aktiivinen työskentely. Lisäksi arvioidaan tasapainon ja tahdin säilyminen tempovaihteluissa ja siirtymisissä. Hevosen on liikuttava yhtä uraa suorilla linjoilla.

10. Koottu laukka

Koottussa laukassa hevosen askel on lyhyempi kuin harjoituslaukassa. Kintereet säilyttävät selkeän työntövoiman ja takajalat ottavat enemmän painoa. Painopiste siirtyy taaksepäin ja hevosen ryhti kohoaa. Etuosan keveys, lapojen irtonaisuus ja takajalkojen liikkeen eloisuus lisääntyvät. Kuolaintuntuman tulee säilyä kevyenä.

11. Lisätty laukka

Lisätyssä laukassa hevonen liikkuu mahdollisimman matkaavoittavin askelin, säännöllisesti ja lennokkaasti, rungostaan venyen, säilyttäen laukan tahdin. Hevonen säilyttää peräänannon. Valjakko esittää selkeät siirtymiset lisättyyn laukkaan ja siitä takaisin.

12. Laukanvaihto ravin kautta

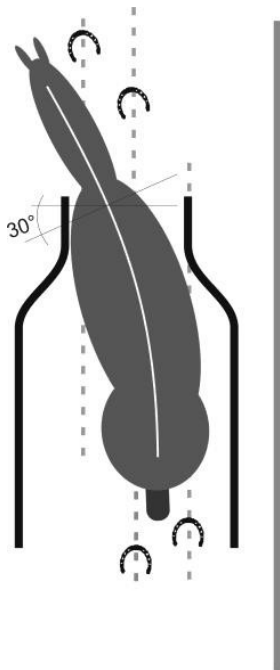
Hevonen siirretään raviin ilman väliaskeleita ja kolmen, korkeintaan viiden, raviaskelen kautta seuraa välittömästi siirtyminen uuteen laukkaan.

13. Peruutus

- 13.1 Peruutus on käynnin tapainen liike taaksepäin. Ristikkäiset jalkaparit nousevat ja laskevat samanaikaisesti. Jalkojen on noustava selvästi irti maasta ja takajalkojen on pysyttävä suoralla linjalla hevosen väistämättä tai vastustamatta ohjastuntumaa. Hevonen pysyy kuolaintuntumalla niska korkeimpana kohtana.
- 13.2 Siirtyminen seuraavaan liikkeeseen tulee tapahtua välittömästi ja pehmeästi.

14. Avotaivutus kootussa ravissa

Yksikkövaljakot: Avotaivutus esitetään kootussa ravissa. Hevonen taivutetaan kevyesti, tasaisesti ja tahti ylläpitäen. Hevonen muodostaa noin 30 asteen kulman kuljettavaan tiehen nähden. Hevonen astuu sisäetujalalla ulkoetujalan edestä ristiin ja sisätakajalka siirtyy ulkotakajalan eteen kohti ulkoetujalkaa. Takaosa seuraa ajouraa ja etuosa kulkee uran sisäpuolella. Hevonen on asetettu pois päin siitä suunnasta, johon se liikkuu.

15. Väistö

Hevonen on lähes yhdensuuntainen keskilinjän kanssa. Sisäpuoleiset jalat astuvat ristiin ulkopuolisten editse. Hevonen liikkuu rungostaan suorana, asetettuna kevyesti liikkeestä pois päin.

16. Muodon venytys

Ajurin tulee antaa hevoselle ohjaa sekä rohkaista ja sallia hevosen asteittain venyttää kaulaa eteen- ja alaspäin. Hevosen niskan venyessä eteen ja alas, hevosen suun tulee laskeutua olkakaryhmyn yläosan tasolle, ei kuitenkaan sitä alemmas. Ajurin käden on oltava joustava ja vakaa, jolloin hevosella säilyy pehmeä kuolaintuntuma eikä suorituksen aikana saa näkyä löysää ohjaa. Tasaisen tahdin ja eteenpäinpyrkimyksen tulee säilyä ja hevosen lapojen tulee olla vapaina ja takajalkojen aktiivisena. Kun liike on esitetty, ohjat lyhennetään ja hevosen pitää hyväksyä ohjastuntuma vastustelematta.

17. Siirtymiset

Siirtymiset askellajista ja temposta toiseen on tehtävä täsmällisesti ja pehmeästi. Tahdin ja kuolaintuen on säilyttävä tasaisena. Siirtymiset on suoritettava, kun hevosen pää on ohjelmassa määrätyn pisteen kohdalla, jollei muuta ole ilmoitettu.

18. Askellajin muutokset ja liikkeet

Askellajien siirtymisien ja kuvioiden muutoksien on oltava suoritettavat kun hevosen pää on ohjelmassa määrätyn pisteen kohdalla.

19. Käsitteiden määrittelyä

Seuraaviin kohtiin on kiinnitettävä huomio koulukoetta arvosteltaessa.

1. Kuuliaisuus ja keveys – halukkuus vastustamatta vastata apuihin ja asetusten oikeellisuus.
2. Säännöllisyys – askellajin säännöllisyys, tasaisuus ja tahti
3. Kuolaintuki – tasaisena säilyvä kevyt ja joustava ohjastuntuma ajurin käden ja hevosen suun välillä.
4. Lennokkuus – hevosen eteenpäin pyrkimys ja halukkuus vastata nopeasti ja pehmeästi apuihin siirryttäessä askellajista toiseen. Tasapainon on säilyttävä ja hevosen on ylläpidettävä säännöllinen tahti ja askelpitus
5. Suoruus – hevosen pää, kaula ja runko muodostavat yhtenäisen linjan ja sen paino jakautuu tasaisesti kaikille jaloille. Kaarevilla urilla takajalat seuraavat etujalkojen jälkiä (ei poikitusta tai uralta ajautumista).
6. Kokoaminen – hevonen liikkuu pyöreässä muodossa ja työntää aktiivisesti takaosalta. Kinnertyöskentely on tehokasta. Hevosen niska on korkeimpana kohtana antaen lavoille liikkumavapautta. Liike-energia on kontrolloidumpaa kuin harjoitusravissa. Takaosa on tällöin paremmin alla – lautaset laskeutuvat ja etuosa kevenee samassa suhteessa. Askel on lyhempi, mutta voimakkaampi kuin harjoitusravissa ja etujalkojen lavoista lähtevä liike on eloisaa ja irtonaista, mikä tuo askellajiin kauttaaltaan helppoutta, keveyttä ja suurempaa liikkuvuutta. Kaula on kaartuneena. Rungon ylälinjaa ei saa kuitenkaan lyhentää ohjia taaksepäin vetämällä, vaan hevosta pyydetään hakeutumaan kohti ajurin kättä.
7. Täsmällisyys – oikeaoppisuus, pyöreys sekä kuvioiden ja teiden (mukaan lukien kulmat) koko ja muoto ohjelman vaatimusten mukaisia.

955 § Yleisvaikutelma

1. Yleistä

Kotimaisissa tuomaripöytäkirjoissa on viisi (Noviisiluokan tuomaripöytäkirjassa neljä) kohtaa, joissa arvostellaan ”Yleisvaikutelma”.

1.1 Askellajit

Säännöllisyys ja irtonaisuus (pari- ja nelivaljakon kaikkien hevosten yhdessä). Jokaisessa arvostelukohdassa arvioidaan kyseisen kohdan askellaji. Kohdassa yleisvaikutelma tulee esille koko suorituksen askellajit ja niiden vaihdot. Noviisiluokan pöytäkirjassa ei tätä yleisvaikutelma kohtaa ole, vaan askellaji arvostellaan kussakin arvostelukohdassa.

1.2 Lennokkuus

Kaikkien hevosten liikkuminen, eteenpäinpyrkimys ja takaosan aktiivinen toiminta. Eri kuvioiden ja askellajien kohdalla lennokkuuden taso voi vaihdella, mutta tässä huomioidaan koko suorituksen taso. Noviisiluokan kouluohjelmassa arvostellaan vain eteenpäinpyrkimys.

1.3 Kuuliaisuus ja keveys

Halukas ja vastustelematon apujen vastaanotto. Oikeat taivutukset ja notkeus, kuolaintuntuman hyväksyminen. Noviisiluokan kouluohjelmassa arvostellaan kuuliaisuus.

1.4 Ajuri

Apujen, ohjien ja piiskan käyttö sekä istuma-asento ja kuvioiden oikea ajo. Numeron on kuvattava johdonmukaisesti siirtymisten tarkkuutta ja laatua. Noviisiluokan kouluohjelmassa Ajuri ja tiet – kuvioiden oikea ajo – ovat omina arvostelukohtinaan.

1.5 Valjakkotarkastus

Ajurin ja avustajan antama vaikutelma. Hevosten, valjaiden ja vaunujen kunto, siisteys ja yhteensopivuus.

2. Yleistä koskien FEI-kouluohjelmia ja para-ajoa

Fei-ohjelmissa on kaksi kohtaa, joissa arvostellaan ”Yleisvaikutelma”

2.1 Urheilija

2.1.1 Apujen, ohjien ja piiskan käyttö sekä istuma-asento ja kuvioden oikea ajo. Numeron on kuvattava johdonmukaisesti siirtymisten tarkkuutta ja laatua.

2.1.2 Para-ajurit

Para-ajurit voivat tervehtiä nyökkäämällä päätä. Pähinettä ei saa nostaa tervehdyksessä, kontakti on säilytettävä ohjissa pysähdyksen ja tervehdysten aikana. Para-ajurit saavat tehdä yhden käden liikkeitä kahdella kädellä, kun se on mainittu kilpailukortissa. Enimmäispistemäärä on tällöin 4, jos liike on suoritettu oikein.

2.2 Yleisvaikutelma ja esittäminen

Ajurin ja avustajan/avustajien antama vaikutelma, vaatetuksen ja varusteiden oikeellisuus, kunto, siisteys ja yhteensopivuus valjaiden ja vaunujen kanssa. Hevosen (hevosten) soveltuvuus, yhteensopivuus, tasapainoisuus ja kunto. Valjaiden siisteys ja sopivuus. Urheilijan ja hevosen (hevosten) välinen harmonia.

956 § Pisteytys

1. Numerot

Koulukokeessa annetaan pisteet jokaisesta numeroidusta arvosteluryhmästä ja kaikista yleisvaikutelman kohdista seuraavan asteikon mukaan

10 Erinomainen	4 Heikko
9 Erittäin hyvä	3 Melko huono
8 Hyvä	2 Huono
7 Melko hyvä	1 Erittäin huono
6 Tyydyttävä	0 Ei esitetty
5 Välttävä (vielä hyv.)	

Arvostelussa voidaan käyttää myös puolikkaita numeroita.

2. Ohjelmavirhe

Ohjelmavirhe tapahtuu, jos urheilija yrittää suorittaa liikettä, tai yrittää pitää oikeaa askellajia, mutta epäonnistuu siinä poistumatta kuitenkaan uralta. TPJ voi silloin tuomita tapauksen, joko väärinajoksi tai antaa tuomaristolle päätäntävällän arvostelunumerosta.

3. Väärinajo

3.1 Väärinajo tapahtuu, kun urheilija poikkeaa määrätyltä uralta, liikettä ei suoriteta oikeassa kohdassa tai ei esitetä ollenkaan.

3.2 Urheilijan ajaessa väärin puheenjohtajatuomari antaa keskeytysmerkin. Valjakko jatkaa koetta kohdasta, jossa virhe tapahtui. Epäselvässä tapauksessa tuomari voi neuvoa urheilijaa.

3.3 Väärinajosta C-tuomari antaa virheitä seuraavasti:

- 1. kerralla 5 vp.
- 2. kerralla 10 vp.
- 3. kerralla suoritus hylätään

4. Irronneet tai rikkoutuneet valjaat

Valjaiden irrotessa tai rikkoutuessa annetaan merkki. Tällöin avustajan on noustava vaunusta ja korjattava vika. Väärinajo ja ajurin tai avustajan alas astuminen (mistä syystä tahansa) aiheuttaa virhepisteitä radalta suorituksen aikana

5. Tottelemattomuus

Liikkeen vastustaminen, potkiminen tai muu niskurointi on tottelemattomuutta, josta C-tuomari antaa virheitä seuraavasti:

- 1. kerralla 5 vp.
- 2. kerralla 10 vp.
- 3. kerralla suoritus hylätään

6. Vaunun kaatuminen

Vaunun kaatuminen aiheuttaa hylkäyksen.

957 § Koulukokeen virhepisteet

Kuvaus	Pykäläkohta	Virhepisteet
Osa valjakkoa poistuu radalta suorituksen aikana		Epätarkka suoritus arvostelukohdassa
Koko valjakko poistuu radalta suorituksen aikana		Hylkäys
Ajuri poistuu vaunusta	943.2.7	20 vp
Radalle tulo ilman piiskaa tai sen pudottaminen / poislaittaminen	928.4	5 vp
Ei mäkivyötä eikä vaunussa jarruja (muu kuin yksikkö)	937.1	Hylkäys
Yksiköllä ei mäkivyötä	940.1.11	Hylkäys
Pinteliien ja suojiien käyttö (hevosen jalat tarkastetaan suorituksen jälkeen)	940.2.1	10 vp
Mainosmääräysten rikkominen	941.3	Keltainen kortti
Ajuri/avustaja sidottu turvavyöllä kiinteästi	943.2.3	Hylkäys
Avustaja käsittelee ohjia, jarruja tai piiskaa	943.2.2	20 vp
Avustaja puhuu tai antaa ohjeita	945.2.1.2	10 vp (kerran)
Fyysinen ulkopuolinen apu	945.2.1.1	Hylkäys
Avustaja(t) poistuu vaunusta: Ensimmäinen kerta	943.2.8	5 vp
Toinen kerta		10 vp
Kolmas kerta		Hylkäys
Liian aikainen tai myöhäinen sisääntulo	952.1	Mahdollinen hylkäys
Hevonen ontuu	952.3	Hevosen kilpailusta sulkeminen (D) ja ajurin hylkäys (E)
Epätäydellinen pukeutuminen (ajuri, avustaja)	928	5 vp
Väärinajo: Ensimmäinen kerta	956.3.3	5 vp
Toinen kerta		10 vp
Kolmas kerta		Hylkäys
Tottelemattomuus: 1. kerta	956.5	5 vp.
2. kerta		10 vp.
3. kerta		hylkäys
Vaunu kaatuu	956.6	Hylkäys
Vaunussa ei ole lyhtyjä, takavalvoja tai heijastimia	938	5 vp.

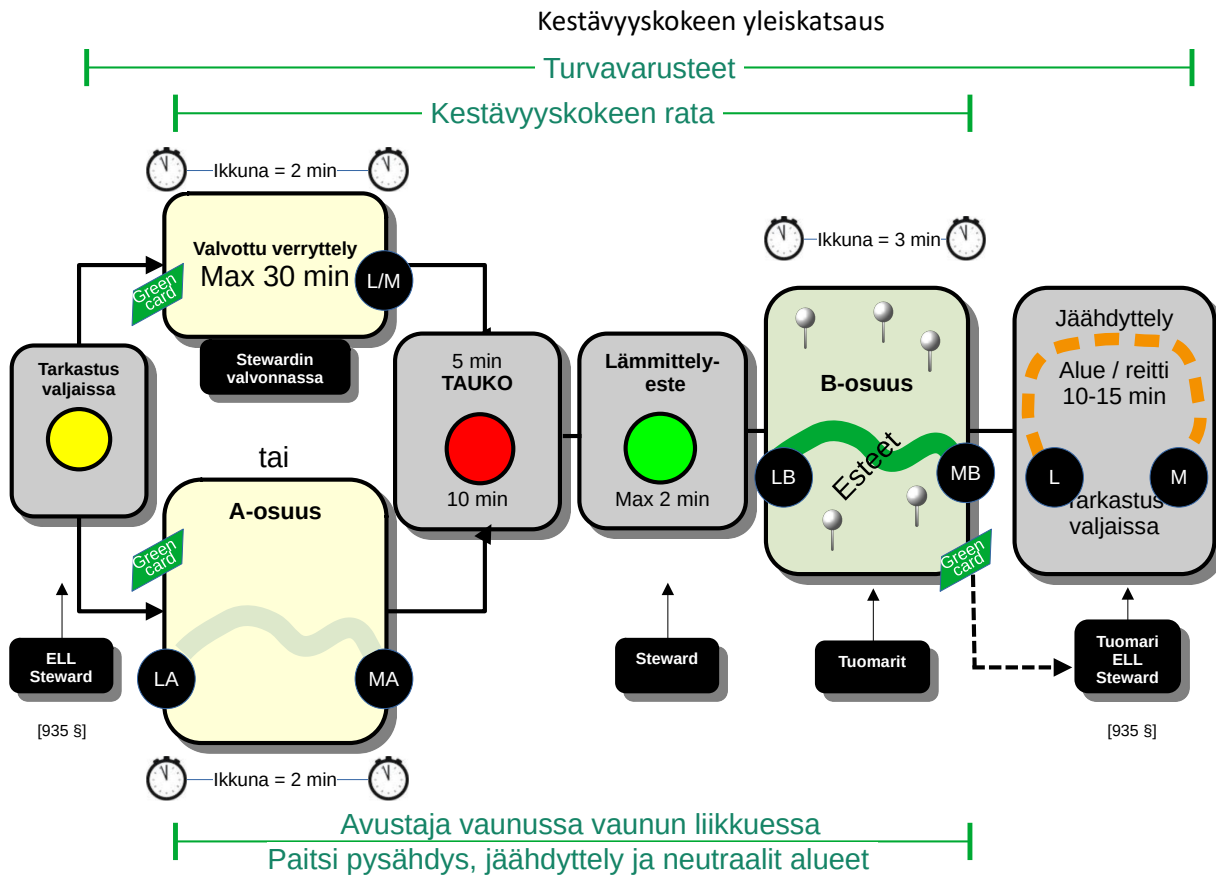
958 § Sijoittuminen**1. Pisteet**

- 1.1 Tuomareiden antamat pisteet lasketaan yhteen ja jaetaan tuomarien lukumäärällä.
- 1.2 Jos ohjelmasta on mahdollisuus saada yli 160 pistettä, kerrotaan osamäärä pöytäkirjassa ilmoitetulla kertoimella ja näin saadaan tasavertainen tulos muihin ohjelmiin verrattuna.
- 1.3 Tästä osamäärästä vähennetään C-tuomarin antamat virhepisteet. Näin saatu tulos vähennetään suurimmasta enimmäispistemäärästä (160) ja saadaan urheilijan virhepistemäärä.
- 1.4 Tulokset lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella.
- 1.5 Pienimmän virhepistemäärän saavuttanut urheilija on koulukokeen voittaja.
- 1.6 Valjakko on saanut hyväksytyt tulokset, kun sen pistemäärä koulukokeesta on vähintään 50 % maksimipisteistä.

OSA XII KESTÄVYYSSKOE

959 § Yleistä

Kestävyysskokeessa arvioidaan hevosen kunto, kestävyys ja koulutus sekä ajurin taidot ja ajotaito.

960 § Rata

1. Yleistä

- 1.1 Enimmäismatkoja ja -nopeuksia ei saa ylittää.
- 1.2 Tuomaristo voi laskea nopeuksia äärimmäisten sääolosuhteiden tai huonon pohjan vuoksi.
- 1.3 Kaikissa luokissa radan tulee olla kaksiosainen (A ja B tai valvottu verryttely ja B) sekä lisäksi jäähdyttely. Noviisi- ja II-poniyksikköluokissa aina valvottu verryttely ja B sekä lisäksi jäähdyttely.
- 1.4 B-osuuden pituuden tulisi olla noin 1km / este ja mielellään ei alle 700m kahden esteen välillä. B-osuuden kokonaismatkaan sisältyy myös esteillä ajettava matka.
- 1.5 Osuukien väliset siirto-osuudet eivät kuulu kokonaismatkaan.
- 1.6 A-osuuden tilalla voidaan käyttää valvottua verryttelyä, jonka enimmäisaika on 30 minuuttia. Tämä tapahtuu erillisellä verryttelyalueella stewardin ja / tai tuomarin valvonnassa.
- 1.7 Ennen B-osuuden lähtöä on oltava tarjolla valmistautumista varten maraton-tyyppinen lämmittelyeste, joka on valmistettu mistä tahansa materiaalista ja joka sijaitsee erillisellä alueella. Kukin urheilija saa käyttää kyseistä estettä enintään kaksi minuuttia. Vaunuavustajan on oltava vaunun kyydissä koko esteellä olon ajan. Noudattamatta jättämisestä rangaistana keltaisella kortilla. Avustaja saa poistua kyydistä vain kun vaunu on pysähtyneenä.

2. Kestävyysskokeen osuudet:

Taso	A-osuus			Valvottu verryttely	B-osuus				
	Matka km max	Nopeus Hevoset km/h	Nopeus Ponit km/h		Aika max	Matka km	Nopeus Hevoset km/h	Nopeus Ponit km/h	Esteet max
Vaikea	9	13	12	30 min	9	14	13	7	6
Vaativa	7	12	11	30 min	7	12,5	11,5	6	6
Helppo A	5	11	10	30 min	6	11,5	10,5	6	5
Helppo B	5	11	10	30 min	5	11,5	10,5	5	5
Noviisi				30 min	4	11	10	4	4
II-poniyksiköt vaativa				30 min	7		11	6	6
II-poniyksiköt helppo A				30 min	6		10	6	5
II-poniyksiköt Helppo B				30 min	5		9,5	5	5
II-poniyksikkö Noviisi				30 min	4		9	4	4

Askellaji A-, B-osuuksilla ja valvotussa verryttelyssä ja jäähdyttelyalueella on vapaa.

3. Hevostarkastus ja tauko

Ennen kestävyyskokeen lähtöä suoritetaan turvallisuus- ja hevostarkastus valjastettuna (935 §). Turvallisuustarkastuksesta huolehtii stewardi, hevostarkastuksesta eläinlääkäri.

- 3.1 Ennen B-osuutta on oltava 10 minuutin tauko määritellyllä taukopaikalla. Kun A osuutena on valvottu verryttely, on tauon pituus 5 minuuttia. Noviisi ja II-poniluokissa kestävyyskoe aloitetaan valvotulla verryttelyllä, tällöin tauko on 5 minuuttia.
- 3.2 Taukopaikan on oltava mahdollisuuksien mukaan varjoisa ja riittävän tilava ja tarkoitukseen sopiva alue.
- 3.3 Taukopaikalla tulee olla vettä hevosille.
- 3.4 Kengitysseppä on oltava saatavilla kestävyyskokeen lähdessä.
- 3.5 Paravaljakkoajo: Päästewardin tai TA:n on tarkastettava pikalukitusjärjestelmät koskien pyörätuolin, lantiovyön tai 4 pisteen turvavyön kiinnitystä.
- 3.6 Vaikeissa olosuhteissa tuomaristo voi pidentää tauon pituutta.
- 3.7 Valjakkoa saa taukopaikalla vain seisottaa, ajaa käynnissä tai ravissa.

4. Osuusten ja ajoreittien merkintä

- 4.1 Jokaisen osuuden alku ja loppu merkitään valkoisella ja punaisella merkkiparilla. Valkoinen vasemmalle ja punainen oikealle.
- 4.2 Koko ajoreitti merkitään oikealla puolella olevilla selkeillä, hyvin havaittavilla ajosuuntanuolilla. Tärkeiden risteysten jälkeen voidaan asettaa "varmennusnuolet".

4.3 A- ja B-osuudella merkitään kilometrit. B-osuuden kilometrit sisältävät myös esteiden ajomatkat.

4.4 Jos kilometri täyttyy estealueen sisällä, asetetaan kilometrimerkki ulosajoporttiin.

5. Pakkoportit

5.1 Radalla käytetään punaisia ja valkoisia merkkejä varmistamaan pakollinen ajoreitti tai osoittamaan ajosuunnan muutokset. Jokaisen osuuden merkit numeroidaan juoksevasti ja sijoitetaan näkyvästi siten, että valkoinen on ajouran vasemmalla ja punainen oikealla puolella.

5.2 Pakkoporttien, kilometrimerkkien ja esteiden sijainnin ja numeroinnin tulee olla merkittynä myös ratapiirroksessa. Urheilijoille ja toimihenkilöille on lisäksi jaettava lista, josta näkyy ajettavien pakkoporttien ja esteiden järjestys.

5.3 Huomioitsijoiden tehtävänä on ilmoittaa tuomaristolle kaikki estealueiden ulkopuolella tapahtuneet sääntöjenvastaiset rikkeet, jotka voivat aiheuttaa virhepisteitä urheilijalle. Jälkiselvittelyssä tuomari päättää virhepisteiden antamisesta.

5.4 Pakkoportit voidaan varustaa EMIT-leimauslaitteella. Leimauksen voi suorittaa ilman, että valjakko pysähtyy.

6. Askellajit

6.1 B-osuuden maalin on oltava alle 300 m:n etäisyydellä viimeisen esteen ulosajoportista. Tuomaristo voi hyväksyä tästä poikkeuksen. Jos viimeinen este on alle 300 m etäisyydellä maalista, saa urheilija pysähtyä alle 30 m päässä viimeisen esteen ulostuloportin jälkeen korjaamaan irronnutta tai rikkoontunutta valjastusta ilman virhepisteitä. Jos este on alle 300 m etäisyydellä, on tämä 30 m matka viimeisen esteen jälkeen merkittävä.

6.2 Viimeisen esteen 30 m merkin jälkeen (tai 300m) ja maalin välillä saa ajaa vain käyntiä ja/tai ravia. Jokaisesta 5 sekunnin jaksosta väärässä askellajissa tulee yksi virhepiste.

7. Jäähdyttelyalue

B-osuuden maalin jälkeen tulee olla käytettävissä riittävän suuri jäähdyttelyalue (areena, kaareva ura tai rata). Kohdan. 935.3 mukainen tutkiminen valjastettuna on suoritettava kymmenen ja viidentoista minuutin välillä sen jälkeen, kun urheilija on saapunut jäähdyttely alueelle. Vaunuavustaja voi kävellä vaunujen rinnalla tällä alueella, lisäksi tarvittavat tukihenkilöt voivat olla läsnä. Urheilija, joka poistuu jäähdyttelyalueelta ennen tarkastusta, hylätään. Hevoselta voidaan poistaa suojat ja pintelit. Hyväksytyt tarkastuksen jälkeen valjakon tulee poistua jäähdyttelyalueelta.

961 § B-osuuden esteet

1. Esteiden lukumäärät

1.1 Esteiden lukumäärä on 4-7.

2. Ratapiirroksiset

2.1 Esteistä on tehtävä porttien, putoavien osien sekä ulos- että sisäänajoporttien sijainnit osoittavat piirroksiset. Nämä on julkaistava urheilijoille ja toimihenkilöille ennen ensimmäistä radannäyttöä.

2.2 Välttääkseen urheilijoita ajamasta vaarallista tai turvatonta reittiä esteellä, ratamestari voi piirtää minkä tahansa värisen kaksoisviivan estepiirrokseseen sekä maahan osoittamaan reittiä, jonka yli urheilija ei voi ollenkaan ajaa. Jos urheilija ylittää kaksoisviivalla merkityn radan kohdan, hän saa 20 rangaistuspistettä. Ratamestari voi piirtää ainoastaan enintään 8 kaksoisviivaa reittikarttaan. Radalla käytettävät kaksoisviivat on merkittävä maahan vähintään 48 tuntia ennen kestävyyskokeen ensimmäistä lähtöä.

3. Esteiden suunnittelu ja rakennus.

- 3.1 Esteen numero on oltava selvästi näkyvillä kaikilla esteillä
- 3.2 Estealueen sisääntulo- ja ulosmenoportti merkitään punaisin ja valkoisin (punainen oikealla ja valkoinen vasemmalla) pakollisen ajosuunnan merkein, jotka ovat vähintään 20 m päässä esteporteista. Tuomaristo voi sallia muutoksia. 30 m jokaisen esteen ulosajoportin jälkeen on laitettava merkki. Avustajan on oltava vaunun kyydissä viimeistään vaunun taka-akselin ylittäessä tämän merkin.
- 3.3 Estealueella on oltava ainakin yksi vähintään 2,5 m leveä ajoreitti. Lyhin mahdollinen 2,5 m leveä ajomatka esteen sisäänajoportilta ulosajoportille ei saa olla yli 250 m. Tuomariston päätöksellä reitti voi joissain erityisissä tilanteissa olla yli 250 m pitkä.
- 3.4 Esteiden välisen etäisyyden tulee olla vähintään 700 m. Tuomaristo voi sallia muutoksen.
- 3.5 Esteet numeroidaan ja ne on ajettava annetussa numerojärjestyksessä
- 3.6 Mikään esteenos ei saa olla vaarallinen tai aiheuttaa vahinkoa hevosille.
- 3.7 Keinotekoisien esteiden tulee olla tarkoitukseen sopivia.
- 3.8 Varalla
- 3.9 Keinotekoinen vesieste saa olla korkeintaan 30 cm syvä. Tuomariston puheenjohtaja voi hyväksyä luonnollisen vesiesteen syvyydeksi 50 cm. Vesiesteiden pohjien on oltava kiinteitä ja kestäviä. Avonaiset vesiesteet on rajattava siten, että estetään hevosten pääsy syvään veteen.
- 3.10 Yleisön pääsy estealueelle tulee rajata suoja-aidalla tai köydellä, joka on mahdollisuuksien mukaan 20 m etäisyydellä lähimmästä estemerkistä. Tuomariston puheenjohtaja voi hyväksyä lähempänä olevan luonnon muodostaman tai keinotekoisien raja.

4. Esteportit

- 4.1 Esteeseen kuuluu yhdestä kuuteen ajoaukkoa eli porttia, jotka muodostuvat puista, pylväistä, vedestä, hiekkarinteistä yms. Esteiden portit merkitään ajosuuntaan ja vastakkaiseen suuntaan näkyvillä valkoisilla ja punaisilla ajojärjestystä osoittavilla kirjainmerkkipareilla (A-F) (valkea vasemmalla ja punainen oikealla. Isot kirjaimet ajosuuntaan ja pienet kirjaimet vastakkaiseen suuntaan). Portit ajetaan annetussa järjestyksessä. Kilpailussa voidaan käyttää myös kirjaimetonta estettä, jonka portit ovat merkityt ainoastaan ajosuuntamerkeillä.
- 4.2 Esteellä voidaan käyttää vaihtoehtoista ajoporttia, joka merkitään samalla kirjaimella. Näitä portteja voi olla enintään kaksi samassa esteessä.
- 4.3 Porttien osien on oltava vähintään 130 cm korkeita.
- 4.4 Kiinteän esteen portin on oltava vähintään 2,5 m leveä. Jokaiselle portille on johdettava vähintään yksi 2,5 m levyinen ajoväylä. Raskaista liikuteltavista osista rakennettavan maratonesteen porttien leveyden tulee olla minimissään 3,5 m. Maksimileveyttä ei ole.

5. Putoavat/irtoavat esteenosat

- 5.1 Esteillä voi olla tuomariston hyväksymiä, hevosia tai vaunuja vahingoittamattomia putoavia tai irtoavia osia.
- 5.2 Putoava tai irtoava esteenos ei saa häiritä tai aiheuttaa vammoja hevoselle tai vahingoittaa vaunuja, kun ne ovat pois paikoiltaan.
- 5.3 Jos putoavana esteenosana käytetään tarkkuuskeilojen palloa, tulee sen alla olevan tuen olla 45 -55 mm läpimitaltaan olevaa putkea. Tuen pitää olla niin syvä, että pallo lepää vain sen reunoilla.

- 5.4 Putoavien tai irtoavien osien yhteismäärä ei saa olla suurempi, kuin 24 kiinteissä esteporteissa. Raskaissa liikuteltavissa esteiden osissa tulee jokaisessa olla putoava osa. Näitä putoavia osia ei lasketa mukaan putoavien osien enimmäismäärään.
- 5.5 Jokaisen osan pudottamisesta seuraa 2 vp.
- 5.6 Putoava osa on "elävä" koko rangaistusalueella oloajan, kunnes se on pudonnut tai kokonaan irronnut.
- 5.7 Jos ajuri tai avustaja yrittää estää putoavan esteosan putoamisen, on seurauksena 10 vp.

962 § Rataan tutustuminen

1. TA ja TPJ

- 1.1 Kilpailun TA:n tai TPJ:n on hyväksyttävä ratamestarin rata- ja esterakennussuunnitelmat 5 vuorokautta ennen kilpailua.

2. Tuomaristo, toimihenkilöt ja urheilijat

- 2.1 Ennen virallista esittelyä radan on oltava valmiina tuomaristolle esittelyä varten. Jos tänä ajankohtana ei vielä ole rakennettu kaikkia keinotekoisia esteitä, on niistä kuitenkin oltava luonnospiirustukset sekä paikkamerkinnyt maastossa.
- 2.2 Virallisen radan esittely yhteydessä on kilpailun johdon ja ratamestarin pidettävä kilpailijoille, este-tuomareille, huomioitsijoille, ajanottajille ja tuomaristolle tiedotustilaisuus. Tällöin on kilpailijoille ja toimihenkilöille jaettava kartat, joista ilmenee radan eri osuuksien kulku, pakkoportit ja niiden ajojärjestys, kilometrimerkinnät sekä esteet ja niiden kuvaukset sekä ajojärjestys. Myös mahdolliset moottoriajoneuvoilta suljetut reittiosuudet on esitettävä.
- 2.3 Saatavilla tulee olla lista, josta näkyy pakollisten porttien ja esteiden ajojärjestys.
- 2.5 Ennakkotiedot voidaan toimittaa kilpailijoille myös sähköpostina tai muuten kilpailukutsussa tai -tiedotteessa määritellyllä tavalla.

3. Tutustuminen rataan

- 3.1 Kilpailuradan tulisi olla pääosin valmis ja avoinna kilpailijoille vuorokausi ennen kilpailun alkua.
- 3.2 Tuomaristo voi määrätä tutustumisrajoituksia tiettyihin radan kohtiin.
- 3.3 Ajoin sulkeutuu tutustumiselta ensimmäisen valjakon lähtiessä A-osuudelle, tai valvotulle verryttelylle. B-osuuden estealueet voivat olla avoinna tutustumiseen kunnes ensimmäinen valjakko lähtee B-osuudelle.
- 3.4 Moottoriajoneuvojen kuljettajien on noudatettava sallittuja ajoväyliä ja rajoituksia.
- 3.5 Estealueisiin ja valvotun verryttelyn alueeseen saa tutustua ainoastaan jalkaisin. Moottoriajoneuvojen ja polkupyörien viemisestä estealueelle, tai valvotun verryttelyn alueelle seuraa ensimmäisellä kerralla huomautus ja toisella kerralla keltainen kortti.
- 3.6 Kukaan tuleva urheilija ei saa ratsastaa tai ajaa kilpailuun merkittyjä esteitä ennakoon.
- 3.7 Kilpailun aikana hevonen ei saa liikkua estealueella, muuten kuin kilpailusuoritukseen liittyen.

963 § Ajat

1. Aikataulu

- 1.1 Kilpailun järjestäjien on toimitettava kilpailuaikataulu, josta ilmenevät lähtöaika A-osuudelle, tai valvottuun verryttelyyn sekä muiden osuuksien ajat. Aikatauluissa on voitava huomioida mahdolliset ennalta arvaamattomat tapahtumat.

1.2 Aikataulu, josta näkyy lähtöaika A-osuudelle, tai valvottuun verryttelyyn, on jaettava urheilijoille, tuomaristolle, stewardeille ja ajanottajille.

2. Osuoksien ajat

2.1 Enimmäisaika lasketaan jokaiselle osuudelle kilpailun tason mukaisten nopeuksien mukaan.

2.2 Vähimmäisaika A-osuudella on kaksi minuuttia enimmäisaikaa pienempi.

2.3 Vähimmäisaika valvotussa verryttelyssä on kaksi minuuttia enimmäisaikaa pienempi.

2.4 Vähimmäisaika B-osuudella kolme minuuttia enimmäisaikaa pienempi.

2.5 Sallittu aika A-osuudella ja valvotussa verryttelyssä on enimmäisaika +20 %. Sallittu aika B-osuudella on kaksinkertainen enimmäisaika.

2.6 Jäähdyttelyalueella minimiaika on 10 minuuttia ja maksimi 15 minuuttia.

2.7 Sallitun ajan ylittänyt urheilija hylätään.

3. Ajanotto

3.1 Kilpailujen matka-ajat otetaan EMIT-laitteistolla, sähköisellä ajanotolla tai synkronoiduilla sekuntikelloilla. Esteille suositellaan elektronista ajanottoa.

3.2 Urheilijat voivat saada varmistusvälineeksi "Kestävyyskokeen aikakortin" (Green Card) johon merkitsevät osuksiensa ajoajat.

4. Lähtö ja maali

4.1 Kilpailijoiden tulisi olla valmiina lähtöön 10 min ennen aikatauluaikaa.

4.2 Urheilijan on lähdettävä A-osuudelle tai valvottuun verryttelyyn aikataulunsa mukaisessa lähtöajassa. Avustaja leimaa EMIT-kortin. Lähettäjä antaa myöhästyneelle urheilijalle uuden, sopivan lähtöajan. Tuomariston hyväksymä myöhästymisaika ilmoitetaan tulospalveluun. Urheilijaa rangaistaan 0,25 vp alkavalta myöhästymissekunnilta. Urheilijaa ei rangaista, jos A-osuuden lähdön myöhästymisen johtuu järjestäjistä.

4.3 Urheilijat lähtevät jokaiselle osuudelle, lähtölinjan takaa pysähdyksestä annettujen ohjeiden mukaisesti.

4.4 Osuuden ajanotto katkeaa, kun koko valjakko on ylittänyt osuuden maalilinjan ja avustaja on leimannut EMIT-kortin. Osuuden virheitä voi saada siihen saakka, kunnes koko valjakko on ylittänyt maalilinjan.

5. Aikavirheet A-osuudelta, valvotusta verryttelystä ja B-osuudelta

5.1 Urheilijaa rangaistaan kaikilla osuuksilla 0,25 vp jokaista alkavaa sekuntia kohden alitetusta vähimmäisajasta tai ylitetystä enimmäisajasta. Sallitun ajan ylittämisestä seuraa kestävyyskokeen hylkääminen (E).

964 § Virheet matkaosuuksilta

1. Piiska

Jos muu kuin ajuri käyttää piiskaa on seurauksena 20 vp.

1.1 Määrätyn luokituksen omaavat para-ajurit voivat kilpailla siten, että piiskaa pitää/käyttää vaunuavustaja. Tämä on merkittävä luokitustietoihin, jotka esitetään kilpailupaikalla.

2. Virhe matkaosuudella

2.1 Jos urheilija ei aja A-osuudella pakollisia portteja oikeassa järjestyksessä tai suunnassa, on seurauksena hylkäys (E). Hän voi korjata virheen ajamalla portin oikein ennen seuraavaa porttia menettäen näin ainoastaan aikaa.

2.2 Jos urheilija ei aja B-osuudella pakollisia portteja tai esteitä oikeassa järjestyksessä ja suunnassa, on seurauksena hylkäys (E). Hän voi korjata virheen ajamalla portin oikein ennen seuraavaa estettä menettäen näin ainoastaan aikaa. Ajettuaan esteen urheilija ei voi palata ajamaan pakkoporttia, jonka on ohittanut ennen estettä.

3. Ajouralta poikkeaminen

3.1 Mikäli urheilija poikkeaa ajouralta viimeisellä 300 m:llä tai viimeiseltä esteeltä, joka on alle 300 m maalista, annetaan jokaisesta tapauksesta kymmenen virhepistettä. Tällaisia tapauksia ovat pysähtyminen, serpentiinit, vortit, siksakit ja ympyrät sekä muut mahdolliset uralta poikkeamat.

4. Väärä askellaji

Askellajivirhe syntyy, kun jokin hevonen laukkaa B-osuuden viimeisen 300 metrin aikana ja sitä ei korjata viiden sekunnin sisällä. Tästä seuraa yksi virhepiste. Virheen jatkuessa jokainen viiden sekunnin jakso tuo yhden virhepisteen lisää.

5. Vaunusta poistuminen osuuksien aikana

5.1 A-osuuden, valvotun verryttelyn sekä B-osuuden aikana, estealueiden ulkopuolella, urheilija tai avustaja ei saa poistua liikkuvasta vaunusta. Jos vaunu liikkuu ja avustaja poistuu, on siitä seurauksena 5 vp. ja ajurin poistuessa 20 vp.

5.2 Jäähdyttelyalueella vain avustaja saakävellä valjakon vierellä.

5.3 Koko vaunumiehistön on oltava vaunussa matkaosuuksille (A-osuus, valvottu verryttely sekä B-osuus) lähdeittäessä ja maalissa sekä pakkoporttien läpiajossa (poikkeuksena EMIT leimaus). Rikkeestä on jokaiselta kerralta seurauksena 5 vp. avustajalle ja 20 vp. ajurille.

5.4 Radasta tai säästä johtuvissa erityistilanteissa, voi tuomaristo antaa **poni-** ja yksikköluokissa avustajalle luvan juosta vaunun jäljessä.

6. Pysähtyminen

6.1 Urheilija saa pysähtyä estealueiden ulkopuolella korjaamaan rikkoutunutta vaunua ja valjaita tai muusta ulkopuolisesta syystä saamatta virhepisteitä. Aikaa ei hyvitetä. Odotusaika esteelle hyvitetään

6.2 Muista syistä pysähtynyttä valjakkoa rangaistaan 1 vp jokaista alkavaa 10 s kohti.

6.3 Mikäli valjakko pysähtyy mistä syystä tahansa viimeisen esteen jälkeen mutta kuitenkin enintään 300 m:n etäisyydellä B-osuuden maalista, pysähtymisestä rangaistaan 10 vp. Urheilija voi kuitenkin ilman rangaistusta pysähtyä korjaamaan vaunua tai valjaita § 964.7.1 mukaisesti enintään 30 m viimeisen estealueen ulkopuolella.

7. Vaurioituneet vaunut, valjaat tai hevoset

7.1 B-osuuden maalissa jokainen puuttuva tai irronnut vaunun vetoliina, puominkannatin tai ohja aiheuttaa 10 vp.

7.2 B-osuuden maalissa puuttuva tai rikkoutunut vetopuomi, aisa tai kuolain johtaa hylkäykseen (E).

7.3 Valjakon kaikkien hevosten on tultava maaliin. Rikkoutunut tai puuttuva pyörän pinta hyväksytään. Puuttuvasta pyörästä seurauksena on hylkäys (E). Puhjennut tai puuttuva kumi on sallittu.

8. Vaunun kaatuminen

Jos vaunu kaatuu (verryttelyesteellä, matkaosuuksilla tai esteillä), rangaistuksena on hylkääminen (E). Valjakko ei saa jatkaa kestävyyskokeen suorittamista.

965 § Virheet esteillä

1. Askellaji

Estealueella askellaji on vapaa.

2. Virheet esteiden ajouralla

- 2.1 Jos valjakko ei aja estealueelle sisääntuloportin kautta tai poistuu muualta kuin ulosmenoportista korjaamatta virhettään, seuraa hylkäys (E).
- 2.2 Portit ovat "vapaita", kun valjakko on ajanut niiden läpi oikeaan suuntaan ja annetussa kirjainjärjestyksessä. "Vapaan" portin kautta saa tämän jälkeen ajaa mihin suuntaan tahansa. (Esim. ajetaan portti A oikeaan suuntaan, sitten portti B portin A kautta sen ollessa vapaa jne.)
- 2.3 Urheilija joka ajaa esteportin väärässä järjestyksessä tai väärään suuntaan ennen kuin se on "vapaa", korjaamatta virhettä ennen ajamista ulosmenoportin läpi, hylätään (E).
- 2.4 Jos urheilija ajaa väärän tien, hän voi korjata sen palaamalla ennen alueelta poistumistaan virheentekopaikalle ja jatkamalla suoritustaan tästä paikasta. Urheilijan palatessa virheentekopaikalle ovat kaikki portit "vapaita". (Putoavat esteosat eivät ole koskaan "vapaita") Jokaisesta korjattusta väärästä tiestä seuraa 20 vp.
- 2.5 Jos valjakko ajaa ulosmenoportin läpi ennen kuin kaikki esteportiton ajettu oikein, seuraa hylkäys (E).
- 2.6 Urheilija on ajanut esteportin oikein kun vaunun taka-akseli on ylittänyt estelinjan.
- 2.7 Valjakon katsotaan ylittäneen kaksoisviivan kohdan 961.2.2 mukaisesti silloin kun vaunun taka-akseli on kokonaisuudessaan ylittänyt kaksoisviivan.

3. Vaunusta poistuminen estealueella

- 3.1 Vaunusta poistuminen tapahtuu, jos avustaja tai ajuri astuu molemmilla jaloilla maahan. Avustajan poistuminen vaunusta tuo jokaiselta kerralta 5 vp.
- 3.2 Avustajan, joka on poistunut vaunusta, ei tarvitse nousta vaunuun ja kulkea esteellä jäljellä olevien porttien läpi. Avustajan ei tarvitse olla vaunun kyydissä sen poistuessa esteeltä. Avustaja pitää nousta vaunuun välittömästi esteen ulkopuolella ennen 30 m:n merkkiä. Jos näin ei tehdä seuraa jokaisesta kerrasta 5 vp.
- 3.3 Jokaisesta kerrasta, kun ajuri poistuu vaunusta esteellä, seuraa 20 vp. Ajurin on oltava vaunussa esteeltä poistuttaessa.
- 3.4 Ongelmatilanteissa (esimerkiksi vetoliina, ohja tai puomi esteen osan päällä jne.) avustajan on poistuttava vaunusta ja korjattava tilanne. Hevosen, tai puomin yli ei saa kiivetä. Jos näin ei tehdä seuraa 20 vp.
- 3.5 Ajurin tai avustajan astuminen yhdellä jalalla jollekin esteen osalle on sallittu. Molemmilla jaloilla esteelle astumisesta seuraa 5 vp.
- 3.6 Avustaja voi auttaa ajuria taluttamalla hevosta esteen läpi ohjista suitsien puolelta. Tästä seuraa 25 vp. sisältäen avustajan poistumisen vaunusta.
- 3.7 Avustajan tulee olla vaunussa valjakon ajaessa estealueelle. Avustajan puuttumisesta seuraa 5 vp.

4. Valjaista riisuminen

- 4.1 Yhden tai useamman hevosen päästäminen valjaista ja taluttaminen esteosan läpi johtaa hylkäämiseen (E).

5. Hylkäys esteillä

Päätösvalta urheilijan hylkäämisestä kestävyyskokeessa on ainoastaan tuomaristolla.

6. Hevosen hyvinvointi

- 6.1 Ajurin velvollisuus on välittömästi komentaa avustaja auttamaan, jos hevosen jalka on puomin, aisan tai vaa'an yli tai hevonen on kaatunut, eikä nouse ylös. Tuomarin tai estehuomioitsijan käskyä tarpeellisten korjausten tekoon on myös noudatettava. Irronneen vetoliinan tai puomin kannattimen vuoksi ei tarvitse pysähtyä esteen sisällä. Irronnut vetoliina tai puomin kannatin on pysähdyttävä korjaamaan heti esteen jälkeen. Aikaa ei hyvitetä.
- 6.2 Jos valjakko ei pysähdy, eikä avusta nouse vaunusta korjaamaan tilannetta esteellä seuraa tästä hylkäys (E).
- 6.3 Ajurin velvollisuus on välittömästi komentaa avustaja auttamaan, jos hevosen jalka on mennyt vetoliinan yli. Tuomarin tai estehuomioitsijan käskyä tarpeellisten korjausten tekoon on myös noudatettava. Jos tilanteeseen ei puututa pyynnön jälkeen, on seurauksena 30 vp. Aikaa ei hyvitetä.

7. Ajanotto

- 7.1 Ajanotto alkaa kun valjakon jokin osa ylittää sisäänajolinjan ja päättyy valjakon jonkin osan ylittäessä ulosajolinjan oikeasta ajosuunnasta. Ajanoton loputtua ei enää muita estevirheitä kerry ja valjakon on poistuttava esteeltä.
- 7.2 Mahdollisen elektronisen ajanoton lisäksi valjakon ajoaika otetaan sekuntikelloilla mahdollisimman tarkasti.
- 7.3 Sallittu aika esteellä on viisi minuuttia. Ellei valjakko ehdi ajaa ulosajoportille viidessä minuutissa, on estehuomioitsijan puhallettava kahdesti pilliinsä merkiksi urheilijalle ajan täyttymisestä. Valjakon on silloin poistuttava välittömästi estealueelta (avustettuna, jos tarpeen) ja eläinlääkärin tulee tarkastaa hevoset jäädyttelyalueella, tai tallialueella, jos valjakko on saanut eläinlääkäriltä luvan siirtyä sinne. Sallitun ajan ylittämisestä on seurauksena hylkäys (E) eikä valjakko saa enää jatkaa kilpailua.
- 7.4 Ajoaika otetaan 1/100 sekunnin tarkkuudella.
- 7.5 Yksittäisen esteen aikoja ei pyöristetä, eikä muuteta virhepisteiksi.

8. Odotusalue

- 8.1 Jos urheilija saapuu esteelle, kun edellinen valjakko on vielä sisällä, on hänen odotettava osoitetulla odotusalueella.
- 8.2 Estehuomioitsijan avustajan on tällöin pysäytettävä valjakko ja otettava sekuntikellolla odotusaika. Estehuomioitsijan avustaja ilmoittaa urheilijalle jatkohetken ja samalla kuluneen odotusajan. Odotusaika pidetään koko- ja puoliminuutteina. Aika tulee merkitä estepöytäkirjaan.

966 § Tuomarit

1. Toimipaikat

- 1.1 Pakollisella taukopaikalla ennen B-osuutta tuomari päättää stewardin pyynnöstä ja perustuen eläinlääkärin neuvoon, ovatko hevoset kunnossa jatkamaan kilpailua.
- 1.2 Yhden tuomariston jäsenen on mahdollisuuksien mukaan oltava jäädyttelyalueella valvomassa suoritettavia tarkastuksia.
- 1.3 Muut tuomarit liikkuvat osuuksilla TPJ:n ohjeiden mukaan.

967 § Toimihenkilöt

1. Huomioitsijat

- 1.1 Kestävyyskokeen radan kriittisiin kohtiin on sijoitettava huomioitsijoita seuraamaan kilpailusuorituksien oikeellisuutta.

- 1.2 Huomioitsijalle annetaan lähtölista ja mahdolliset muut ohjeet ja lomakkeet.
- 1.3 Huomioitsija raportoi TPJ:lle mahdollisista urheilijan rikkeistä kilpailun kuluessa ja tehtävänsä päätyttyä.
- 1.4 Huomioitsija ei voi hylätä eikä rangaista urheilijaa. Sen tekee tuomaristo saamiensa tietojen perusteella.
- 1.4 Huomioitsijoiden on oltava kilpailun loputtua tuomariston käytettävissä poistumislupaan asti.

2. Matka-ajanottajat

- 2.1 Maa-ajanottoa käytettäessä jokaisen osuuden (A-osuus, valvottu verryttely, B-osuus) alussa ja lopussa on oltava ajanottaja. Ajanottajilla on kilpailuaikataulu ja synkronoidut kellot ja he kirjaavat jokaisen valjakon lähtö- ja tuloajan. Tuomarit (TA) varmistuvat ennen kilpailun alkua, että kaikki kellonkäyttäjät hallitsevat niiden toiminnot ja että aika otetaan valjakon ylittäessä estealueen portin ja matkaosuuksilla turvan ylittäessä lähtö- ja maalilinjan. Matkaosuuksien lähdössä ajanottaja kirjaa urheilijan lähtöajan "Green Card:iin", joka annetaan avustajalle. Kelloajat kirjataan myös kilpailupöytäkirjoihin.
- 2.2 EMIT-järjestelmää käytettäessä A-osuuden tai valvotun verryttelyn lähtöpaikalla ajanottaja tarkastaa "kilpailukorttien" nollaukset sekä lähettää urheilijat matkalle aikataulun mukaisessa lähtöajassa ja kirjaa urheilijan lähtöajan "Green Card:iin", joka annetaan avustajalle. B-osuudelle urheilijat lähtevät aikataulun mukaisina aikoina.
- 2.3 Valjakot lähtevät osuuksille pysähdyksestä ja koko valjakko lähtölinjan takana.
- 2.4 Valjakko saa ylittää lähtölinjan, kun avustaja on leimannut EMIT-kortin ja noussut vaunuun. Maalissa ensin koko valjakko ylittää linjan ja sen jälkeen avustaja saa nousta vaunusta ja leimata.
- 2.5 Toimihenkilöiden on oltava kilpailun loputtua tuomariston käytettävissä poistumislupaan asti.

3. Estehuomioitsija

- 3.1 Jokaisella esteellä tulee olla estehuomioitsija ja riittävästi avustajia. Heillä pitää olla pilli ja sekuntikellot, joilla otetaan aika 1/100 s tarkkuudella urheilijan estealueella oloajasta.
- 3.2 Ajoajat sekä mahdolliset virheet kirjataan "Estehuomioitsijann pöytäkirjaan". Urheilijan esteporttien läpi ajamat portit ja ajosuunta kirjataan ajopöytäkirjaan.
- 3.3 Toimihenkilöiden on oltava kilpailun loputtua tuomariston käytettävissä poistumislupaan asti.

968 § Sijoittuminen

1. Ajan muuntaminen virhepisteiksi

- 1.1 Yhteenlasketut enimmäisajan ylitykset ja esteiden yhteisaika kerrotaan 0,25:lla sekä A- ja B-osuuksilla alle vähimmäisajan olevat sekunnit kerrotaan 0,25:llä ja näin saadut virhepisteet lisätään muihin mahdollisiin virhepisteisiin. Ajat otetaan 1/100 sekunnin tarkkuudella. Aikoja ei pyöristetä. Tulokset lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella.
- 1.2 Keskeyttäneet tai hylätyt urheilijat eivät voi sijoittua siinä osakokeessa eivätkä kokonaistuloksissa
- 1.3 Pienimmän kokonaisvirhepistemäärän saanut urheilija on kulloinkin luokan voittaja.
- 1.4 Tasatulokseen päädyttyäessä sijoitus jaetaan

969 § Yhteenveto kestävyyskokeen virheistä

Kuvaus	Pykäläkohta	Virhepisteet
Ajuri tai avustaja käyttää shortseja	928.2	10 vp. / henkilö
Ei kiinnitettyä turvakypärää tai turvaliiviä tai selkäsuojusta	928.2.2 928.2.3	Hylkäys / Keltainen kortti
Valjakko saapuu B-osuuden maaliin luokan vaatimuksia vähemmällä hevosilla	931	Hylkäys
Hevosta ei esitetä hevostarkastuksessa ennen kestävyyskoetta	935.2	Hylkäys
Jarruton vaunu ja hevosella ei mäkivyötä	937.1.1	Hylkäys
Yksikkövaljakko ilman mäkivyötä	940.1.11	Hylkäys
Ei täytä mainosmääräyksiä	941.3	Keltainen kortti
Avustajan vaihto	943.2.4	Hylkäys
Avustaja käsittelee ohjia, piiskaa tai jarruja, kun vaunu ei ole pysähdyksissä	943.2.2	20 vp.
Henkilö sidottuna vaunuun	943.2.3	Hylkäys
Fyysinen ulkopuolinen apu	945.2.2.2	Hylkäys
Avustaja avustaa hevosen esteen läpi	945.3	25 vp.
Väärä askellaji	960.6.2	1 vp / 5 sek
Valjakko ei saavu jäähdyttelyalueelle	960.7	Hylkäys
Putoavan esteosan pudottaminen	961.5.5	2 vp
Putoavan osan putoamisen estämisen yrittäminen	961.5.7	10 vp.
Moottoriajoneuvon tai polkupyörän vieminen este- tai valvotun verryttelyn alueelle	962.3.5	1.kerta huomautus 2.kerta keltainen kortti
Vaunut eivät täytä määräyksiä B-osuuden maalissa tai liian kapeat B-osuuden lähdössä	937	Hylkäys
Ylitetty enimmäisaika A- ja B-osuudelle sekä valvotussa verryttelyssä	963.5	0,25 vp./sek
Alitettu vähimmäisaika A- ja B-osuudelle sekä valvotussa verryttelyssä	963.5	0,25 vp./sek
Sallitun ajan ylittäminen	963.2.5	Hylkäys
Yhteenlaskettu esteaika	968-1-1	0,25 vp./sek
Urheilija ei pysähdy niin käskettäessä	965.6.2	Hylkäys
Valjakko ei ole valmis A-osuuden lähdössä tai valvotussa verryttelyssä.	963.4.2	0,25 vp /sek
Sääntöjen vastainen piiskan käyttö	964.1 & 928.5	20 vp.
Ilman piiskaa estealueelle, luopuu piiskasta tahallaan tai poistuu estealueelta ilman piiskaa	928.5	5 vp jokaisesta tapauksesta

Jokainen reitiltä poistuminen viimeisen esteen jälkeen	964.3	10 vp.
Vaunumiehistö ei ole täydellinen pakkoporteilla, osuuksien alussa tai lopussa. Jokainen tapaus.	964.5.3	Avustaja 5 vp. ja ajuri 20 vp
Avustaja poistuu liikkuvasta vaunusta B-osuudella	964.1	5 vp
Ajuri poistuu liikkuvasta vaunusta B-osuudella	964.1	20 vp
B-osuuden maalissa puuttuvan tai irtonaisen puomin kannattimen, vetoliinan tai ohjan kanssa. Jokainen tapaus.	964.7	10 vp
Pakkoportin tai esteen ajo väärässä järjestyksessä	965.2	Hylkäys
Rengas puuttuu B-osuuden maalissa.	964.7	Hylkäys
Irtonainen tai rikkoutunut puomi tai aisa B-osuuden maalissa	964.7	Hylkäys
Valjakko ei aja esteelle sisäänajoportin kautta	965.2.1	Hylkäys
Avustaja ei ole valjakon kyydissä sen ajaessa sisäänajoportista.	965.3.7	5vp.
Avustaja ei nouse valjakon kyytiin välittömästi esteen ulkoluolella.	965.3.2	5vp.
Valjakko ei aja esteeltä ulosajoportin kautta 5 minuutissa	965.7.3	Hylkäys
Valjakko ajaa esteportin väärään suuntaan tai väärässä järjestyksessä	965.2.3	Hylkäys
Korjattu väärä tie	965.2.4	20 vp.
Ajo ulosajoportista ennen kaikkien esteporttien ajoa	965.2.5	Hylkäys
Avustaja poistuu vaunusta estealueella	965.3	5 vp.
Ajuri poistuu vaunusta estealueella	965.3	20 vp.
Molemmat jalat esteen osalla	965.3	5 vp.
Avustaja kiipeää hevosen yli, tai puomia pitkin estellä	965.3	20 vp.
Valjaista riisuminen ja talutus esteen läpi	965.4	Hylkäys
Valjakko ei pysähdy, jos hevosen jalka on vetoliinan väärällä puolella	965.6	30 vp.
Vaunun kaatuminen	964.8	Hylkäys
Esteen sallitun ajan ylitys (5min)	965.7.3	Hylkäys
Enimmäisajan ylittäminen kaikilla osuuksilla	968.1.1	Hylkäys
Valjakko ylitää kaksoisviivan estealueella	961.2.2	20 vp.

OSA XIII TARKKUUSKOE

970 § Yleistä

Tarkkuuskokeessa todetaan hevosen kunto, kuuliaisuus ja notkeus sekä urheilijan taito ja osaaminen.

971 § Kilpailut

1. Valjakkoajon kokonaiskilpailussa käytetään virhepistekilpailua tai kilpailua kahdessa vaiheessa.
  - 1.1 Virhepistekilpailuissa huomioidaan esteillä tapahtuneet virheet ja enimmäisaikavirheet. Ainoastaan perusradan tai ensimmäisen vaiheen virheet huomioidaan kokonaiskilpailun tuloksissa.
  - 1.2 Kilpailtaessa osakilpailun voitosta voivat pienimmän saman virhepistemäärän perusradalla saaneet urheilijat ajaa uusintaradan.

2. Aikakilpailu

Aikakilpailussa tuloksen ratkaisevat ajoaika sekunteina ja ajaksi muutetut virhepisteet. Aikakilpailua voidaan käyttää vain tarkkuuskilpailun sijoitusten määrittämiseen

972 § Rata

1. Radan rakentaminen ja mittaaminen

- 1.1 Ratamestari, TA:n ohjauksessa, on vastuussa radan suunnittelusta, radan ja esteiden rakentamisesta, merkitsemisestä ja mittaamisesta. Tuomariston puheenjohtajan tulee varmistaa, että radan pituus on mitattu tarkasti.
- 1.2 Tarkkuusajokokeen alueen tulee olla vähintään 5000 m², pienimmän mitan ollessa 40 m, tai vastaavan kokoinen. Alueen ollessa tätä pienempi, on esteiden lukumäärää vastaavasti vähennettävä, ellei TA myönnä poikkeusta.
- 1.3 Kilpailupaikalla on oltava soveltuva, mielellään 3200 m² verryttelykenttä.
- 1.4 Lähtölinjan tulee sijaita 20-40m etäisyydellä ensimmäisestä esteestä ja maalilinjan vastaavasti viimeisestä esteestä.
- 1.5 Esteiden enimmäismäärä on 20 (poikkeuksena 979.3 §).
- 1.6 Radan pituus on 500 - 800 m.
- 1.7 Rata on rakennettava siten, että urheilijan on mahdollisuus säilyttää kohtalaisen nopea tempo suurimmalla osalla rataa. Tietyt yksittäis- tai sarjaesteet hidastavat väistämättä tempoa. Tällaisten kohtien osuus radalla tulisi olla kokonaisuuteen nähden pieni.
- 1.8 Tuomaristolla tulisi olla näkyvyys kaikkiin esteisiin.
- 1.8 Tuomariston puheenjohtajan tulee kävellä ja tarkastaa rata ennen kilpailun alkua. Rata on se ajolinja, jota urheilijan tulee ajaa suorituksessa alkaen lähtölinjan ylityksestä oikeaan suuntaan ja päättyen maalilinjaan. Radan pituus on mitattava tarkasti pyöristäen lähimpään metriin. Mittauksessa on otettava huomioon hevosten seuraama normaali ajolinjan etenkin käänöksissä. Normaalin ajolinjan on kuljettava keskeltä estettä. Jos radalla on vaihtoehtoinen ajolinja, tulee matka mitata pidemmän ajolinjan mukaan.

973 § Esteet

1. Kartiot

- 1.1 Esteen muodostavien kartioiden tulee olla vähintään 30 cm korkeita ja valmistettu rikkoutumattomasta muovista. Kartion yläpäässä olevaan syvennykseen asetetaan painotettu pallo siten, että se putoaa ainoastaan osumasta kartioon.

- 1.2 Jokainen este, joka koostuu yhdestä tai kahdesta (okseri) kartioparista, on yksittäisestä.
- 1.3 Esteeseen kuuluvat kartiot, punaiset ja valkoiset estemerkit, numerot sekä kirjaimet.
- 1.4 Kartioparin toisen kartion sijainti on merkittävä maahan siten, että este säilyy paikallaan koko kilpailun ajan. Mikäli mahdollista, on myös estelinja merkittävä siten, että esteen kulma säilyy samana koko kilpailun.
- 1.5 Peruutusta vaativia esteitä ei saa rakentaa.
- 1.6. Okseri koostuu kahdesta kartioparista suoralla linjalla. Kartioparien välinen etäisyys on 1.5 m – 3 m ratamestarin suunnitelman mukaan. Okserieste lasketaan yhdeksi esteeksi ja siitä saatava enimmäisvirhepistemäärä on 3vp, kun pudotetaan yhdestä neljään palloa. Ensimmäinen pari merkitään punaisella ja valkoisella estemerkillä ja esteen numerolla, toinen pari vain punaisella ja valkoisella estemerkillä.
- 1.6.1 Radalla saa olla ajettavana enintään viisi okseria.

2. Sarjaesteet

- 2.1 Sarjaesteiden tulee olla liitteiden mukaisia.
- 2.2 Muunnelmat tai uudentyypiset sarjaesteet tulee etukäteen hyväksyttävä valjakkokomitealla ja liittää kilpailukutsuun.
- 2.3 Sarjaesteet rakennetaan joko kartioista tai 40 – 60 cm korkeudella olevista puomeista.
- 2.4 Sarjaesteen jokainen erillisosa on oltava selvästi ryhmitelty ja sijoitettu siten, että sen pudottaminen ei aiheuta muiden osien putoamista.
- 2.5 Muita sarjaesteitä kuin ”serpentiini”, ”sik-sak”, ”kaksoiskarsina”, ”kaksois-U” tai ”aalto” ei saa rakentaa enemmistä kuin kolmesta kartioparista tai sarjaelementistä.
- 2.6 Muiden, kuin edellä kohdassa 2.5 mainittujen poikkeuksien, esteiden ajopituus ei saa ylittää 30 m. Matka mitataan esteporttien keskeltä ajolinjaa pitkin.
- 2.7 Radalla saa olla korkeintaan kolme sarjaestettä.
- 2.8 Urheilija voi saada sarjaesteillä suoritusta tai suoritusyritystä kohden virhepisteitä enintään 6 vp kaksiosaisella esteellä (A+B), 9 vp kolmiosaisella esteellä (A+B+C) ja 12 vp ”serpentiinillä”, ”sik-sakilla”, ”kaksoiskarsinalla”, ”kaksois-U:lla” tai ”aallolla” (A+B+C+D) lisättyinä esteen uudelleenrakentamisesta tai tottelemattomuudesta määrättyillä virhepisteillä.
- 2.9 Uusintaradalla ei saa olla sarjaesteitä (977 § ja 981 §)

3. Serpentiini, sik-sak, kaksoiskarsina, kaksois-u ja aalto

- 3.1 Serpentiini muodostuu neljästä suoralla linjalla sijoitetusta vuorotellen vastakkaisiin suuntiin olevista kartiosta. Kartiot on merkitty A, B, C ja D kirjaimin. Katso liitteet 3 ja 4.
- 3.2 Sik-Sak muodostuu enintään neljästä kartioparista joista joka toisen oikea tai vasen kartio on vuorotellen samalla suoralla linjalla (katso liite). Keskilinjalla olevat kartiot on sijoitettava siten, että suora linja kulkee joko kartion edestä, keskeltä tai takaa.
- 3.3 Kaksoiskarsina, kaksois-U ja aalto ovat esitetty liitteissä 3 ja 4.

4. Vesi ja sillat

- 4.1 Vesi- ja siltaeste on mainittava kilpailukutsussa.
- 4.2 Vesiesteen on oltava loivareunainen sekä vähintään 3 m leveä ja 20 – 40 cm syvä. 2 m leveä sisäänajoportti A ja ulosajoportti B rajataan kartioilla ja palloilla.

- 4.3 Pallon tai pallojen pudotuksesta A tai B porttien kartioparilla seuraa 3 virhepistettä kutakin kartioparia kohden.
- 4.3 Silta on enintään 10 m pitkä, korkeintaan 20 cm maanpinnasta, ajoleveydeltään vähintään 3 m leveä puusta tai vastaavasta aineesta oleva, tuomarin hyväksymä rakennelma. Sisäänajopäässä on oltava viuhkamaiset johteet, sivut tulee olla laudoitetut tai kaiteella varustetut. Tuomaristo voi antaa rakenteesta poikkeusluvan, mikäli rakenne on tukeva ja kaitein varustettu. Sillan sisäänajoon (A) ja ulosajoon (B) asetetaan kartiopari ja pallot vähintään 2 m leveydelle

5. Ratamerkit

- 5.1 Rata merkitään ajosuunnassa vasemmalla valkoisella ja oikealla punaisella merkkiparilla. Merkit asetetaan enintään 15 cm päähän esteosista.
- 5.2 Mikäli koko valjakko ei kulje merkkiparin välistä tulkitaan tämä tottelemattomuudeksi (975 §.7.3 ja 975.7.6)
- 5.3 Rataan kuulumattomia merkkejä ja koristeita voidaan asettaa radalle ennen virallista rataa tutustumista. Niiden koskettaminen, siirtäminen tai pudottaminen ei aiheuta virhepisteitä.
- 5.4 Jokainen este, jonka läpi valjakon on ajettava, numeroidaan aj järjestyksessä numerolaatoilla porttien sisäänajopuolella.
- 5.5 Suljetun sarjaesteen (L, U, Karsinat) osat on merkittävä selvästi eri väreillä (katso liitteet). Koko valjakon on ajettava aakkosjärjestyksessä näiden merkkien läpi.
- 5.6 Punaiset ja valkoiset ratamerkit sekä numero- ja kirjainmerkit voidaan yhdistää samoille pohjille tai ne voivat olla erikseen. Numerot on asetettava mahdollisuuksien mukaan siten, että urheilija näkee seuraavan esteen numeron ajaessaan ulos edelliseltä esteeltä.

6. Ratapiirros

Ratamestarin ja tuomariston puheenjohtajan allekirjoittama ratapiirros tulee olla jaossa kilpailijoille sekä nähtävillä verryttelyalueella vähintään 2 tuntia ennen luokan osakokeen alkua. Ratapiirrokselta tulee ilmetä radan pituus, arvostelu, nopeus metreinä minuutissa sekä enimmäisajat. Mikäli tuomaristo muuttaa enimmäisaikaa, on tästä ilmoitettava kuulutuksin.

7. Rataan tutustuminen

- 7.1 Rataan on voitava tutustua vähintään tunti ja 45 minuuttia ennen osakokeen alkua. Tutustumisaika loppuu 15 minuuttia ennen osakokeen alkua. Ainoastaan kilpailuasuiset tai muuten siististi pukeutuneet urheilijat yhden siististi pukeutuneen henkilön seurassa saavat tutustua rataa jalan. Mittapyörän käyttö on kielletty. Kiellon rikkomisesta seuraa ensimmäisellä kerralla huomautus ja toisella kerralla keltainen kortti.
- 7.2 Ainostaan ratamestari ja hänen apulaisensa saavat muuttaa tai työskennellä radalla. Urheilijan, tai urheilijan lähipiiriin kuuluvan henkilön muuttaessa rataa, on seurauksena kilpailusta sulkeminen (D).

974 § Yhteenvetotaulukko

1. Yksittäisesteet ja avoimet sarjaesteet

Luokka	Minimi leveys cm	Serpentini	Sik-Sak	Aalto	Esteiden välinen etäisyys vähintään
Hevoset (H)		6-8 m	10-12 m	8-10 m	12 m
Ponit (P)		6-8 m	9-11 m	8-10 m	12 m
Vaikea, HP	+20				
Vaativa, HP	+25				
Helppo A, HP	+25				
Helppo B, HP	+30				
Noviisi, HP	+40				
II-ponit (II-P)					
Vaativa, II-P	+25				
Helppo A, II-P	+25				
Helppo B, II-P	+30				
Noviisi, II-P	+40				

- 1.1 Suljettujen sarjaesteiden mitat, katso liitteet.
- 1.2 Kavennetut esteet. Yksittäisesteen leveyttä voidaan kaventaa 5 cm. Yksikkövaljakoilla enintään kymmenen (10) ja parivaljakoilla enintään viiden (5) esteen osalta. Esteet on merkittävä erikseen erivärisillä kartioilla.
- 1.3 Vaihtoehtoiset esteet. Enintään kahdella yksittäisesteellä voi olla vaihtoehtoiset kartioparit (katso liite).
- 1.4 Poikkeuksellisissa olosuhteissa tuomaristo voi, kuultuaan ratamestaria, pudottaa nopeutta turvallisuuden vuoksi.
- 1.5 Uusinnassa esteiden leveyttä voidaan kaventaa enintään 10 cm tuomariston ja ratamestarin päätöksellä.

975 § Tarkkuuskilpailun arvostelu

1. Kilpailun aloittaminen

- 1.1 Ratamestari raportoi tuomariston puheenjohtajalle radan ollessa valmis. Tuomariston puheenjohtaja antaa tämän jälkeen luvan ja julkistaa kilpailun aloittamiseen.

2. Tarkkuusradan aloitus

- 2.1 Äänimerkin jälkeen urheilijalla on 45 sekuntia aikaa ylittää lähtölinja.

3. Virheet

- 3.1 Mikäli urheilija ei ylitä lähtölinjaa 45 sekunnin kuluessa lähtömerkistä, käynnistyy ajanotto automaattisesti.
- 3.2 Mikäli urheilija ei saavu radalle sen ollessa valmiina, tuomariston puheenjohtaja antaa lähtömerkin. Mikäli urheilija ei ole saapunut radalle 45 sekunnin kuluessa, tuomariston puheenjohtaja antaa uuden äänimerkin ja urheilijan suoritus hylätään.
- 3.3 Ennen lähtömerkkiä lähtenyt ja esteen läpi ajanut urheilija saa 10 vp ja hänen tulee suorittaa lähtö uudelleen
- 3.4 Lähtö- ja maalilinja eivät ole aktiivisia urheilijan ajettua lähtölinjasta siihen asti kunnes urheilija on ajanut viimeisen esteen.
- 3.5 Yksittäisesteen pallon/pallojen pudotuksesta tai sarjaesteen esteosan (A, B, C, D) (pallot tai puomit) pudotuksesta saa 3 vp.
- 3.6 Vesi- tai siltaesteellä A- tai B-portin pallon/pallojen pudotuksesta seuraa 3 vp/portti.

- 3.7 Avustajan on istuttava omalla paikallaan valjakon suorituksen aikana. Rangaistukset, katso § 981.
- 3.8 Viimeisen esteen jälkeen maalilinja on ylitettävä oikeaan suuntaan (punainen merkki oikealla ja valkoinen vasemmalla puolella).
- 3.9 Urheilija voi radalla ollessaan ajaa avointen sarjaesteiden osien välistä saamatta virhettä. Mikäli esteen osa rikkoontuu, katso § 981.
- 3.10 Vaunun kaatumisesta seuraa suorituksen hylkäys.

4. Virheet radalla

- 4.1 Urheilija on ajanut esteportin läpi, kun koko valjakko on ylittänyt estemerkkien välisen linjan.
- 4.2 Mikäli urheilija yrittää ajaa esteen väärästä suunnasta tai väärässä järjestyksessä, on tuomariston puheenjohtajan odotettava että koko valjakko on ajanut esteen läpi ennen äänimerkin antamista. Valjakon suoritus hylätään.
- 4.3 Jos urheilija pudottaa tai siirtää jo ajettuna esteen osan, on seurauksena 3 vp.
- 4.4 Jos urheilija pudottaa tai siirtää myöhemmin ajettavan esteen osan, antaa tuomari äänimerkin ja ajanotto pysäytetään. Este korjataan ja urheilija saa 3 vp sekä ajoaikaan lisätään 10 sekuntia. Uuden lähtömerkin jälkeen ajanotto käynnistetään uudelleen, kun urheilija saavuttaa seuraavaksi ajettavan esteen.
- 4.5 Jos tuomari antaa äänimerkin suorituksen aikana, on urheilijan pysähdyttävä välittömästi. Mikäli urheilija ei pysähdy, voi tuomari antaa vielä toisen äänimerkin. Mikäli urheilija ei vielääkään pysähdy, hänet hylätään. Avustaja voi ilmoittaa äänimerkistä urheilijalle.
- 4.6 Jos tuomaristo on epävarma oikeasta ajosta, on sen annettava urheilijan ajaa rata loppuun ja tehtävä vasta sitten lopulliset ratkaisunsa.

5. Esteen korjaaminen

- 5.1 Mikäli urheilija tottelemattomuuden tai kieltäytymisen yhteydessä pudottaa minkä tahansa esteen osan annetaan äänimerkki, ajanotto pysäytetään esteen korjaamisen ajaksi, urheilijan suoritusajaksi lisätään 10 sekuntia ja häntä rangaistaan tottelemattomuudesta. Pudonneista esteen osista ei rangaista.
- 5.2 Kun este on korjattu, annetaan uusi äänimerkki ja urheilijan tulee ajaa uudelleen kyseinen este sekä jatkaa suoritustaan. Ajanotto käynnistetään, kun urheilija saavuttaa korjatun esteen. Jos urheilija aloittaa suorituksen uudestaan ennen äänimerkkiä, on seurauksena valjakon suorituksen hylkäys.
- 5.3 Mikäli urheilija pudottaa sarjaesteellä minkä tahansa vielä ajamattoman osan kyseisellä sarjaesteellä tai mikäli valjakko poikkeaa sivuun sarjaesteeltä pudottaen esteen osan, annetaan äänimerkki, ajanotto keskeytetään esteen korjaamisen ajaksi ja urheilijan suoritusajaksi lisätään 10 sekuntia. Urheilijaa rangaistaan tottelemattomuudesta, mutta ei tottelemattomuuden aikana tapahtuneista pudotuksista. Ajanotto käynnistetään uudelleen kohdan 5.2 mukaisesti.

6. Varusteiden rikkoutuminen

Jos valjakon ohjat, vetoliinat, aisat tai puominkannatin ovat rikki tai irronneet tai hevosen jalka on puomin, aisan tai vetoliinan yli lähtö- ja maalilinjan välillä, on tuomarin annettava äänimerkki ja katkaistava ajanotto. Ajurin on määrättävä avustaja korjaamaan varusteet ja valjakkoa rangaistaan avustajan vaunusta poistumisesta. Kun rikkoutunut varuste on korjattu ja avustaja on takaisin omalla paikallaan, antaa tuomariton puheenjohtaja äänimerkin ja ajanotto jatkuu.

7. Urheilijan/Avustajan poistuminen vaunusta

- 7.1 Ajurin poistuessa vaunusta seuraa joka kerta 20 vp.

- 7.2 Avustajan tai avustajien poistuessa vaunusta on ensimmäisellä kerralla seurauksena 5 vp ja toisella 10 vp. Kolmannella kerralla valjakko hylätään.
- 7.3 Avustajan on oltava vaunussa esteiden läpi ajettaessa. Poikkeuksena: avustaja voi poistua vaunusta auttaakseen hevosia esteen läpiajossa. Valjakko saa virhepisteitä avustajan vaunusta poistumisesta sekä virheitä § 981 mukaan. Avustajan on noustava vaunuun ennen seuraavaa estettä.

8. Tottelemattomuus

8.1 Tottelemattomuudeksi katsotaan:

- Valjakko lähestyy estettä, mutta viime hetkellä hevonen väistää sitä rikkomatta kuitenkaan estettä.
- Hevonen ryöstäytyy tai ei tuomariston puheenjohtajan mielestä ole urheilijan hallinnassa.
- Valjakon pysähtyminen tai peruuttaminen suorituksen aikana missä tahansa radalla, esteen edessä, yksittäisesteen tai sarjaesteen sisällä rikkoen tai rikkomatta estettä.
- Koko valjakko ei kulje esteen läpi, sivuun poikkeaminen sarjaesteellä, voltti sarjaesteellä, tahallinen peruuttaminen lähtö- ja maalilinjan välissä.

8.2 Ensimmäisestä tottelemattomuudesta seuraa 5 vp ja toisesta 10 vp. Kolmannesta tottelemattomuudesta valjakon suoritus hylätään.

8.3 Mikäli tottelemattomuus tapahtuu yksittäisesteellä eli koko valjakko ei kulje esteen läpi, on urheilijan ajettava este uudelleen. Äänimerkki annetaan vain jos este rikkoontuu (§ 975.4).

8.4 Mikäli tottelemattomuus tapahtuu sarjaesteellä ilman, että mikään esteenosa rikkoutuu, on ajurin jatkettava suoritusta ja häntä rangaistaan tottelemattomuudesta.

8.5 Mikäli tottelemattomuuden yhteydessä tapahtuu esteen osan tiputtaminen (esim. sivuun poikkeaminen sarjaesteen C portilla pallo tiputtaen), tuomariston puheenjohtaja antaa äänimerkin, suoritus keskeytetään, ajanotto pysäytetään ja este korjataan. Tuomariston puheenjohtajan annettua äänimerkin, on urheilijan ajettava este A portista alkaen. Ajanotto käynnistetään hevosen turvan ollessa A portin kohdalla. Suoritusajkaan lisätään 10 sekuntia esteen korjauksesta.

8.6 Millä tahansa esteellä tottelemattomuuden johdosta tapahtuneesta esteosan pudotuksesta rangaistaan vain tottelemattomuuden johdosta ja suoritusajkaan lisätään 10 sekuntia.

9. Niskurointi

Hevosen katsotaan niskuroivan, kun se missä tahansa suorituksen vaiheessa kieltäytyy liikkumasta eteenpäin, peruuttaa tai kääntyy ympäri. Tästä rangaistaan tottelemattomuutena (§ 975.7).

10. Ajanotto

10.1 Jokaisen valjakon ajoaika otetaan sekuntikelloilla ja/tai sähköisellä ajanottolaitteella. Ajanotto alkaa hevosen turvan ylittäessä lähtölinjan ja se päättyy hevosen turvan ylittäessä maalilinjan. Virhepisteiden kertyminen lakkaa ajanoton loputtua

10.2 Mikäli mahdollista, aikanäytön tulisi näkyä urheilijalle.

10.3 Ajat otetaan 1/100 sekunnin tarkkuudella.

10.4 Sallittu aika on kaksinkertainen enimmäisaika. Sallitun ajan ylittämisestä seuraa hylkäys.

10.5 Enimmäisajat lasketaan seuraavan taulukon mukaisille enimmäisnopeuksille

Luokka	Max nopeus m/min
Vaikea ponyyksiköt	260
Vaikea poniparit	250
Vaikea hevoset	250
Vaativa	230
Helppo A	220
Helppo B	210
Noviisi	200
II-ponit vaativa	230
II-ponit helppo A	220
II-ponit helppo B	210
II-ponit Noviisi	200

10.6 Virhepisteet enimmäisajan ylittämisestä lasketaan kertomalla ylittävä aika (1/100 sekunnin tarkkuudella) kertoimella 0,5. Virhepisteet lasketaan kahden desimaalin tarkkuudella.

976 § Virhepistekilpailu

1. Määritelmä

Virhepistekilpailussa otetaan huomioon virhepisteet sekä suoritusaika.

2. Sijoittuminen

Sijoittuminen määräytyy virhepisteiden ja suoritusaajan mukaan. Mikäli kutsussa mainitaan, voidaan pienimmän saman virhepistemäärän saaneiden kilpailijoiden kesken järjestää uusinta.

977 § Uusinta

1. Määritelmä

Uusinta voidaan järjestää virhepistekilpailun yhteydessä. Uusinnalla ratkaistaan vaan tarkkuuskilpailun sijoitus.

2. Sijoittuminen

2.1 Mikäli useampi valjakko on samalla pienimmällä virhepistemäärällä perusradan jälkeen, voidaan kutsun mukaan järjestää uusinta aikakilpailuna joko samalla tai enintään 50 % lyhennetyllä radalla.

2.2 Puheenjohtajatuomari, ratamestaria kuultuaan, voi päättää keilojen välin kaventamisesta uusinnassa enintään 10 cm.

2.3 Jos kilpailukutsussa ei ole mainintaa uusinnasta, sijoittuvat saman virhepistemäärän saaneet urheilijat perusradan aikojen mukaiseen tulosjärjestykseen. Virhepisteiden ja aikojen ollessa tasan, sijoittuvat urheilijat samalle sijalle.

3. Sarjaesteet

Uusintaradalla ei saa olla sarjaesteitä

4. Lähtöjärjestys

Uusinnan lähtöjärjestys on sama kuin perusradalla.

978 § Aikakilpailu**1. Määritelmä**

Aikakilpailussa kaikki virhepisteet muutetaan virhesekunneiksi.

2. Esteet

Esteiden lukumäärä, rakenne ja mitat sekä radan pituus ja nopeus ovat samat kuin virhepistekilpailussa.

3. Varalla**4. Sijoittuminen**

4.1 Valjakot sijoittuvat ajoaikojen ja niihin lisättyjen mahdollisten virhesekuntien muodostaman yhteisajan mukaiseen järjestykseen.

4.2 Tulosten ollessa tasan ratkaisevat virhesekunnit, tai kutsun niin määrätessä, ratkaisee uusinta voittajan. Uusinta voidaan ajaa samalla tai lyhennetyllä radalla.

979 § Kilpailu kahdessa vaiheessa**1. Määritelmä**

1.1 Kilpailussa on kaksi yhtäjaksoisesti ajettavaa vaihetta. Molempien vaiheiden ajonopeus voi olla sama tai eri. Ensimmäisen vaiheen maali on toisen vaiheen lähtölinja.

1.2 Kilpailu kahdessa vaiheessa voi olla kaikkien valjakkoajokilpailujen osakokeena.

2. Kilpailun kulku

2.1 Ensimmäinen vaihe ajetaan virhepistekilpailuna ja toinen vaihe aikakilpailuna.

2.2 Molempien vaiheiden virhepisteet on määritelty kohdassa 981 §.

3. Esteet

3.1 Radan ensimmäisellä vaiheessa on 14 – 16 estettä sisältäen enintään kaksi sarjaestettä ja toisessa vaiheessa 7 – 9 estettä. Esteiden kokonaismäärä ei saa ylittää 23 estettä. Sarjaesteet eivät ole sallittuja toisessa vaiheessa.

3.2 Esteiden leveydet, katso 974 §

4. Virheet

4.1 Urheilijoille, jotka ovat saaneet virhepisteitä ensimmäisellä osalla, annetaan äänimerkki viimeisen esteen jälkeen tai maalilinjan ylityksen jälkeen, kun enimmäisaika täyttyy. Urheilijoiden on tällöin keskeytettävä suoritus.

4.2 Ensimmäisen vaiheen virhepisteittä ja enimmäisajan sisään ajaneet urheilijat jatkavat toiseen vaiheeseen.

4.3 Toinen vaihe arvostellaan aikakilpailuna.

5. Sijoittuminen

5.1 Urheilijat sijoittuvat seuraavasti: Toiseen vaiheeseen osallistuneet sijoittuvat ajan ja ajaksi muutettujen virhepisteiden summan mukaisesti.

5.2 Näiden jälkeen muut valjakot sijoittuvat ensimmäisen vaiheen virhepisteiden ja ajan mukaisesti.

5.3 Tasatulostilanteessa voidaan, mikäli kutsussa niin mainitaan, ajaa uusinta, jossa on kuusi estettä. Uusintarata voi koostua ensimmäisen tai toisen vaiheen esteistä.

5.4 Ainoastaan ensimmäiseen osaan osallistuneet urheilijat sijoittuvat toisen osan ajaneiden jälkeen.

981 § Tarkkuusosakokeen virhepistetaulukko

Kuvaus	Sääntö §	Virheet
Urheilija aloittaa suorituksen ilman turvakypärää	928.1	Hylkäys
Avustaja aloittaa suorituksen ilman turvakypärää	928.1	Hylkäys
Urheilija väärin pukeutunut	928	5 vp
Avustaja väärin pukeutunut	928	5 vp
Avustaja ei istu omalla paikallaan Ensimmäinen kerta Toinen kerta Kolmas kerta	928.1.4	5 vp 10 vp Hylkäys
Radalla ajaminen suorituksen aikana ilman kädessä olevaa piiskaa	928.4.2	5 vp
Piiskan pudottaminen tai pois laittaminen	928.4.3	5 vp
Ei mäkivyötä eikä vaunussa jarruja	937.1.1	Hylkäys
Yksiköllä ei mäkivyötä	940.1.11	Hylkäys
Avustaja käsittelee ohjia, jarrupoljinta tai piiskaa ajon aikana	943.2.2	20 vp
Henkilö sidottuna vaunuun	943.2.3	Hylkäys
Fyysinen ulkopuolinen apu	945.2.1	Hylkäys
Valjakko ei ylitä lähtölinjaa 45s kuluessa lähtömerkistä	975.3.1	Ajanotto alkaa
Lähtölinjan ylittäminen ja esteen ajaminen ennen lähtömerkkiä	975.3.3	10 vp ja uusi lähtö
Ei ylitä lähtö- tai maalilinjaa	975.3.2 975.3.8 975.4.2	Hylkäys
Pallon tai pallojen pudottaminen yksittäisesteellä	975.3.5	3 vp
Sarjaesteen osan pudotus	975.3.5	3 vp
Ajetun esteen osan pudotus	975.4.3	3vp
Vaunun kaatuminen	975.3.10	Hylkäys
Ajetun esteen rikkominen	975.4.4	3 vp + 10 s
Este väärässä järjestyksessä	975.4.2	Hylkäys
Ei pysähdy toisen äänimerkin jälkeen	975.4.5	Hylkäys
Sarjaesteen osa korjattava	975.5.1	Tottelemattomuus + 10 s
Suorituksen jatkaminen ennen äänimerkkiä esteen rikkoutumisen yhteydessä	975.5.2	Hylkäys
Ajamattoman esteen rikkominen	975.5.3	Tottelemattomuus + 10s
Urheilija poistuu vaunusta	975.7.1	20 vp
Avustaja poistuu vaunusta Ensimmäinen kerta Toinen kerta Kolmas kerta	975.7.2	5 vp 10 vp Hylkäys
Avustaja auttaa hevosen esteen läpi	975.7.3	20 vp
Tottelemattomuus Ensimmäinen kerta Toinen kerta Kolmas kerta	975.8	5 vp 10 vp Hylkäys
Enimmäisajan ylitys	975.10.6	0,5 vp / s
Sallitun ajan ylitys	975.10.4	Hylkäys
Avustaja seisoo vaunussa lähtö- ja maalilinjan välillä	975.3.7	5 vp

OSA XIV TOIMIHENKILÖT

982 § - 983 § Kulut, kuljetukset

Toimihenkilöiden kulut korvataan SRL:n KS I mukaisesti.

984 § Eturistiriita

1. Viralliset toimihenkilöt (tuomari, ratamestari, stewardi, tekninen asiantuntija) eivät voi toimia toimihenkilönä ja kilpailla samassa kilpailussa. Ratamestari voi kuitenkin kilpailla muissa kuin SM-kilpailuissa. Tällöin kilpailukutsuun on merkittävä ratamestarin avustaja, jonka on oltava valjakkoajon lisenssitoimihenkilö tai vähintään valjakkoratamestarikurssin käynyt kilpailun TPJ:n ja ratamestarin hyväksymä ratamestariharjoittelija tai muun ratsastuslajin ratamestari, joka on kilpailun TPJ:n ja ratamestarin hyväksymä.
2. SM-kilpailussa viralliset toimihenkilöt eivät voi myöskään toimia vaunuavustajana.
3. Sama lisenssitoimihenkilö ei voi toimia useammassa toimihenkilöroolissa samanaikaisesti.
4. Virallinen toimihenkilö ei voi toimia kilpailussa tehtävässä, jossa tulee eturistiriita (FEI:n valjakkoajosäännöt ohjeellisena).

985 § Toimihenkilöiden luokittelu ja oikeuksien tarkastaminen

Toimihenkilöoikeuksien ylläpitämiseksi toimihenkilön on osallistuttava valjakkoajon toimihenkilölisenssikoulutukseen vähintään joka toinen vuosi.

1. Valjakkoajon tuomari

- FEI-tuomari
- A-tuomari
- B-tuomari
- C-tuomari

2. Valjakkokoulutuomari

3. Valjakkoajon tekninen asiantuntija

4. Valjakkoajon ratamestari

- FEI-ratamestari
- A-ratamestari
- B-ratamestari
- C-ratamestari

5. Valjakkoajon stewardi

- FEI-steward
- Valjakkostewardi
- Stewardi

986 § - 987 § Tuomarit

1. Tuomariston puheenjohtaja

Kaikissa valjakkoajokilpailuissa on oltava tuomariston puheenjohtaja: Seurakilpailuluokassa sekä aluetasolla yhden osakokeen tarkkuusajokilpailuissa vähintään C-valjakkotuomari. Muissa aluekilpailuluokissa ja

kansallisissa luokissa vähintään B-valjakkotuomari. SM-kilpailuissa tuomariston puheenjohtajan on oltava A-valjakkotuomari.

2. Tuomari

2.1 Kansallisen luokan kilpailuissa TPJ:na toimii vähintään B-valjakkotuomari ja toisena tuomariston jäsenenä vähintään C-valjakkotuomari.

Kaikissa osakokeissa on oltava TPJ:n lisäksi vähintään yksi tuomari.

- Koulukokeessa kouluratsastustuomari tai valjakkokoulutuomari
- Kestävyyskokeessa vähintään C-valjakkoajotuomari.
- Tarkkuuskokeessa vähintään C-valjakkoajotuomari tai esteratsastustuomari sekä B-tuomari.

3. Valjakkotuomarioikeudet

3.1 A-tuomari

- toiminut aktiivisesti B-valjakkotuomarina useita vuosia
- osallistunut valjakkoajon ratamestarikoulutukseen tai koulutuomarikoulutukseen, jonka lisäksi perehtynyt valjakkoajon koulutuomarointiin
- osallistunut FEI:n valjakkoajotuomarikurssille tai muuten perehtynyt hyvin FEI:n valjakkoajokilpailusääntöihin
- voi toimia tuomariston puheenjohtajana kaikissa kilpailuissa, myös SM-kilpailut

3.2 B-tuomari

- toiminut edeltävän 2 vuoden aikana C-tuomarina vähintään tuomariston jäsenenä alue ja kansallisissa kilpailuissa (sis. kaikki osakokeet) sekä tuomariston puheenjohtajana seurakilpailuissa, tai tuomarina kaksissa alue- ja/tai kansallisissa valjakkoajokilpailuissa (sis. kaikki osakokeet)
- suorittanut hyväksytysti valjakkoajon B-tuomarikurssin
- osallistunut valjakkoajon stewardkoulutukseen
- voi toimia tuomariston jäsenenä SM-kilpailuissa, sekä kaikissa valjakkoajokilpailuissa/luokissa myös tuomariston puheenjohtajana

3.3 C-tuomari

- suorittanut hyväksytysti valjakkoajon C-tuomarikurssin
- osallistunut stewardkoulutukseen
- toiminut valjakkoajokilpailuissa estehuomioitsijana, koulu- ja tarkkuustuomarin sihteerinä sekä ajanottajana, avustanut kilpailujärjestäjää, ratamestaria, stewardia, tuomariston puheenjohtajaa, tulospalvelua, kansliaa
- voi toimia kaikissa kilpailuissa tuomariston jäsenenä, seurakilpailuissa sekä yhden osakokeen tarkkuusajokilpailuissa myös tuomariston puheenjohtajana

3.4 Valjakkokoulutuomari

Valjakkoajon koulukokeen tuomarina voi toimia kouluratsastustuomari ja/tai valjakkokoulutuomari. Valjakkokoulutuomarini ei tarvitse olla valjakkotuomari.

- on suorittanut hyväksytysti valjakkokoulutuomarikoulutuksen ja koearvostelut, toiminut valjakkoajon koulukokeessa tuomarin sihteerinä sekä tulospalvelussa

- ennen oikeuksien saamista on saanut hyväksytyt tulokset valjakkoajon koulukokeesta vähintään helposta luokasta tai suorittanut valjakkomerkin.
- voi toimia kaikissa valjakkokilpailuissa koulukokeen tuomarina

4. Oikeuksien myöntäminen

C- ja B-tuomarioikeudet sekä valjakkokoulutuomarioikeudet myönnetään anomuksesta. SRL nimeää A-tuomarit kokemuksen perusteella.

5. Ikärajat

Tuomarin alaikäraja on 22 vuotta.

988 § Tekninen asiantuntija (TA)

1. Tekninen asiantuntija

SM-kilpailuissa vaaditaan tekninen asiantuntija, mikäli TPJ:n kanssa ei ole toisin sovittu. Alemman tason kilpailuissa TA ei ole pakollinen.

2. TA:n toimivalta, tehtävät ja vastuu:

- Tarkastaa radat ja varmistaa, että ne täyttävät kilpailusääntöjen vaatimukset
- Varmistaa, että radat ovat kaikille samanarvoiset eikä paikallistuntemuksesta ole apua.
- Esittää järjestäjille mahdolliset ratojen muutokset ja muut parantamista tarvitsevat kohteet.
- Tarkistaa, että estehuomioitsijat sekä ajanottajat ovat saaneet koulutuksen ja osaavat suorittaa heille kuuluvat tehtävät.
- Tarkistaa kilpailijoiden, toimihenkilöiden ja yleisön kannalta kulkureittien, verryttelyalueiden, tallien, katsomoiden eli koko kilpailualueen tekniset järjestelyt ja turvallisuuden.
- Seuraa järjestelyjen hyväksymisen jälkeen kilpailun kulkua ja tuloslaskentaa.
- Hyväksyy lähtölistat yhdessä TPJ:n kanssa.
- Lisäksi FEI:n määrittämät tehtävät TA:lle soveltuvin osin kilpailun TPJ:n kanssa linjattuna.

3. TA-oikeudet

TA:n on oltava vähintään valjakkoajon B-ratamestari tai B-tuomari. Tämän lisäksi on suoritettava hyväksytysti SRL:n määrittelemä koulutus.

4. Oikeuksien myöntäminen

TA-oikeudet myönnetään anomuksesta.

5. Ikärajat

TA:n alaikäraja on 25 vuotta.

989 § Ratamestarit

1. Ratamestari

- Kilpailukutsussa on oltava vastaavan ratamestarin nimi. Ratamestari on tuomariston puheenjohtajan / TA:n alainen.
- Sama henkilö voi toimia kaikkien osakokeiden ratamestarina.

- Ratamestari vastaa radan kulkureitistä ja merkitsemisestä, esteiden rakentamisesta sekä esteiden ja ratojen mittaamisesta.
- Ratamestari luovuttaa valmiit radat tuomaristolle.
- Tuomari saa aloittaa kilpailut vasta ratamestarin ilmoitettua kaiken olevan valmiina. Radan luovutuksen jälkeen vastuu kilpailun kulusta siirtyy tuomarille.
- Vain ratamestari ja hänen apulaisensa saavat kilpailun aikana muuttaa rataa ja työskennellä sillä. Jos urheilija tai valjakkomiehistön jäsen muuttaa rataa, on seurauksena ko. valjakon hylkääminen.

2. Ratamestarioikeudet

2.1 A-ratamestari

- toiminut aktiivisesti B-valjakkoratamestarina useita vuosia
- osallistunut valjakkoajon tuomarikoulutukseen
- osallistunut FEI:n valjakkoajoratamestarikurssille tai muuten perehtynyt hyvin FEI:n valjakkoajokilpailusääntöihin
- voi toimia ratamestarina kaikissa valjakkoajokilpailuissa, myös SM-kilpailut

2.2 B-ratamestari

- toiminut edeltävän 2 vuoden aikana C-ratamestarina
- suorittanut hyväksytysti valjakkoajon B-ratamestarikurssin
- voi toimia ratamestarina kaikissa muissa kansallisissa kilpailuissa paitsi SM-kilpailut

2.3 C-ratamestari

- suorittanut hyväksytysti valjakkoajon C-ratamestarikurssin
- toiminut vähintään B-ratamestarin apulaisena kahdessa alue- ja kansallisissa kilpailuissa, suunnitellut ja toteuttanut hyväksytysti kaksi aluekilpailua (valvojana ja hyväksyjänä vähintään B-ratamestari).
- voi toimia seurakilpailuissa ratamestarina, sekä ratamestarin apulaisena ja valvonnan alla rakentaa ratoja aluekilpailuissa.

3. Oikeuksien myöntäminen

C- ja B-ratamestarioikeudet myönnetään anomuksesta. SRL nimeää A-ratamestarit kokemuksen perusteella.

4. Ikärajat

Ratamestarin alaikäraja on 22 vuotta.

990 § Steward

1. Päästewardi

Kilpailuihin on nimettävä päästewardi: vähimmäisvaatimuksena alue- ja kansallisiin kilpailuihin valjakkostewardi

2. Muut stewardit

Kilpailuihin nimetään tarvittava määrä muita stewardeja päästewardin avuksi. Nämä stewardit toimivat päästewardin alaisuudessa.

3. Stewardin tehtävät

Päästewardi ja TPJ. linjaavat tehtävät ja valvontapaikat.

Stewardin tehtäviin kuuluvat mm. seuraavat:

- yleinen ohjeistus ja opastus hevosen hyvinvointiin, kilpailupaikalla toimintaan, kilpailujärjestäjien ohjeisiin ym. liittyen
- verryttelyn, kulkureittien, tallien ym. valvonta
- suitsituksen ja valjastuksen tarkastus
- vaunujen tarkastus (punnitus, mittaus, kunto, turvallisuus, toimivuus jne.)
- kestävyyskokeessa maali- ja lähtöalueet, taukopaikka

4. Stewardioikeudet

Steward-koulutus on määritelty SRL:n koulutusjärjestelmässä. Valjakkostewardilta vaaditaan kokemusta stewardina toimimisesta valjakkoajokilpailuissa, hyvää lajituntemusta, valjastus- ja ajotaitoa. SRL:n koulutusjärjestelmässä on tarkempi kuvaus.

5. Oikeuksien myöntäminen

Stewardi- ja valjakkostewardioikeudet myönnetään anomuksesta.

6. Ikärajat

Stewardin alaikäraja on 22 vuotta, valjakkostewardin 25 vuotta.

991 § Appeal Committee

Ei vaadita CAN-kilpailuissa Suomessa.

992 § Kilpailujen eläinlääkäri

Kilpailujen eläinlääkäri on oltava paikalla ainakin kestävyyskokeen aikana.

993 § Paravaljakkoajo

1. Paravaljakkoluokat

- 1.1 Erillisiä paravaljakkoajoluokkia voidaan järjestää. Luokat ovat avoimia ajureille, joilla on virallinen luokitus paravaljakkoajoon, vrt. pararatsastus.
- 1.2 Urheilijalle tehdään vamman mukainen luokitus, jolloin hän voi käyttää sovittuja tarvitsemiansa apuvälineitä suorituksessaan.
- 1.3 Mikäli para-ajuri osallistuu 901 § mukaisiin luokkiin ja haluaa hyödyntää luokituksensa edellyttäviä apuvälineitä ym., tulee hänen esittää virallinen luokituskortti kilpailun järjestäjälle, TPJ:lle ja päästewardille ennen kilpailun alkua.
2. Para-ajurien luokitus
  - 2.1 Osallistumisen ehtona on, että urheilijalla on pysyvä, todennettavissa ja mitattavissa oleva fyysinen vamma, jota tukevat lääketieteelliset todisteet ja jotka täyttävät FEI Para Equestrian -luokitussäännöissä kuvatut vähimmäisvamman kriteerit.
3. Luokitustasot
  3. Luokituksia on kaksi tasoa: II ja I.

- 3.2 Tason II para-ajurilla on parempi toimintakyky kuin tason I para-ajurilla ja he kilpailevat eri luokissa. Luokitus merkitään kilpailukorttiin.
4. varalla
5. Osallistumisoikeus
- 5.1 Ainoastaan para-ajurit, jotka pystyvät ajamaan osakoheet (koulu-, kestävyys- ja tarkkuusosakoe) itsenäisesti, ja noudattavat kansallisia kilpailusääntöjä, saavat kilpailla.
6. Hevoset
- 6.1 Para-ajuri voi ajaa hevosella tai ponilla, kuitenkin niin, että vaunuavustaja (yli 18v) istuu vaunuilla.
7. Varusteet
- 7.1 Ajaessa käytettävä pyörätuoli on kiinnitettävä vaunuihin. Pyörätuolin hihnojen ja puristimien on oltava "pikairrotettavia". Turvallisuussyistä vinot tyynyt, kuppi-istuimet, vyötäröä korkeammat istumen sivut ja käsinojat ovat sallittuja.
- 7.2 Para-ajurin on voitava pudota vapaaksi vaunuista. Para-ajuri voidaan kiinnittää vaunuihin lantiovyöllä tai 4-pistevyöllä, mutta niissä on oltava pikalukitusjärjestelmä. Päästewardi tarkistaa apuvälineet ja lukitusjärjestelmät ennen lähtöä osakokeeseen.
- 7.3 Para-ajuria ei saa kiinnittää ohjilla tavalla, joka voisi estää vaunusta putoamista.
- 7.4 Ajaminen kaksilla tai jaetuilla ohjilla ei ole sallittua.
- 7.5 Para-ajuri voi ajaa yhdellä tai kahdella kädellä.
- 7.6 Para-ajuri voi ajaa yhdellä kädellä ajettavat liikkeet kahdella kädellä. Tästä on oltava luokituskortissa maininta.
8. Korvaavat apuvälineet
- 8.1 Korvaavat vakioapuvälineet tai varusteet ovat sellaisia, joita kaikki para-ajurit voivat käyttää ja ne on merkittävä luokitukseen. Tähän eivät kuulu hyväksytyt valjaat, vaunut tai varusteet, jotka ovat kaikilla urheilijoilla käytössä.
- Lantiovyö, josta vaunuavustaja pitää kiinni / pikairrotusjärjestelmä.
  - Para-ajuri saa tervehtiä pään nyökkäyksellä niin, että kontakti pysyy ohjissa koko ajan.
  - Käsijarru.
  - Moottoriajoneuvo radan tutustumista varten.
- 8.2 Profiilikohtaiset korvaavat apuvälineet ovat apuvälineitä tai varusteita, joita nimetyt profiilit voivat käyttää ja jotka on merkittävä luokitukseen profiilin mukaisesti. Nämä eivät ole hyväksytyjä valjaita, vaunuja tai varusteita, jotka ovat kaikilla urheilijoilla käytössä. Katso Art. FEI:n luokittelukäsikirjan 15.2 saadaksesi lisätietoja profiilikohtaisista korvaavista apuvälineistä. Näitä ovat esimerkiksi: 4-pistevyö, josta vaunuavustaja pitää kiinni/pikairrotusjärjestelmä, avustaja käyttää piiskaa tai jarruja, ilman käsiä ajaminen. Jos profiilikohtaista korvaavaa apua/välinettä / varustetta on merkitty luokitukseen, niin jarrun ja / tai piiskan käytöstä avustajan toimesta rangaistaan 20 vp joka kerta.
- 8.3 Ei-standardit korvaavat apuvälineet ovat yksittäisen urheilijan vaatimia apuvälineitä, joita ei ole erikseen kuvattu säännöissä. Apu on määrätty erityisesti urheilijalle, jotta hän voi ajaa ilman etua muihin saman profiilin tai luokan urheilijoihin verrattuna. Nämä apuvälineet voivat sisältää muutoksia vakio- tai profiilikohtaiseen korvaavaan apuvälineeseen tai urheilijalle räätälöityyn ei-standardivarusteeseen. Epätavalliset korvaavan apuvälineen käyttö on hyväksyttävä SRL:ssä ennen ensimmäistä kilpailua.
9. Avustaminen

Lopullinen vastuu sallitun avun käytöstä on para-ajurilla.

9.1 Vaunuavustajan on oltava yli 18-vuotias ja taidoiltaan valjakkoajoon kykenevä.

9.2 Vaunuavustajan on oltava kaikissa osakokeissa vaunuissa.

10. Varalla

11. Varalla

12. Ohjeita kilpailunjärjestäjälle

12.1 Esteettömyydestä huolehdittava kulkureittien ja käytössä olevien tilojen osalta.

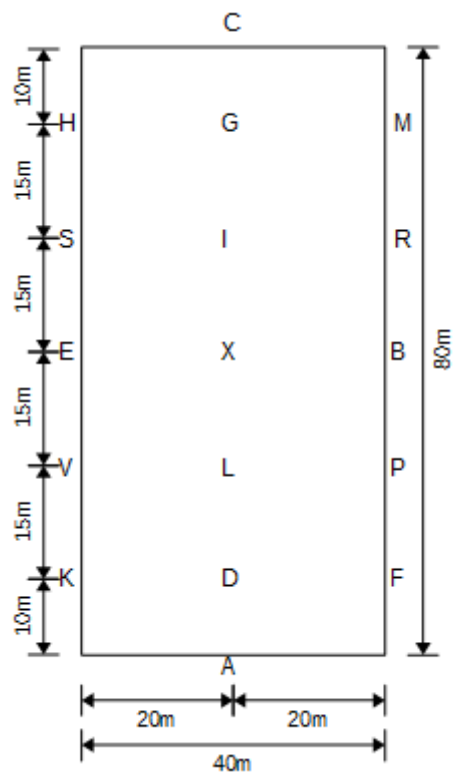
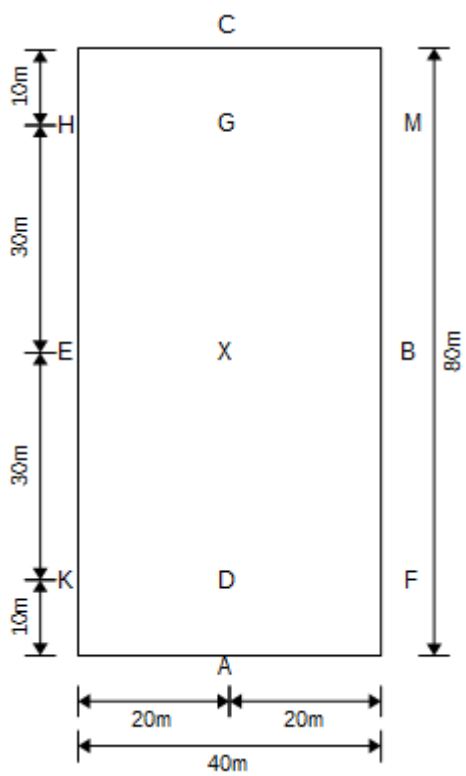
LIITTEET

Liite 1 Valjakkotarkastus

1. Arvostelun pisteasteikko 0-10.
2. Valjakkotarkastuksessa otetaan huomioon pääasiassa valjakon turvallisuus ja sääntövaatimusten täyttyminen. Valjaiden laatu ja sopivuus hevosille ovat tärkeitä tarkastuskohteita.
3. Tuomarin on arvioitava kunkin valjakon kohdalla tämän edellytykset kilpailun jatkamiseen. Valjakon on korjattava osoitetut puutteellisuudet ja esitettävä valjakko uudelleen tuomarille ennen kuin se saa luvan jatkaa kilpailua. Valjakkotarkastuksessa ja koulukokeessa on käytettävä samoja, muuntelemattomia ja säätelemättömiä varusteita (ellei tuomari anna muita ohjeita).
4. Ohjeita eri arvostelukohteiden huomioimiseen:
  - A. AJURI JA AVUSTAJA
Esiintyminen, vaatetus, päähine, käsineet ja hevosten käsittely:
    1. Sisäänajo, pysähdys, esiintyminen, tervehdys
    2. Päähine, käsineet, napit, solmio, paita, kaulukset
    3. Vaatetuksen siisteys ja puhtaus
    4. Vaatetuksen yhteensopivuus kokonaisuuteen
    5. Ajurin asento, huomion kiinnittäminen hevosiin, ohjien ja ajopiiskan käyttö, esiliina
    6. Avustajan tapa käsitellä hevosia, yhteistyö
    7. Avustajan nopea ja rauhallinen toiminta
    8. Ajurin ryhti ja henkilökohtainen siisteys
    9. Avustajan ryhti ja henkilökohtainen siisteys
    10. Yleisvaikutelma (ajuri ja avustaja)
  - B. HEVONEN (HEVOSET)
Kunto, esiintyminen, puhtaus, yhteensopivuus, kengitys:
    1. Hoito, puhdas ja kiiltävä karva
    2. Lihavuus: sopiva, hyvä kunto ja suorituskyky
    3. Lihakset: selvät selkä-, reisi- ja kaulalihakset
    4. Kavionhoito ja kengitys
    5. Esiintyminen: rauhallisuus, kuuliaisuus, luottavaisuus
    6. Hevosen/hevosten sopivuus valjakkoajoon
    7. Harja ja häntä harjatut/letitetyt
    8. Puhtaat kaviot ja vuohiset
    9. Puhtaat sieraimet, silmäkulmat ja silmät
    10. Yleisvaikutelma: Tyyppi, koko, muoto, tasapainoisuus, väri ja merkit
- C. VALJAAT
  1. Oikein sovitettut, vetokohta, vetolinja, vyöt ja hihnat oikein asetetut
  2. Länget ja rintaremmit oikeassa paikassa, vyöt kiristetty, soljet kiinni
  3. Länget/rintaremmi/luokki sopivat silojen malliin ja koristeluun
  4. Ohjat ja liinat
  5. Oikeanmalliset kuolaimet, asento ja kireys
  6. Helat ehjät, puhdistetut, syöpymättömät, kiillotetut
  7. Vyöt ja liinat oikeissa paikoissa ja helposti irrotettavissa
  8. Sopiva turparemmi ja silmälaput
  9. Nahan ja ompeleen laatu, rasvatut, pehmeät, kiiltävät
  10. Yleisvaikutelma: tarkoitukseen sopivuus
- D. VAUNUT
Kunto, siisteys, vetopuomin korkeus ja pituus, sekä varaosat
  1. Vaunu täyttää kilpailusääntöjen sekä kilpailukutsun vaatimukset
  2. Metall- ja puuosien laatu, eheys, oikea mitoitus
  3. Pintakäsittelyn korkealaatuisuus
  4. Hyvin rasvatut laakerit ja kääntöpöytä, ehjät tiivisteet
  5. Puomin/aisojen oikea korkeus ja sopiva pituus
  6. Lyhdyt, oikean malliset valaisimet, puhtaus
  7. Pyöränlaakereiden oikea kireys, toimivat jarrut
  8. Oikea istuinten paikka ja kiinnitys, ehjät tyynt
  9. Ehyet varaosat, puhtaat ja hyvässä kunnossa
  10. Yleisvaikutelma: tasapainoinen, tyyliin sopiva
- E. YLEISVAIKUTELMA
  1. Ajuri ja avustaja
  2. Hevoset
  3. Valjaat
  4. Vaunut
  5. Hevoset sopivat yhteen vaunujen kanssa
  6. Miehistön vaatetuksen sopivuus kokonaisuuteen
  7. Valjaiden yhteensopivuus vaunujen kanssa
  8. Valjakko on sopiva jatkamaan kilpailua
  9. Valjakko tuo hyvää mainosta valjakkoajolle
  10. Valjakko herättää katselijoissa nostalgisia tunteita.

Liite 2 Koulukokeen rata

80 x 40

Liite 3 Suljetut sarjaesteet

(Elements must be separated 20cm – 40cm)

1. Single “L”

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – a pair of red and white markers; set within 15 cm element.

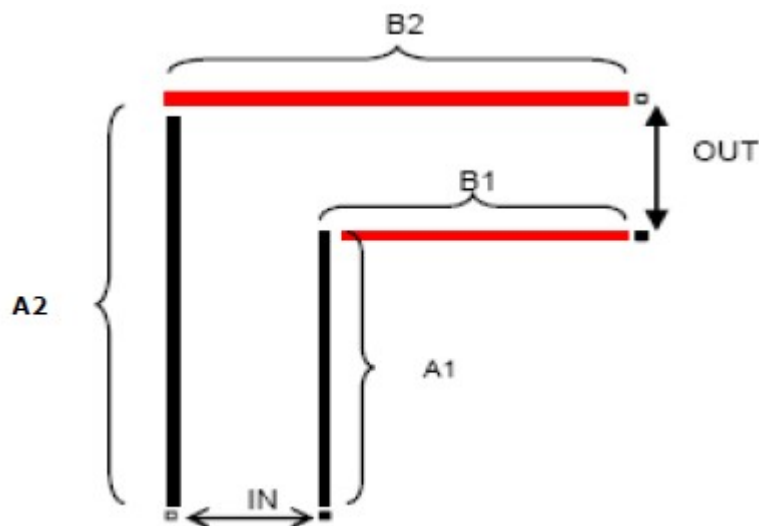
<A> at the IN gate and <<B>> at the OUT gate

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B1	B2	OUT
Single	3	8	11	8	11	3
Pair	3	8	11	8	11	3
Four-in-Hand	4	8	12	8	12	4

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B1	B2	OUT
Single	3	8	11	8	11	3
Pair	3	8	11	8	11	3
Four-in-Hand	3	8	11	8	11	3

2. Double “L”

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

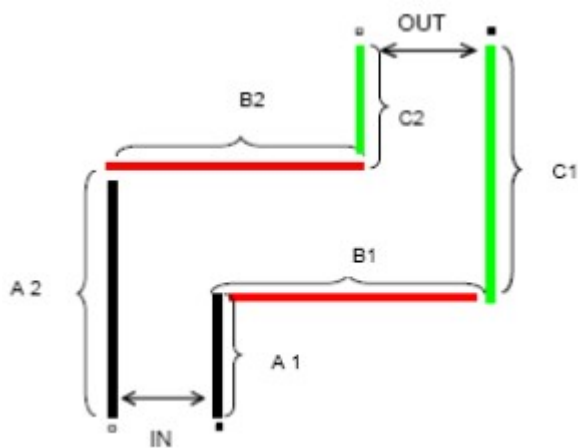
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Within 15 cm of OUT

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C	C1	C2	OUT
Single	3	5	9	4	10	9	4	9	5	4
Pair	3	5	9	4	10	9	4	9	5	4
Four-in-Hand	4	5	10	5	10	9	5	10	5	5

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C	C1	C2	OUT
Single	3	5	9	4	9	9	4	9	5	4
Pair	3	5	9	4	9	9	4	9	5	4
Four-in-Hand	3	5	9	4	9	9	4	9	5	4

3. Single “U”

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

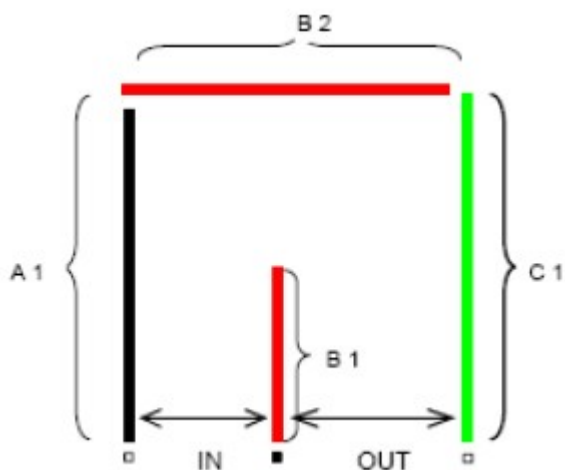
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Outside but within 15 cm of C,

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	B	B1	B2	C1	OUT
Single	3	9	4	5	7	9	4
Pair	3	9	4	5	7	9	4
Four-in-Hand	4	9	5	5	9	10	5

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	B	B1	B2	C1	OUT
Single	2	8	3	5	5	8	3
Pair	3	9	4	5	7	9	4
Four-in-Hand	3	9	4	5	7	9	4

4. Double "U"

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

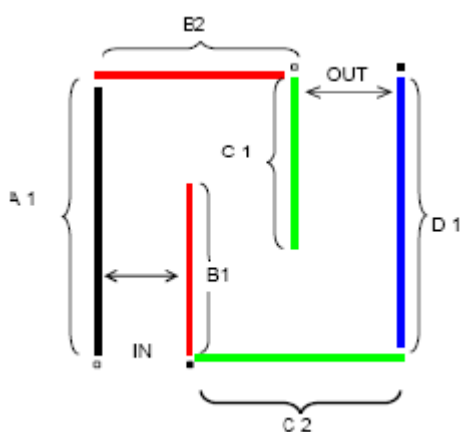
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Within 15 cm of OUT

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	B	B1	B2	C	C1	C2	D1	OUT
Single	3	12	4	8	7	4	8	8	12	4
Pair	3	12	4	8	7	4	8	8	12	4
Four-in-Hand	4	13	5	8	9	5	8	10	13	5

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	B	B1	B2	C	C1	C2	D1	OUT
Single	2	9	3	6	5	3	6	6	9	3
Pair	3	12	4	8	7	4	8	8	12	4
Four-in-Hand	3	12	4	8	7	4	8	8	12	4

5. Box

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

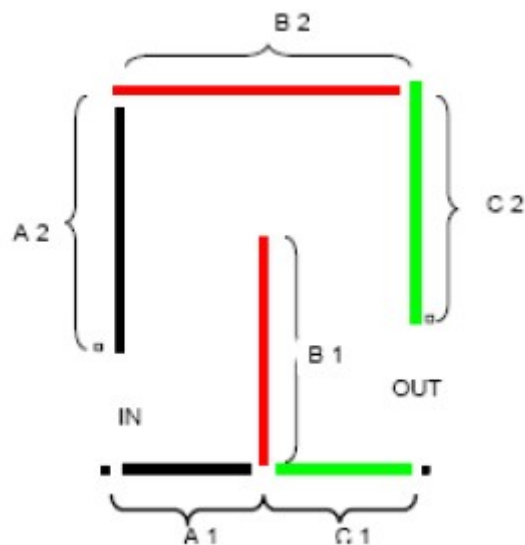
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Outside but within 15 cm of C.

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C1	C2	OUT
Single	3	4	8	4	7	8	4	7	4
Pair	3	4	8	4	7	8	4	7	4
Four-in-Hand	4	5	9	5	8	10	5	8	5

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C1	C2	OUT
Single	2	3	7	3	6	6	3	6	3
Pair	3	4	8	4	7	8	4	7	4
Four-in-Hand	3	4	8	4	7	8	4	7	4

6. Double Box

Construction:

Supports – 40 cm to 60 cm from ground of top of rail

Elements – must be free standing; parallel or perpendicular

Single or sectioned rails; separated by 20 cm – 40 cm spacing

Markers – indicating each section as follows:

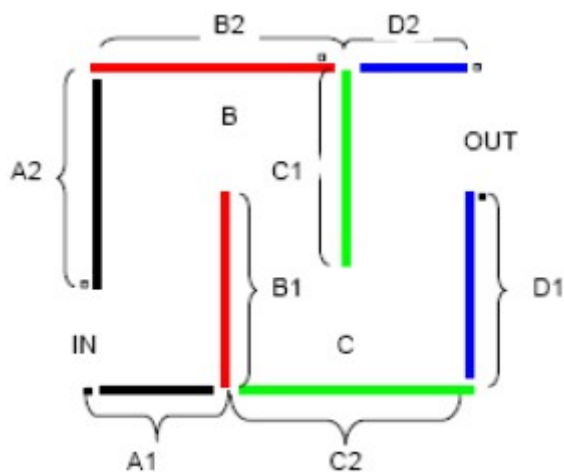
- A Within 15 cm of IN
- B Coloured or wrapped rails or markers on the ground
- C Within 15 cm of OUT

Horse: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C	C1	C2	D1	D2	OUT
Single	3	4	8	4	7	8	4	7	8	7	4	4
Pair	3	4	8	4	7	8	4	7	8	7	4	4
Four-in-Hand	4	5	9	5	8	19	5	8	10	8	5	5

Pony: (minimum measurements)

	IN	A1	A2	B	B1	B2	C	C1	C2	D1	D2	OUT
Single	2	3	8	3	7	6	3	7	6	7	3	3
Pair	3	4	8	4	7	8	4	7	8	7	4	4
Four-in-Hand	3	4	8	4	7	8	4	7	8	7	4	4

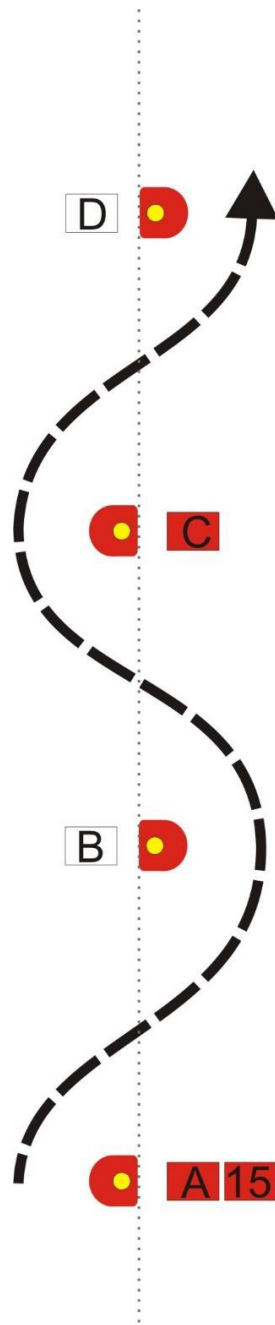

Liite 4 Avonaiset sarjaesteet**1. Serpentine**

Minimum distance between Cones Center to Center

	Horses	Ponies
Pair	6-8m	6-8m
Single	6-8m	6-8m
Four-in-Hand	6-8m	8-10m

Cones to be set in a straight line with marker on opposite sides.

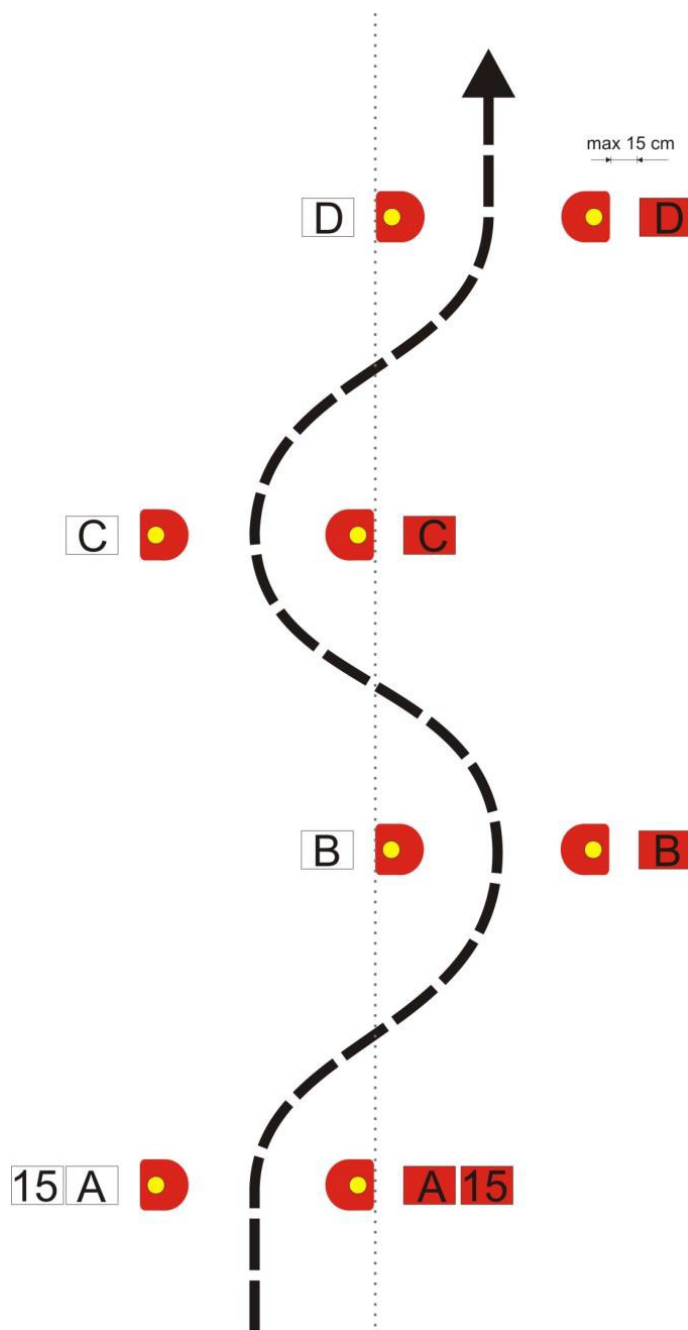
2. Sik-Sak

Minimum distance between Cones Center to Center

	Horses	Ponies
Pair	10-12m	9-11m
Single	10-12m	9-11m
Four-in-Hand	10-12m	9-11m

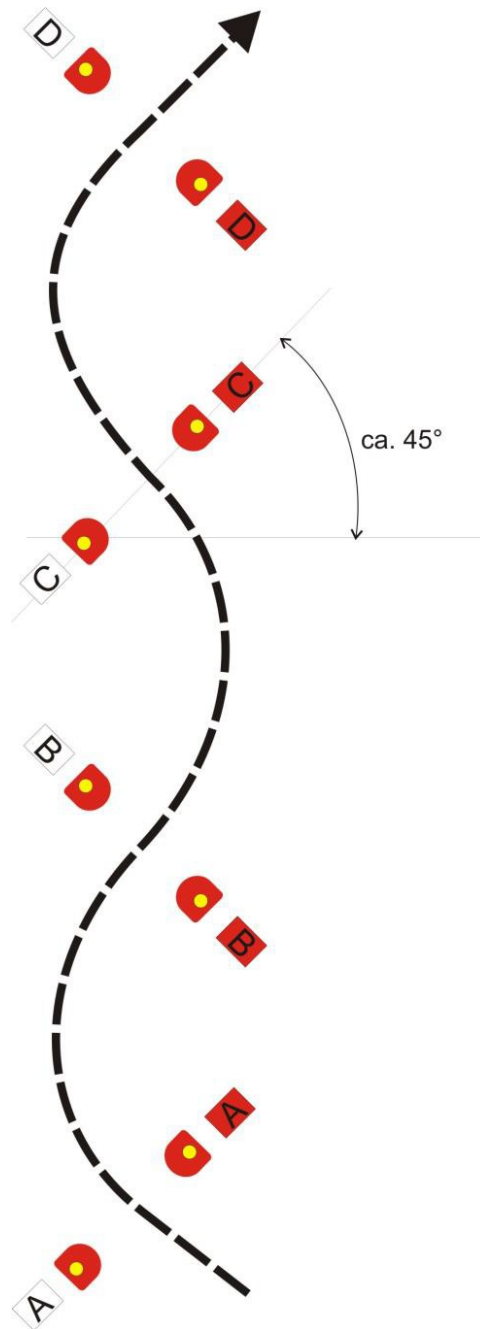
Centre line cones to be set in a straight line, either in front, at the middle or at the rear of the cone (as shown above) with markers placed within 15cm.

The centre line cone shall not be adjusted, the outside cone shall be set to the required track width.

3. Aalto

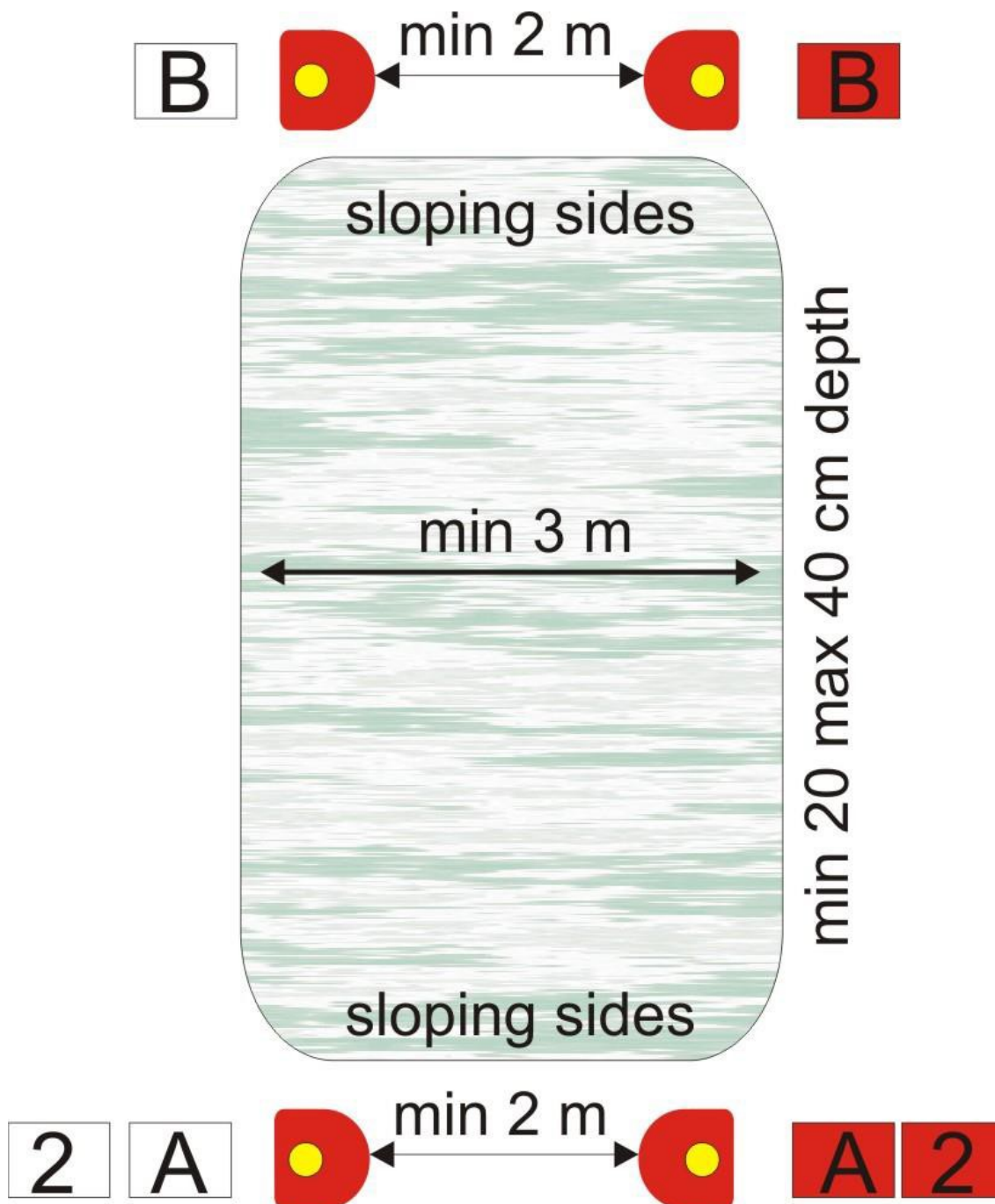
	Parit ja yksiköt	Nelivaljakot
Min. etäisyys keilojen välistä	Min 8 Max 10 m	Min 10 Max 12m
Kartioparin kulma suhteessa keskiviivaan.	noin. 45 °	noin. 45 °

Liite 5 Silta

Dimensions:

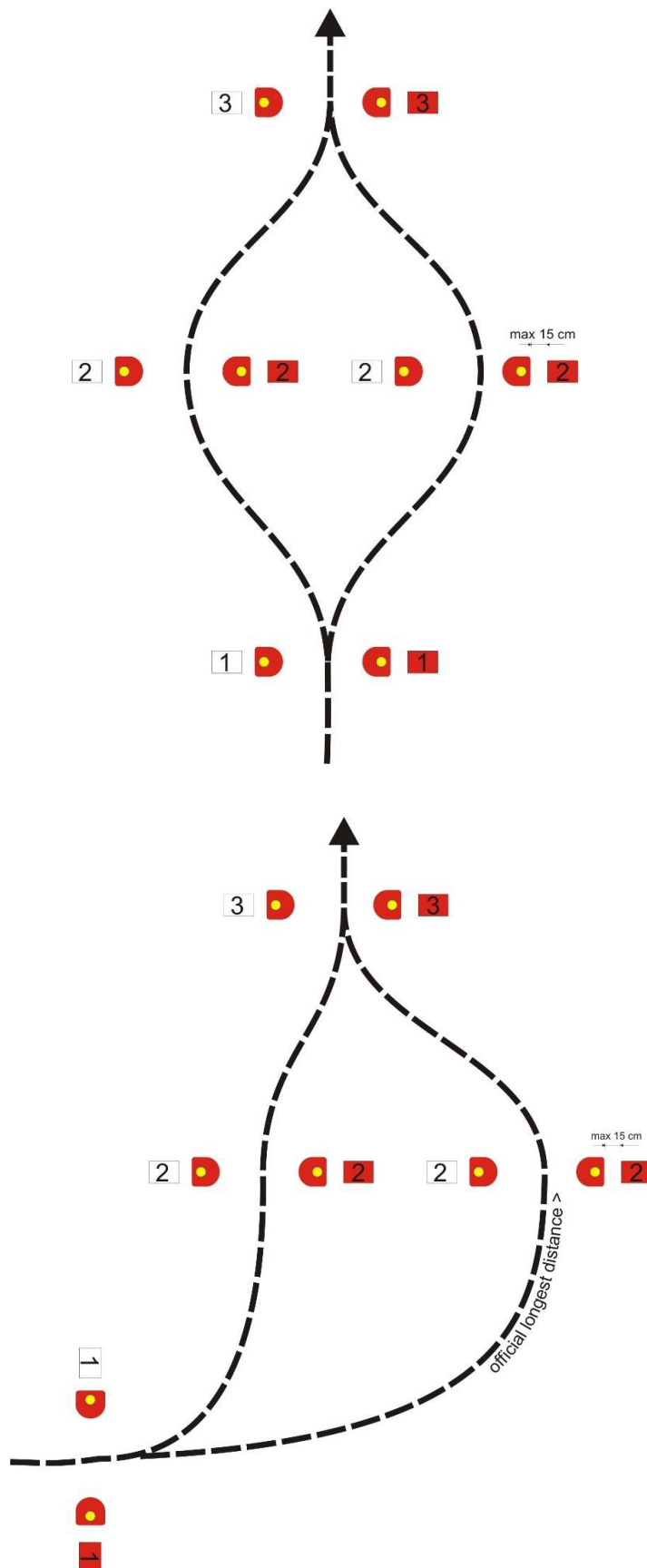
10m x 3m; maximum 20 cm high with fan shaped wings

Cones required at both ends adjacent to bridge, with red and white letters A at entrance and letters B at exit, set at a constant clearance of 2.5 meters for all classes.

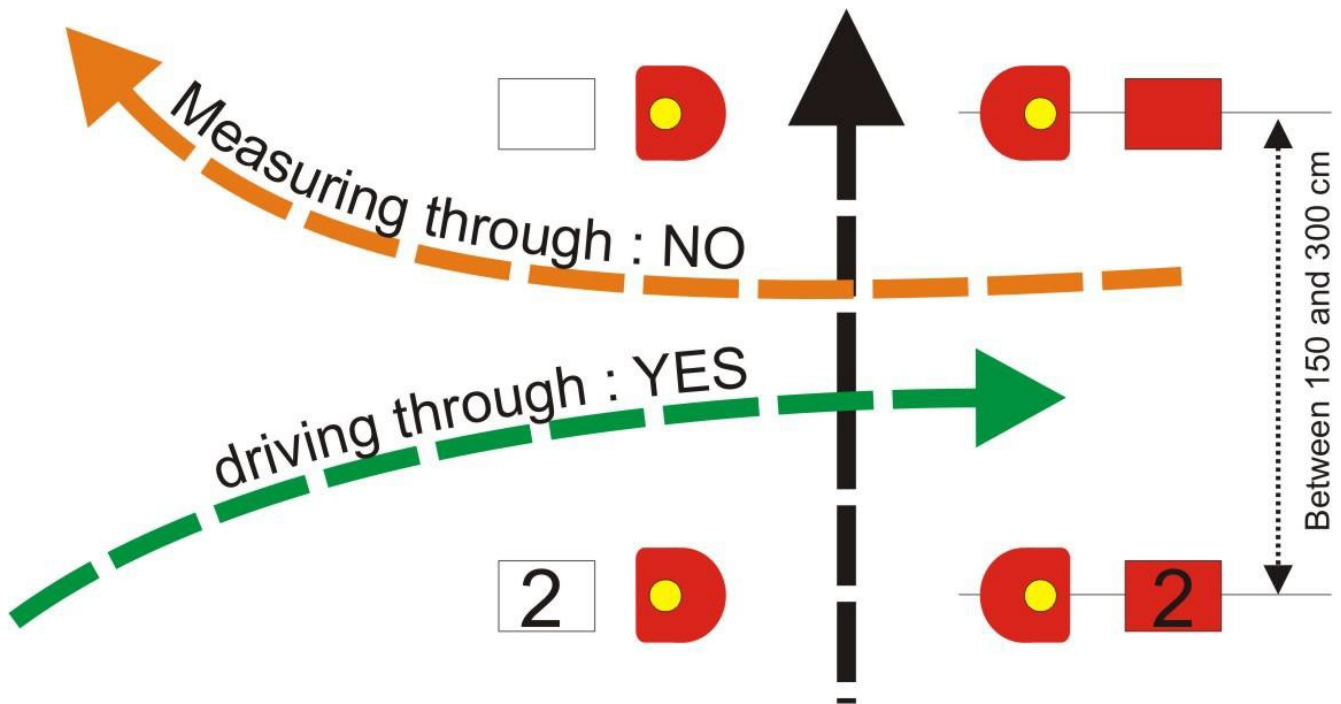
Liite 6 Vaihtoehtoinen/valinnainen kartiopari

Pidempi matka mitataan radan pituuteen

Liite 7 Okseri.

- Kartioparien välinen etäisyys 1.5 – 3 metriä. Etäisyys mitataan palloista.
- Okseri lasketaan yhdeksi esteeksi.
- Okserin välistä saa ajaa.

Liite 8 Valjakkoajon Suomen mestaruuskilpailujen säännöt

1 § Yleistä

- 1.1 Suomen mestaruuskilpailuja voidaan järjestää seuraaville kategorioille
  - poniyksiköt
  - poniparit
  - hevosyksiköt
  - hevosparit
  - Juniori- ja U25 ajurit
- 1.2 SM-kilpailujen taso on vaikea. Juniori- ja U25 ajurien kilpailu käydään tasolla helppo A
- 1.3 SM-kilpailujen tulee sisältää kolme osakoetta.
- 1.4 SRL vahvistaa SM-kilpailujen puheenjohtajatuomarin.
- 1.5 Valjakkoajon lajikomitea vahvistaa vuosittain SM-kilpailussa ajettavat kouluohjelmat.
- 1.6 SM-kilpailuissa mestaruusluokkiin osallistuvien hevosten 1. tarkastus tulee tehdä ennen A-koetta.

2 § Luokkien yhdistäminen

- 2.1 Mikäli SM-luokkaan, pois lukien juniori- ja U25 ajurien SM-luokka, on ilmoittautunut kilpailijoita alle vaadittavan SM-statuksen määrän, luokat yhdistetään ensisijaisesti seuraavasti:
  - poniyksiköt ja poniparivaljakot
  - hevosyksiköt ja hevosparivaljakot
- 2.2 Kukin urheilija ajaa alkuperäisen luokkansa mukaisen kouluohjelman.
- 2.3 Jos ponit ja hevoset yhdistetään samaan luokkaan, kukin urheilija ajaa koulukokeessa alkuperäisen luokkansa mukaisen kouluohjelman ja kestävyyskokeessa alkuperäisen luokkansa mukaisilla tempoilla. Tarkkuuskokeessa hevoset ja ponit ajavat samoilla tempoilla.
- 2.4 Yhdistetyssä poniluokassa kilpaillaan ponivaljakoiden Suomen mestaruudesta ja yhdistetyssä hevosluokassa hevosvaljakoiden Suomen mestaruudesta. Jos poni ja hevoset yhdistetään samaan luokkaan, kilpaillaan valjakkoajon Suomen mestaruudesta.
- 2.5 Juniori- ja U25 ajurien SM-luokkaa ei yhdistetä muihin SM-luokkiin. Mikäli luokkaan on ilmoittautunut kilpailijoita alle vaadittavan SM-statuksen määrän, kilpaillaan valjakkoajon mestaruudesta.

3 § Osallistumisoikeus

- 3.1 Voidakseen osallistua SM-kilpailuun, ajurilla ja hevosella pitää olla 913 § mukainen kilpailukelpoisuus luokan edellyttämälle tasolle. Tämän lisäksi on ajurin ja hevosten pitänyt osallistua edellisen 24 kuukauden aikana vähintään joko yhteen vaikeaan luokkaan ja saada hyväksytty tulos kokonaiskilpailusta tai kahteen vaativaan luokkaan ja saada hyväksytty tulos kokonaiskilpailusta. Kilpailun tulee sisältää kaikki kolme osakoetta. Vaaditut tulokset tulee olla suoritettu ennen ilmoittautumisajan päättymistä.
- 3.2 Voidakseen osallistua juniori- ja U25 ajurien SM-luokkaan ajurilla ja hevosella pitää olla 913§ mukainen kilpailukelpoisuus luokan edellyttämälle tasolle. Tämän lisäksi ajurilla on oltava edellisen 24 kuukauden aikana vähintään yksi hyväksytty suoritus valjakkoajossa kokonaiskilpailusta vähintään helppo A-luokasta. Vaaditut tulokset tulee olla suoritettu ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

- 3.3 Parivaljakossa 3.1 § mukainen kilpailutulos vaaditaan yhdeltä hevoselta.
- 3.4 Yksikkö ponin korkeuden tulee olla yli 120 cm. Pariponien tulee olla yli 86 cm korkuisia.
- 3.4.1 Poneilta vaaditaan ilmoittautumisen yhteydessä voimassaoleva SRL:n mittaustodistus.
- 3.5 Yksikköhevosen on oltava vähintään 6-vuotias.

4 § Osallistuminen useammalla valjakolla

- 4.1 Urheilija voi kilpailla useamman kategorian mestaruudesta.
- 4.2 Urheilija voi osallistua yhteen kategoriaan useammalla valjakolla. Tällöin hänen on ilmoitettava puolen tunnin kuluessa koulukokeen virallisen tuloksen julkistamisesta, millä valjakolla hän kilpailee mestaruudesta.
- 4.3 Mestaruusluokan kestävyyskokeessa urheilija ajaa aina ensin mestaruudesta kilpailevalla valjakolla.
- 4.4 Mestaruusluokan tarkkuuskokeessa urheilijat, jotka eivät kilpaile mestaruudesta, lähtevät osakokeen viimeisinä.
- 4.5 Kestävyyskokeessa mestaruusluokan urheilija ei saa ennen omaa suoritustaan toimia vaunuavustajana muissa mestaruusluokkien valjakoissa.

Liite 9 Aluemestaruus

1. Valjakkoajossa aluemestaruudesta kilpaillaan valtakunnallisesti.

1.1 Aluemestaruus, luokat:

- II-poniyksiköille
- I-ponivaljakot (sis. yksiköt ja parit) sekä II-ponipareille ja II-poninelivaljakoille.
- Hevosvaljakot (sis. yksiköt ja parit)

1.2 Luokan taso

Alueluokka, taso helppo A, Valjakkoajon lajikomitea vahvistaa vuosittain ajettavat kouluohjelmat.

1.2.1 Mestaruusluokan tulee sisältää 3 osakoetta (koulu, kestävyys, tarkkuus) samassa kilpailussa. Mestaruusluokka voidaan järjestää myös avoimen luokan yhteydessä.

1.2.2 Mikäli mestaruusluokkaan on ilmoittautunut alle kolme urheilijaa, yhdistetään poni- ja hevosluokat yhdeksi aluemestaruusluokaksi ja kukin urheilija ajaa alkuperäisen luokkansa mukaisen kouluohjelman

2. Osallistumisoikeus

2.1 Avoin valjakoille, joilla on 913 § mukainen kilpailuoikeus luokan edellyttämälle tasolle ja jotka eivät kuluvalta tai edellisellä kaudella ole osallistuneet Suomessa valjakkoajon kansalliseen luokkaan.

2.1.1 Poneilta vaaditaan ilmoittutumisen yhteydessä voimassaoleva SRL:n mittaustodistus

2.2 Pari- ja nelivaljakossa kilpailutulos vaaditaan yhdeltä hevoselta.

2.3 Urheilija voi kilpailla sekä ponimestaruudesta että hevosmestaruudesta, mutta eri hevosilla

2.4 Urheilija voi osallistua luokkaan useammalla valjakolla. Tällöin hänen on ennen kilpailun alkua ilmoitettava, millä valjakolla hän kilpailee mestaruudesta.

2.5 Mestaruusluokan kestävyyskokeessa urheilija ajaa aina ensin mestaruudesta kilpailevalla valjakolla. Mestaruusluokan tarkkuuskokeessa urheilijat, jotka eivät kilpaile mestaruudesta, lähtevät osakokeen viimeisinä

3. Mestaruusmitalit ja ruusukkeet

Kilpailun järjestäjäalue vastaa mestaruusmitalien ja ruusukkeiden hankkimisesta. Alueet voivat halutessaan palkita tämän lisäksi oman alueensa valjakoita

Liite 10 Valjakkoajon alueluokkien sääntötarkennukset

Valjakkoajon alueluokkien tarkoituksena on lisätä lajin tunnettavuutta harrastetasolla sekä lisätä vuosittaisten kilpailujen määrää ja saada uusia valjakoita lajin piiriin.

1. Määritelmä

Alueluokkia ovat SRL:n jäsenseurojen järjestämät, KIPA:an merkityt valjakkoajokilpailut.

2. Kilpailumuodot

Kilpailu voi koostua joko yhdestä, kahdesta tai kolmesta osakokeesta.

Kilpailujärjestäjän on pyrittävä järjestämään valjakkoajokilpailuissa koulukoe tai tarkkuuskoe ennen kestävyyskoetta.

3. Kilpailujen taso

Katso § 901.

4. Osanottajat

Alueluokat ovat avoimia kaikille SRL:n jäsenseuroja edustaville kilpailijoille, jotka ovat seurojen varsinaisia jäseniä (SRL:n seuran jäsen tai perhejäsen) ja joilla on voimassa oleva alueluokkiin oikeuttava kilpailulupa (maksut ovat kirjautuneet KIPA:an).

Alueluokissa kilpailevilla asianmukaisesti kiinnitetyn turvakypärän käyttö on pakollista kilpailupaikalla ajettaessa. Myös avustajan tulee käyttää asianmukaisesti kiinnitettyä turvakypärää vaunuilla ollessa.

Vaunuavustajan on oltava SRL:n kuuluvan seuran varsinainen jäsen (SRL:n seuran jäsen tai perhejäsen), tai vaunuavustajalla tulee olla SRL:n Green Card.

Hevosella/ponilla tulee olla voimassa SRL:n vuosimaksu (maksu näkyy kirjautuneena KIPAssa).

Hevosella/ponilla tulee olla SRL:n ohjeiden mukainen voimassaoleva influenssarokotus.

Ponien mittaaminen ja mittatodistus katso liite Ponimittaus valjakkoajossa.

Valjakolla tulee olla kilpailuun ilmoittauduttaessa voimassa oleva valjakkonumero. Jos alueluokkien yhteydessä järjestetään seurakilpailuluokkia, vaaditaan valjakkonumerot myös seurakilpailuluokkiin osallistuvilta valjakoilta.

5-6 Varalla

7. Kilpailuoikeus

Valjakkoajon alueluokassa valjakko saa osallistua kestävyyskokeeseen vasta, kun valjakolla on hyväksytty suoritus koulukokeesta.

Urheilija saa halutessaan osallistua vain koulu- ja/tai tarkkuuskokeisiin.

8. Vaunut ja valjaat

Alueluokissa suositellaan 937 § mukaisia vaunuja sekä vetoliinujen ja vetokartun tai vastaavan käyttämistä. Mäkiyöt ovat pakolliset yksiköillä kestävyyskokeessa. Vaunuissa tulee olla heijastimet (punainen taakse ja valkoinen eteen). Lyhtyjen käyttö ei ole pakollista noviisi- ja helppoissa luokissa. Noviisi- ja helppoissa -luokissa saa kilpailla yksiakselisella vaunulla. Ilmakumirenkaat ovat sallitut kaikissa luokissa. Koulu- ja tarkkuuskoetta ajettaessa avustajan on istuttava istuimella ajurin takana (4 pyörää) tai vieressä (2 pyörää).

9. Kestävyysskoe

Noviisiluokassa laukkaaminen on kielletty. Muissa luokissa laukkaaminen on sallittu ajettaessa § 937 mukaisilla varusteilla (pl. paino). Yli viiden sekunnin yhtenäisestä laukasta samalla estealueella rangaistaan 1.kerta 5 vp, 2. kerta 10 vp ja 3.kerta hylkääminen.

10. Tarkkuuskoe

Noviisiluokassa laukkaaminen tarkkuusradalla ja verryttelyssä on kielletty. Muissa luokissa laukkaaminen on sallittu ajettaessa § 937 mukaisilla varusteilla. Yli viiden sekunnin yhtenäisestä laukasta rangaistaan 1. kerta 5 vp, 2. kerta 10 vp ja 3. kerta hylkääminen.

11. Kilpailukalenteri ja kutsu

Valjakkoajon kilpailut hyväksyy valjakkokomitea. Tämän lisäksi noudatetaan järjestävän seuran alueen antamia ohjeita. Kutsut hyväksyy TPJ ja valjakkokomitean nimeämä henkilö ja ne julkaistaan KIPA:ssa.

12. Tuomaristo

Katso liite.

13. Kilpailuradat/suunnitelmat

Kaikki valjakkoajon alueluokissa käytettävät radat/suunnitelmat on hyväksyttävä vähintään B-tasoisella ratamestarilla.

14. Tarvittavat lääkintä-/eläinlääkintähenkilöt

Valjakkoajon alueluokissa noudatetaan SRL:n kilpailusääntöjen yleistä osaa sekä valjakkoajon kilpailusääntöjä kilpailuissa tarvittavien lääkintä/eläinlääkintä henkilöiden osalta. Valjakkoajon aluekilpailuja järjestävä seura/seurat huolehtivat tarvittavien henkilöiden kutsumisesta paikalle sekä toimittavat tarpeelliset ilmoitukset alueen sairaanhoidosta ja eläinlääkinnästä vastaaville tahoille sekä pelastus- että poliisiviranomaisille.

Osakoe	lääkintäryhmä	ambulanssi	lääkäri	eläinlääkäri	hevosambulanssi	ilmoitus
Koulukoe	suositellaan				suositellaan	kyllä
Tarkkuuskoe	suositellaan				suositellaan	kyllä
Kestävyysskoe	kyllä*	kyllä*	kyllä*	kyllä	kyllä	kyllä

* koulutettu ensiapuryhmä ja/tai lääkäri ja/tai ambulanssi

*) Ambulanssin kutsuminen paikalle valjakkoajon aluekilpailuissa on kilpailujen lääkärin harkinnassa. Jos ambulanssin saapuminen kilpailupaikalle tapaturman sattuessa on erittäin nopeaa, voi lääkäri myöntää järjestäjille luvan olla kutsumatta ambulanssia kilpailupaikalle. Kilpailujen järjestäjillä ei ole oikeutta muuttaa lääkärin päätöstä missään kilpailun vaiheessa. Koulu- ja tarkkuuskokeen aikana on kilpailujen järjestäjän varmistuttava siitä, että ambulanssi ja eläinlääkäri ovat nopeasti saatavilla tapahtumapaikalle näiden osakokeiden aikana.

Liite 11 Valjakkoajon seurakilpailuluokkien sääntötarkennukset

Valjakkoajon seurakilpailuluokkien tarkoituksena on lisätä lajin tunnettavuutta harrastetasolla sekä kasvattaa vuosittaisten kilpailujen määrää ja saada uusia valjakoita lajin piiriin.

1. Määritelmä

Seurakilpailuluokkia ovat SRL:n jäsenseurojen ja jäsentalliin järjestämät kilpailut. Vain KIPA:an laitettut kilpailukutsut ja tulokset antavat kilpailijoille osallistumisoikeuden (§ 913.1).

2. Kilpailumuodot

Kilpailussa kilpaillaan koulu- ja/tai tarkkuuskokeessa.

3. Kilpailujen taso

Luokat voivat olla helppoja, vaativia ja vaikeita. Katso §901. Kouluohjelmoina käytetään valjakkoajon hyväksytyjä kouluohjelmia (www.ratsastus.fi).

4. Osanottajat

Luokat ovat avoimia kaikille SRL:n jäsenseuroja edustaville kilpailijoille, jotka ovat seurojen varsinaisia jäseniä (SRL:n seuran jäsen tai perhejäsen). Kipassa julkaistuihin kilpailuihin vaaditaan E-kilpailulupa.

Seurakilpailuluokissa kilpailevilla asianmukaisesti kiinnitettyä turvakypärän käyttö on pakollista kaikissa luokissa kilpailupaikalla ajettaessa. Myös avustajan tulee käyttää asianmukaisesti kiinnitettyä turvakypärää vaunuilla ollessa.

Vaunuavustajan on oltava SRL:n kuuluvan seuran varsinainen jäsen (SRL:n seuran jäsen tai perhejäsen), tai vaunuavustajalla tulee olla SRL:n Green Card.

Hevosella/ponilla tulee olla SRL:n ohjeiden mukainen voimassaoleva influenssarokotus.

Valjakolla tulee olla kilpailuun ilmoittauduttaessa voimassa oleva valjakkonumero, jos seurakilpailuluokka järjestetään alueluokkien yhteydessä.

Seurakilpailuluokissa **poneilta** ei vaadita mittaustodistusta.

5. Ikärajat

Ikärajat määritelty § 912.1

6. Kilpailuoikeudet

Urheilija saa halutessaan osallistua vain koulu- tai tarkkuuskokeisiin. Urheilijalta ei edellytetä aikaisempia kilpailusuorituksia.

7. Vaunut ja valjaat

Seurakilpailuluokissa suositellaan sääntöjen mukaisia vaunuja sekä vetoliinon ja vetokartun tai vastaavan käyttämistä. Vaunuissa tulee olla heijastimet (punainen taakse ja valkoinen eteen). Lyhtyjen käyttö ei ole pakollista. Yksiakselisella vaunulla saa kilpailla. Ilmakumirenkaat ovat sallitut kaikissa luokissa. Koulu- ja tarkkuuskoetta ajettaessa avustajan on istuttava istuimella ajurin takana (4 pyörää) tai vieressä (2 pyörää).

9. Tarkkuuskoe

Noviisiluokissa laukkaaminen tarkkuusradalla ja verryttelyssä on kielletty. Muissa luokissa laukkaaminen on sallittu ajettaessa § 937 mukaisilla varusteilla. Yli viiden sekunnin yhtenäisestä laukasta rangaistaan 1.kerta 5 vp, 2. kerta 10 vp ja 3.kerta hylkääminen.

10. Kilpailukalenteri ja kutsu

Kutsut hyväksyy TPJ ja Kipassa julkaistavat kutsut myös valjakkokomitean nimeämä henkilö.

11. Tuomaristo

Katso Liite.

12. Kilpailuradat/suunnitelmat

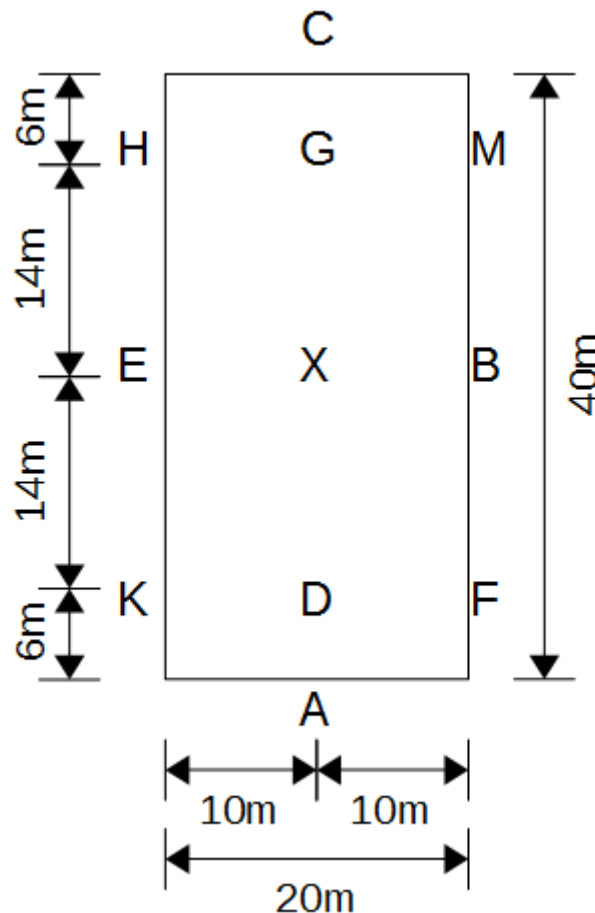
Kaikki valjakkoajon seurakilpailuluokissa käytettävät radat/suunnitelmat on hyväksyttävä vähintään B-tasoisella valjakkoratamestarilla.

13. Tarvittavat lääkintä-/eläinlääkintähenkilöt

Valjakkoajon seurakilpailuluokissa noudatetaan SRL:n kilpailusääntöjen yleistä osaa sekä valjakkoajon kilpailusääntöjä kilpailuissa tarvittavien lääkintä/eläinlääkintä henkilöiden osalta. Valjakkoajon seurakilpailuja järjestävä seura/seurat huolehtivat tarvittavien henkilöiden kutsumisesta paikalle sekä toimittavat tarpeelliset ilmoitukset alueen sairaanhoidosta ja eläinlääkinnästä vastaaville tahoille sekä pelastus- että poliisiviranomaisille.

Liite 12 Säännöt II-poniyksiköiden kilpailemiseen valjakkoajossa

1. II-poniyksiköt eli sk. 120 cm ja sen alle olevat ponit kilpailevat omassa luokassaan. Ks. liite Ponimittaus valjakkoajossa
2. Kilpailu käydään kilpailukutsun mukaisesti helppo tai vaativa-tasolla.
- 3.1 II-ponivaljakoilla ei vaadita vaunuavustajaa yksiakselisessa vaunussa. Valjakolla on kuitenkin oltava avustaja, joka on koko ajan saatavilla ja valmiina auttamaan tarvittaessa. Avustajalla pitää olla heijastinliivi, jossa on näkyvälle paikalle kiinnitetty valjakon numero. Alle 18-vuotiaalla avustajalla pitää olla kiinnitetty hyväksytty turvakypärä. Poikkeuksena 8-11 –vuotiaat ajurit, joilla on kilpailualueella ajettaessa aina oltava vaunussa vähintään 18-vuotias avustaja.
- 3.2 Mikäli valjakolla ei ole vaunuavustajaa mukana kilpailusuorituksen aikana, saa maassa oleva avustaja leimata EMIT-kortin sekä tarvittaessa avustaa estealueen ulkopuolella, silloin kun se muutenkin on sääntöjen mukaan sallittua. Tarvittavat apuvälineet on oltava kilpailusuoritusta tekevällä valjakolla vaunussa.
4. Koulukoe suoritetaan 20mx40m radalla.
5. Kestävyyskoe on kaksiosainen (valvottu verryttely ja B-osuus sekä jäähdyttely).
6. Kestävyyskokeen pituus, nopeus ja esteiden määrä kts § 960.
7. Kestävyyskokeessa sallitaan kaviobootsien (anturaa suojaavat puettavat kengät) käyttö Noviisi ja Helppo B tasolla.
8. Muilta osin noudatetaan KS I Yleinen osa ja KS IX Valjakkoajosäännöt sekä kilpailukutsussa mainittuja määräyksiä.

20mx40m rata

Liite 13 Tarkkuuskoululuokka

- Helppo, vaativa, vaikea.
- Kaikissa luokissa voidaan ajaa millä tahansa lajiin sopivilla vaunuilla turvallisuus- ja toimivuusnäköhdät huomioon ottaen. Vaunuavustajan on istuttava omalla paikallaan.
- Noudatetaan koulukokeen sääntöjä (esim. jalkasuojat kielletty).
- Ajetaan luokan tasoon sopiva, voimassa oleva kotimainen valjakkokouluohjelma, joka on ilmoitettava kilpailukutsussa.
- 4 – 8 kpl portteja radan kulkuun nähden loogisella paikalla ja luokan vaativuustason huomioon ottaen.
- Kartioiden leveys 20 – 40 cm kilpailusääntöjen tarkkuuskokeen tasovaatimusten mukaisesti. Leveys on ilmoitettava kilpailukutsussa.
- Aikaa ei oteta.
- Pallon pudotuksesta seuraa 3 virhepistettä, jotka lisätään koulukokeen tulokseen. Samasta kohdasta voi saada virhepisteet vain kerran.
- Virhepisteet merkitään koulupöytäkirjan loppuun.
- Kilpailun voittaa pienimmän virhepistemäärän saanut.
- Tuomarina toimii valjakkokilpailusääntöjen edellyttämä koulukokeen tuomari.
- Tarkkuuskeilosten sijoittelusta ja määrästä päättää TPJ. tai kilpailuun nimetty ratamestari.

Liite 14 Säännöt valjakkoajon yksipäiväiseen kolmiosaiseen kilpailuun**1. Koulukoe**

Luokan tason mukainen.

2. Tarkkuuskoe

Luokan tason mukainen.

Maratonvaunuilla ajettaessa avustaja saa seistä.

3. Kestävyysskoe

Helpot luokat 2 estettä, vaativa luokka 3 estettä, vaikea 4 estettä.

Sama este voidaan ajaa useampaan kertaan.

Porttien määrä esteillä on luokan tason mukainen.

4. Kilpailun kulku.

Koulukoe ajetaan ensin.

Myöhemmin päivällä ajetaan yhdistetty tarkkuus- ja kestävyyskoe.

Tarkkuuskoe vastaa kestävyyskokeen A-osuutta.

Koulu-, tarkkuus- ja kestävyyskoe ajetaan samoilla, kestävyyskokeen sääntöjen mukaisilla, vaunuilla.

Ajurin ja avustajan varusteet ovat kestävyyskokeen sääntöjen mukaiset. Täysi-ikäisen ajurin/avustajan ei tarvitse käyttää turvaliiviä koulukokeessa.

Tarkkuuskokeen jälkeen siirtymä taukopaikalle, josta lähtö B-osuudelle.

Liite 15 Indoor-kilpailut

- Virhepistekilpailu.
  - pallon pudotus 3 vp (missä tilanteessa tahansa).
  - suoritus aika muutetaan virhepisteiksi 1 sekunti = 0,25 vp.
  - esteen hajottaminen ja tottelemattomuus (kieltäytyminen) esteellä 3 vp + 10 sek (vrt. tarkkuuskoe).
  - kestävyyskoetyyppisellä esteellä korjattu väärä tie 20 vp (vrt. kestävyyskoe).
  - kestävyyskoetyyppisellä esteellä korjaamaton väärä tie hyl.
  - väärä tie hyl.
  - vaunuavustaja käyttää ohjia, piiskaa tai jarruja 20 vp.
  - vaunuavusta pois vaunusta 1. tai 2. kerta à 5 vp.
  - ajuri pois vaunusta 20 vp.
  - 1. tai 2. tottelemattomuus ei virhepisteitä, 3. tottelemattomuus hyl.
  - enimmäisajan ylitys 0,25 vp/sek.
  - ohjat, puominkannatinhinna tai vetoliinat hajoavat tai ovat käyttökelvottomat, TPJ. kilauttaa kelloa, vaunuavustaja korjaa tilanteen → 5 vp, ajanottokello pysäytetään.
  - ei ylitä lähtö- tai maalilinjaa oikeaan suuntaan ratapiirroksen mukaisesti hyl.
  - vaunu kaatuu hyl.
  - ulkopuolinen fyysinen apu hyl.
  - vaunuavustaja ei kyydissä maalilinjaa ylitettäessä hyl.
- Esteiden leveys ilmoitetaan kilpailukutsussa.
- kestävyyskoetyyppisten esteiden porttien leveys 3 – 4 m.
- maratonvaunut, pukeutuminen kestävyyskokeen sääntöjen mukaisesti.
- muutoin noudatetaan soveltuvin osin kestävyyskokeen ja tarkkuuskokeen sääntöjä.

Liite 16 Säännöt valjakkoajon kaksipäiväiseen kolmiosaiseen yhdistettyyn kilpailuun**1. Määrittely**

1.1 Kaksipäiväinen kolmiosainen yhdistetty kilpailu tarkoittaa, että ensimmäisenä päivänä ajetaan koulukoe ja toisena kilpailupäivänä ajetaan yhdistetty tarkkuuskoe ja kestävyyskokeen B-osuus.

2. Koulukoe

2.1 Kouluohtelma on luokan tason mukainen.

2.2 Koulukoe ajetaan juhla- tai maratonvaunulla. Vaikeassa luokassa ajetaan juhlavaunuilla.

3. Tarkkuuskoe

3.1 Luokan tason mukainen.

3.2 Tarkkuuskoe ajetaan juhla- tai maratonvaunulla. Vaikeassa luokassa ajetaan juhlavaunuilla.

3.3 Maratonvaunuissa avustaja saa seistä paikallaan.

4. Kestävyyskoe

4.1 Luokan tason mukainen.

4.2 Kestävyyskoe ajetaan sääntöjen mukaisilla vaunuilla.

5. Kilpailun kulku

5.1 Koulukoe ajetaan ensimmäisenä kilpailupäivänä

5.2 Toisena kilpailupäivänä ajetaan ensin tarkkuuskoe, joka vastaa kestävyyskokeen A-osuutta. Tarkkuuskokeen jälkeen on 15 minuutin tauko varusteiden ja/tai vaunujen vaihtoa varten, jonka jälkeen ajetaan kestävyyskokeen B-osuus.

6. Muita sääntöjä

6.1 Ajurin ja avustajan varusteet ovat sääntöjen mukaiset. Tarkkuuskokeessa pukeutuminen on tyylin osalta vapaampi. Tarkkuuskokeessa maratonille soveltuva ajoasu on sallittu, eikä ajoesiliinan puuttumisesta tuomita virhettä.

6.2 Toisen kilpailupäivän radat ja estealueet on oltava käveltävissä ensimmäisenä kilpailupäivänä, tarkkuusrata kuitenkin mahdollisimman pian koulukokeen päättymisen jälkeen.

6.3 Kestävyyskokeen B-osuus on sääntöjen mukainen. Esteiden ja porttien määrä on luokan tason mukainen, mutta esteiden maksimäärästä voidaan vähentää 1-3 estettä.

Liite 17 Ponimittaus valjakkoajossa

Valjakkoajossa ponit jaetaan säkäkorkeuden mukaan kahteen ryhmään:

- Ryhmä I säkäkorkeus 121–148 cm (148,1–148,9 pyöristetään alaspäin)
- Ryhmä II säkäkorkeus 120 cm tai alle (120,1–120,9 pyöristetään alaspäin)

Lähellä mittarajoja oleville poneille suositellaan SRL:n mittaustodistuksen hankkimista ennen kilpailuun ilmoittautumista.

Tarvittaessa TPJ/TA voi edellyttää, että ponille, jonka epäillään ylittävän / alittavan säädetyn säkäkorkeuden, hankitaan SRL:n mittaustodistus ennen seuraavaa kilpailua. Ponit, joiden epäillään ylittävän/alittavan säädetyn korkeuden, saavat kilpailla kyseisen kilpailun loppuun ja pitää saavutetun tuloksen. Jos mittaustilaisuudessa poni mitataan poniksi (I tai II), sille on sen jälkeen myönnettävä SRL:n väliaikainen tai elinikäinen mittaustodistus ja se voi jatkaa kilpailemista I- tai II-ponina. Jos poni on mitattu säädetyn säkäkorkeuden ylärajaa korkeammaksi, se ei voi enää kilpailla I- tai II-ponina.

Suomen mestaruudesta tai aluemestaruudesta kilpailtaessa poneilla on ilmoittautuessa oltava voimassa oleva SRL:n mittaustodistus. Ponin omistaja järjestää mittauksen ja maksaa mittauksesta aiheutuneet kulut, myös TPJ/TA:n edellyttämässä tapauksissa.

Muilta osin valjakkoponien mittauksessa noudatetaan SRL KS I ponimittausta koskevia sääntöjä.

Liite 18 Yhteenveto osakokeiden mitoista ja kouluohjelmista

		Koulukoe	Kestävyyskoe							Tarkkuuskoe	
			A		Valvottu Verryttely	B		Esteet			
		Ohjelma	Pituus max	Nopeus max	Aika max	Pituus max	Nopeus max	Lkm max	Portit max	Leveys	Nopeus max
Vaikea *	Hevosyksiköt ja -parit	Test 2*HP1/Test 2* HP2-HP4 tai Test 3*HP1/Test 3* HP2-HP4	9 km	13 km/h	30 min	9 km	14 km/h	7	6	+20	250 m/min
	Ponyyksiköt	Test 2*HP1/Test 3*HP1	9 km	12 km/h	30 min	9 km	13 km/h	7	6	+20	260 m/min
	Poniparit	Test 2* HP2-HP4/Test 3* HP2-HP4	9 km	12 km/h	30 min	9 km	13 km/h	7	6	+20	250 m/min
Vaativa	Hevosyksiköt ja -parit	FEI Under 25 Test	7 km	12 km/h	30 min	7 km	12,5 km/h	6	6	+25	230 m/min
	Ponyyksiköt	FEI Under 25 Test	7 km	11 km/h	30 min	7 km	11,5 km/h	6	6	+25	230 m/min
	Poniparit	FEI Under 25 Test	7 km	11 km/h	30 min	7 km	11,5 km/h	6	6	+25	230 m/min
Helppo A	Hevosyksiköt ja -parit	FEI Juniors	5 km	11 km/h	30 min	6 km	11,5 km/h	6	5	+25	220 m/min
	Ponyyksiköt, -parit ja nelivaljakot	FEI Juniors	5 km	10 km/h	30 min	6 km	10,5 km/h	6	5	+25	220 m/min
Helppo B	Hevosyksiköt ja -parit	2.3	5 km	11 km/h	30 min	5 km	11,5 km/h	5	5	+30	210 m/min
	Ponyyksiköt, -parit ja nelivaljakot	2.3	5 km	10 km/h	30 min	5 km	10,5 km/h	5	5	+30	210 m/min
Noviisi	Hevosyksiköt ja -parit	2.4	X	X	30 min	4 km	11 km/h	4	4	+40	200 m/min
	Ponyyksiköt, -parit ja nelivaljakot	2.4	X	X	30 min	4 km	10 km/h	4	4	+40	200 m/min
Vaativa	II-poniyyksiköt	3.3p	X	X	30 min	7 km	11 km/h	6	6	+25	230 m/min
Helppo A	II-poniyyksiköt	Juniors.p (20x40)	X	X	30 min	6 km	10 km/h	6	5	+25	220 m/min
Helppo B	II-poniyyksiköt	2.3p	X	X	30 min	5 km	9,5 km/h	5	5	+30	210 m/min
Noviisi	II-poniyyksiköt	2.4p	X	X	30 min	4 km	9 km/h	4	4	+40	200 m/min
Koulukoe	*) Vaikeassa luokassa ilmoittautumisen yhtedessä valitaan 2* tai 3* ohjelma										
Kestävyyskoe ja tarkkuuskoe	Noviisiluokassa laukka ei sallittu, varusteet vapaat.										
	Helpoissa luokassa laukka sallittu sääntöjen mukaisilla varusteilla ajettaessa.										
Osallistumisoikeus	Päästäkseen seuraavalle tasolle on kolmen osakokeen kilpailusta saatava hyväksytty lopputulos ja koulukokeen lopputuloksesta on saatava enintään 64 vp, tai kahdessa eri kilpailussa enintään 72 vp.										
	Helppoon B luokkaan voi osallistua ilman aiempaa kilpailukokemusta. Kestävyyskokeeseen voi osallistua, kun koulukokeen lopputuloksesta on hyväksytty pistemäärä.										
	Noviisiluokassa on omat sääntönsä. Kestävyyskokeeseen voi osallistua, kun koulukokeen lopputuloksesta on hyväksytty pistemäärä.										

Liite 19. Valjakkoajon kilpailutasotaulukko

Valjakkoajokilpailut	Seurakilpailu	Aluekilpailu 1-2 koetta, 1 pv	Aluekilpailu	Kansallinen kilpailu
Kilpailun tyyppi	Koulu ja/tai tarkkuus, tarkkuuskoulu	Koulu ja/tai tarkkuus, tarkkuuskoulu	3-osainen kilpailu, indoor-kilpailu, 1-päiväinen 3-osainen kilpailu, 2- päiväinen 3-osainen yhdistetty kilpailu	3-osainen kilpailu, indoor-kilpailu, 1-päiväinen 3-osainen kilpailu, 2 - päiväinen 3-osainen yhdistetty kilpailu. SM-kilpailu.
Vaativuus	Helppo, vaativa, vaikea	Helppo, vaativa, vaikea	Helppo	Vaativa, vaikea
Kilpailulupa, vähintään	Seurakilpailulupa	Aluekilpailulupa	Aluekilpailulupa	Kansallinen B-lupa
Tuomarit ja muut lisenssitoimihenkilöt, minimi (tarkemmin alla)	Tpj, rtm	Tpj, rtm, stw	Tpj, 1 tuomari, rtm, päästw	Tpj, 1-2 tuomaria, rtm, päästw + 1-2 stewardia SM: Tpj+2 tuomaria, päästw + 2 stewardia
Tuomariston puheenjohtaja (Tpj)	C-valjakkotuomari, valjakkokoulutuomari, jos pelkkä koulukoe	B-valjakkotuomari, C-valjakkotuomari, jos pelkkä tarkkuuskoe	B-valjakkotuomari	B-valjakkotuomari, SM: A-valjakkotuomari
Tuomaristo, Tpj:n lisäksi ->	-	-	1 C-valjakkotuomari	1- 2 C-valjakkotuomaria, SM-kilpailussa 1 B- ja 1 C-valjakkotuomari
* Koulukokeen tuomaristo	1 tuomari: Valjakkokoulutuomari tai kouluratsastustuomari	2 tuomaria: valjakkokoulu- tai kouluratsastustuomari	2 tuomaria: valjakkokoulu- tai kouluratsastustuomari	3 tuomaria: vähintään 1 valjakkokoulutuomari ja 2 kouluratsastustuomaria
* Kestävyyssokeen tuomaristo	-	-	2 valjakkotuomaria (B ja C)	2 valjakkotuomaria (B ja C), SM: 3 valjakkotuomaria (A-,B- ja C-valjakkotuomarit)
* Tarkkuuskokeen tuomaristo	1 tuomari: C-valjakkotuomari tai esteratsastustuomari	1 tuomari: C-valjakkotuomari tai esteratsastustuomari	2 tuomaria: B-valjakkotuomari ja C-valjakkotuomari tai esteratsastustuomari	2 tuomaria: B-valjakkotuomari ja C-valjakkotuomari tai esteratsastustuomari, SM: 3 tuomaria: A-, B- ja C -valjakkotuomarit
Ratamestari (Rtm)	C-ratamestari	B-ratamestari	B-ratamestari	B-ratamestari, SM: A-ratamestari
Tekninen asiantuntija (TA)	-	-	-	SM: 1 TA
Päästewardi (päästw)	Suosittellaan	Yleisstewardi	Lajistewardi (valjakko)	Lajistewardi (valjakko), myös SM:ssa
Stewardit (stw), päästw:n päätöksellä	-	-	1 laji- tai yleisstewardi	1 lajistw + tarvittava määrä yleisstw, SM: 2 lajistw + tarvittava määrä yleisstw
Eläinlääkäri			Kestävyyssokeen aikana	Kestävyyssokeen aikana
Lääkäri, ambulanssi/ensivasteykikkö	Suosittellaan	Suosittellaan	Kestävyyssokeen aikana	Kestävyyssokeen aikana

Palkintoruusukkeet sijoittuneille kaikille valjakon hevosille	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Mestaruusmitalit, loimet			Aluemestaruusmitalit: II-ponit, I-ponit ja hevoset	SM: kulta-, hopea -, ja pronssimitalit, voittajalle loimi
Esine- ja/tai rahapalkinnot	Mahdollisia	Mahdollisia	Mahdollisia	Mahdollisia. SM: esine- ja/tai rahapalkinto
Kilpailumaksut	Suhteessa palkintoihin ja olosuhteisiin. Jos vain ruusukkeet: suhteessa pakollisiin kuluihin.	Suhteessa palkintoihin ja olosuhteisiin. Jos vain ruusukkeet: suhteessa pakollisiin kuluihin.	Suhteessa palkintoihin ja olosuhteisiin. Jos vain ruusukkeet: suhteessa pakollisiin kuluihin.	Suhteessa palkintoihin ja olosuhteisiin. Jos vain ruusukkeet: suhteessa pakollisiin kuluihin.
Olosuhteet, suoritusalue	Soveltuva koulu- ja tarkkuuskenttä (ml. hallikiilpailut). Suositellaan koulukokeessa 40m x 80 m/ II-poniysiköille 20 m x 40 m rataa. Tarkkuuskokeessa voidaan käyttää B-ratamestarin suunnittelemaa vakiorataa, ratapiirros pyydetään komitealta hyvissä ajoin ennen kilpailua.	Soveltuva koulu- ja tarkkuuskenttä. (Ml. hallikiilpailut) Suositellaan koulukokeessa 40m x 80 m/ II-poniysiköille 20 m x 40 m rataa.	Soveltuva koulu- ja tarkkuuskenttä (ml. hallikiilpailut) sekä turvallinen ja soveltuva kestävyyskoealue. Soveltuva verryttelyalue. Suositellaan koulukokeessa 40m x 80 m/ II-poniysiköille 20 m x 40 m rataa.	Koulukokeessa 40 m x 80 m tai II-poniysiköillä 20 m x 40 m rata. Tarkkuuskokeessa sääntöjen mukainen rata. Lisäksi soveltuva erillinen verryttelyalue (ulkokilpailut). Turvallinen ja sääntöjen mukainen kestävyyskoealue. Sääntöjen määrittämistä esteistä vähintään 3 kiinteää estettä. Hallikiilpailuissa soveltuvin osin.
Muut olosuhdettavoitteet	Turvallinen hevosten kulkureiteistä erotettu yleisöalue/katsomo, kanttiini, tulospalvelu, kuulutus, tiedottaminen, mahdollisuus hevosten majoittamiseen, tarkoitukseen sopiva parkkialue hevostrailereille /kuljetusautoille ja henkilöautoille.	Turvallinen hevosten kulkureiteistä erotettu yleisöalue/katsomo, kanttiini, tulospalvelu, kuulutus, tiedottaminen, mahdollisuus hevosten majoittamiseen, tarkoitukseen sopiva parkkialue hevostrailereille /kuljetusautoille ja henkilöautoille.	Turvallinen hevosten kulkureiteistä erotettu yleisöalue/katsomo, kanttiini, tulospalvelu, kuulutus, tiedottaminen, mahdollisuus hevosten majoittamiseen, tarkoitukseen sopiva parkkialue hevostrailereille /kuljetusautoille ja henkilöautoille. Kilpailijoille tarjolla majoittumis-/peseytymismahdollisuus.	Turvallinen hevosten kulkureiteistä erotettu yleisöalue/katsomo, kanttiini, tulospalvelu, kuulutus, tiedottaminen, mahdollisuus hevosten majoittamiseen, tarkoitukseen sopiva parkkialue hevostrailereille /kuljetusautoille ja henkilöautoille. Kilpailijoille tarjolla majoittumis-/peseytymismahdollisuus.
Ilmoittautuminen päättyy (mahdollisesta jälki-ilmoittautumisesta päättää kilpailun järjestäjä)	Kilpailuviikon maanantaina	Kilpailuviikon maanantaina	Kilpailuviikkoa edeltävän viikon maanantaina.	Kilpailuviikkoa edeltävän viikon maanantaina.

